PL
248
D45K4
1913

Dede Korkut
Kitāb-i Dede Ḳorḳūd

PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

« آثار اسلامیه و ملیه تدقیق انجمنی » نشریاتی

Dede Korkut
Kitāb-i Dede Korkūd

کتاب دده قورقود

علی لسان طائفهٔ اوغوزان

مستنسخی

کلیسلی معلم رفعت

« آثار اسلامیه وملیه تدقیق انجمنی » اعضاسندن

استانبول — مطبعهٔ عامره

۱۳۳۲

LIBRARY
OCT 19 1965
UNIVERSITY OF TORONTO

1015349

PL
248
D45 K4
1913

Dede Korkut
Kitāb-ı Dede Ḳorḳud

کتاب دده قورقود

علی لسان طائفهٔ اوغوزان

بسم الله الرحمن الرحيم

رسول علیه‌السلام زمانه یقین بیات بریندن [بویندن] قورقوت اتا دیرلر بر ار قوپدی ، اغوزك اوّل [اول] کشی تمام بیلجسیدی نه دیرسه اولردی غایبدن درلو خبر سویلردی حق تعالی انك کوکلنه الهام ایدردی .
قوقورت اتا ایتدی : آخر زمانده خانلق کرو قاییه دکه کمسنه اللرندن المیه آخر زمان اولب قیامت قوپنجه .
بو دیدوکی عثمان نسلیدر ایشده سوریلوب کیده‌یودر .
ودخی نیجه بوکا بکزر سوز سویلدی .
قورقوت اتا اغوز قومنك مشکلنی حل ایدردی هرنه‌ایش اولسه قورقوت اتایه طانشمینجه ایشلمزلردی هرنه‌که بیورسه قبول ایدرلردی سوزین طوتب تمام ایدرلردی .

دده قورقوت صویلمش :

الله الله دیمینجه ایشلر اوکمز قادر تکری ویرمینجه اربابن (؟) [ارباییماز] ازلدن یازلمسه قول باشنه قضا کلمز اجل وعده ایرمینجه کمسه اولمز اولن آدم دیرلمز چخان جان کرو کلمز بریکیدك قره‌طاغ یومرسنجه مالی اولسه یغردیرر طلب ایلر نصیبندن ارتوغن ییه‌بلمز اولشوبن صولر طاشسه دکز طولمز تکبّرلك ایلینی تکری سومز کوکلن یوجه طوتن ارده دولت اولمز یاد اوغلی صاقلمغله اغول اولمز بیوینده سالور کیدر کوردم دیمز کل «کول» دیه‌جك اولمز قره اشك باشنه اویان اورسك قاتر اولمز قراوشه طون کیورسك قادین اولمز یپا یپا قارلر یغسه یازه قالمز یپاغلو (*) کوکچه چمن کوزه قالمز اسکی پنبوق بز اولمز قری دشمن دوست اولمز قره‌غوچه قیمانجه یول النمز قره پولاد اوز قیلیجی چالمینجه قریم دونمز ار مالنه قیمینجه آدی چیقمز قز انادن کورمینجه اوکت آلماز اوغل اتادن کورمینجه صفره چکمز اوغل اتانك یتری‌در

اکی کوزینک بری در دولتلو اغول قوپسه اوجاغنك کوزیدر اوغول دخی نیلسون بابا اولب مال قالمسه بابا مالندن نه‌فائده باشده دولت‌اولمسه . دولت‌سز شرّندن الله صقلسون خانم سزی .

دده قورقوت بر دخی صویلمش :

صرب یوررکن قاضلق(*) اتا «آته» نامرد یکت بنه بلمز بنجه بنمسه یك چالوب کسر اوز قیلیجی مختّلر [مختّلر] چالنجه چالسـه [چالمسـه] یك چلابیلن یکیده اوقله قیلجدن بر چوماق یك قونغی کلین قره اولر یقلسـه یك آت یمین آجی اوتلر بتمسه یك آدم ایچمز آجی صولر صیزنجه صزمسه یك اتا ادنی یورتمین خویراد اوغل اتا بلندن انجه ایمسه یك انا رحمنه دوشنجه طوغمسه یك اتا ادین یوردنده «یورودنده» دولتلو اوغل یك یلان سوز بو دنیده [دینده] اولنجه اولمسه یك کرچکلرك اوچ اوتز اون یاشنی طولدرسه یك . اون اوتز اون یاشکده طولسون حق سزه یمان کتورمسن دولتکز پاینده اولسون .

خانم هی دده قورقوت صویلمش کوره‌لم خانم نه صویلمش :

کتدکده یرك اوتلاقلرین کیك بیلور ککز یرلر چملرین قولان بیلور ایرو ایرو یوللر ایزن دوه بلور یدی دره قخولرن دلکو بلور دونله کروان کوچدکن تورغای بلور اوغل کیمدن اولدغن انا بلور ارك اغزین بینی‌سن [آغیرین یینی‌سین] ات بلور اغرّ [آغیر] یوکلر زحمن [زحمین] قاتر بلور نه یرده صو بلور (*) وارسه چکن بلور غافل باشك اغریسن بینی بلور قولچه قوپز کوترب ایلدن ایله بکدن بکه اوزان کزر اد [ار] جومردین او [ار] ناکسین اوزان بلور . ایلیوکونده [ایل وکونده] چالوب ایدن اوزان اولسون آزب کلن قضای [قضایی] تکری صاوسن .

خانم هی دده قورقوت کینه صویلمش کوره‌لم خانم نه صویلمش :

اغز آچوب اوکر اولسم اوستمزده تکری کورکلی تکری دوستی دین سروری محمدی کورکلی محمدك صاغ یانده نمازقلن ابوبکرصدّیق کورکلی آخر صباره [سی پاره] باشیدر عَمَّ کورکلی محه‌سنلین «محاسینله‌یین» دوز اوقنسه یس کورکلی قیلیج

چالدی دین آچدی شاه مردان علی کورکلی علینك اوغللری پیغمبر نواله‌لری
کربلا یازیسنده یزیدیلر النده شهید اولدی حسنله حسین اکی قرداش بله کورکلی
یازاب دوزلب کوکدن ایندی تکری علمی قرآن کورکلی اول قرآنی یازدی
دوزدی علمالر اوکرنجه کویدی (؟) بجدی‌عالملر سروری عثمان عفّان اوغلی کورکلی
الچق یرده یاپلوبدر تکری اوی مکّه کورکلی اول مکّه‌یه صاغ وارسه اسن کلسه
صدقی بتون حاجی کورکلی صاغش کُننده اینه کورکلی اینه کونی اوقیانده
قطبه [خطبه] کورکلی قولق اورب دکلینده امّت کورکلی مناره‌ده با کلینده
فقی کورکلی دیزن باصب اوتورنده حلال کورکلی دولمندن اغارسه بیا کورکلی
اغ سودین طویه امزرسه انا کورکلی یناشوب یوله کرنده قره یغر [یغز] کورکلی
سوکلی قردش کورکلی سکّال اله اویانده دکلسه کردك کورکلی اوزنجه تنغی
[تنغی] کورکلی اوغل کورکلی قموسنه بکزمدی جمله عالملری یرادن الله تکری
کورکلی . اول اوکدکم یوجه تکری دوست اولوبن مدد ایرسون .

خانم هی اوزان ایدر :

قری‌لر دورت درلودر بریسی صولدرن صویدر بریسی طولدرن طوپدر
[طویدر] بریسی اوك طایقدر « طایاغی‌در » بریسی نجه سویلرسك بیاغی‌در .
اوزان اوك‌طایق [طایاغی] اولدرکه یازیدن یباندن اوه برقونق کلسه ارآدم اوده
اولسه [اولمسه] اول آنی یدرر ایچرر اغرلر عزیزلر کوندرر اول عایشه فاطمه
صوی‌در . خانم انوك بیکلری یتسون اوجاغکه بونجلین عورت کلسون .
کلدك اولکم صولدرن صویدر صپادنجه (؟) [صباحدنجه] یرندن اورو طورر
الین یوزین یومدن طقوز بازلمج ایکن [ایلن = ایله] بر کولك یوغرد کوزلر طویجه
طقه بصه یر الین بوکرنه اورر ایدر بو اوی خراب اولسی اره واردن برو
دخی قرنم طویمدی یوزم کلمدی « کولمدی » اياغم پشمق یوزم یشمق کورمدی
دیر اه نولیدی بو اولیدی برینه دخی واریدم اومارمدن یخشی اوبار (؟)
[نه‌وه بارق] اولیدی‌دیر . انوك کبی‌نك خانم بیکلری یتمسون اوجاغکه‌بونجلین
عورت کلسون .
کلدك اولکم طولدرن طویدر دیدنجه (؟) یرندن اوروطوردی الین یوزین

يومدن اويانك [اوبه‌نك] اول‌اوجندن بواوجنه (بو اوجندن) اول اوجنه چارپشدردی
قوو قلدی   دك دكلدی « دیكله‌دی »   اویله دنجه كزدی   اویله دن صكره
اونه كلدی   كوردیكم اوغری كوپك یكه طاته « ییه، طاته » اونی « نه‌وینی » بربرینه
قاتمش   تاوق كومسینه صغر طامنه درتمش   قونشلرینه چاغرركه قیز زلخه [زلیخا]
زبیده اورویده [رویده] جان قز چان (*) پشا اینه ملك قوتلو ملك اولمكه یتمكه
كتمشدم یتاجق یرم كنه بو خراب اولسیدی   نولیدی بنم اومه بر لحظه بقایدكز
قوكشی حقی تكری حقی دیو سویلر.   بونك كبی نك خانم بیكلری یتمسون
اوجاغكه بونك كبی عورت كلمسون.
كلدك اولكم نجه‌سویلرسك بیاغی‌در   اونه یازیدن یاباندن براودلو قونق‌كلسه ارادم
اوده اولسه اكا دیسه‌كه طور اتمك كتور ییه‌لم بوده یسون دیسه بشمش اتمكوك بقاسی
اولمز یمك كرك‌در. عورت‌ایدر نیلیالم بویقلاجق اوده اون یوق اكیق دوه دكرمندن
كلمدی دیر   نه‌كلورسه بنم‌صفرمه كلسون‌دیوالین كوتنه‌اورر   یونن اكار وصغرسن
ارنه دوندرر   پك[بیك] سویلرسك‌برسنی «بریسنی» قویمز [طوتمز] ارك‌سوزنی‌قولاغنه
قویمز   اول نوح پیغمبرك اشكی‌اصلی‌در.   اندن دخی سزی خانم‌الله‌صقلسون
اوجاغكزه بونجلین عورت كلمسون.

دوسه خان اوغلی بقاج جان (؟) [خان] بونی [بوینی] بیان ایدر

خانم‌هی   بركون قام غان (؟) [خان] اوغلی جان (؟) [خان] بایندر یرندن
طورمشدی   شامی كونلكی یر یوزنه دكدرمشدی   الا صیوانی كوك یوزنه
اشانمشدی   بیك‌یرده ایپك خالیجه‌سی دوشنمشدی   خانلرخانی خان بایندر ییلده
بركره طوی ایدوب اغوزبكلرین قونقلردی   كنه طوی ایدب آتدن آیغردن دوه‌دن
بغره قیوندن‌قوج‌قوردرمشدی [قردرمشدی]   بریره آغ اوتاغ   بریره قزیل‌اوتاغ
بریره قره اوتاغ قوردرمشدی.
كموككه اوغلی قزی یوق   قره اوتاغه قوندرك   قره‌كچه [كچه‌ء = كچه‌یی]
التنه دوشك « دوشه‌ك = دوشه‌یك » قره‌قیون یخنیسندن [یخنیسندن] اوكنه كتورك

یرسه‌یسون یمزسه طورسون کتسون دیمشدی اوغلی اولانی آغ اوتاغه قزی اولانی قزل اوتاغه قوندرك اوغلی‌قزی اولمیانی الله‌تعالی‌قرغایبدر بزدخی قارغرز بللو بیلسون دیمش ایدی .

اغوز بکلری بریره کلوب یغناق اولمغه باشلادی .

مکر دیرسه‌خان دیرلردی بربکوك اوغلی‌قزی یوغدی . صویلمش کورەلم خانم نه صویلمش :

صلقوم صلقوم طاك یللری اسدکنده
صقللو بوز آچ تورغای سیرادقده
صقلی اوزن تات اری بکلدقده
بَدَوی آتلر اِسّنی کورب عقرادقده [اوقرادقده]
اقلی قرالی سچّان؟ [سچیلن] چاغده
کوکسی کوزل قیه طاغلره کون دکنده
بك یکتلر جلاسنلر بربرنه قیولن جاغده [چاغده]

الارصباح درسه خان قُلقُونَی یرندن اورو طورب قرق یکیدن بوینه الوب بایندر خانك صحبتنه کلوردی .

بایندر خانك یکتلری‌درسه خانی قرشولدلر کتورب‌قره‌اوتاغه قوندردلرقره‌کیجه [کچه] التنه دوشدلر « دوشه‌دیلر » قره‌قیون‌یخنسندن اوکنه کتوردلر بایندر خاندن بویرق بویله‌در خانم دیدلر .

درسه خان ایدر : بایندر خان بنم نه اکسکلکم کوردی قیلجمدنمی کوردی صفرام‌دنمی کوردی بندن الجق کشیلر [کشیلری] اغ اوتاغه‌قزل اوتاغه قوندردی بنم صوچم نه اولدیکم قره اوتاغه قوندردی دیدی .

ایتدیلر : خانم بوکز بایندر خاندن بویرق شویله‌درکیم اوغلی قزی اولمیانی تکری تعالی قرغایبدر بزدخی قارغرز دیمشدر دیدیلر .

درسه‌خان یرندن اوروطوردی ایدر : قالقونی یکتلرم یرُوکُزدن اوروطورك بوقرایِب [قاره عیب] بکا بایندن‌در [یابندن‌در] یاخاتوندن‌در دیدی .

درسه‌خان اونه کلدی چاغرب خاتوننه صویلر کوره‌لم خانم نه‌سویلر . صویله :

بَرُو گل کِل باشم بختی اَوُم تختی
اودن چقوب یُورِینْدَ سَلْوی بوُیْلُم
طُپوغنده صارمشَنْدَه قره‌صاچلم
قُورُلُو یایه بکزر چاتمه قاشلم
قوشه بادم صغمین طار اَغزِلم
کوز الماسنه بکزر آل یکا قلم
قادُونُم دیره‌کم دُولکم

کوررمسین نلر اولدی : قالقوبنی خان بایندر یرندن طورمش بریره آغ اوتاغ بریره‌قزل اوتاغ بریره قره‌اوتاغ دکدرمش اوغلّلری «اوغول ایلری» اغ اوتاغه قزلری [قزلیلری] قزل اوتاغه اوغلی قزی اولمیانی قره‌اوتاغه قوندرك قره کیچهٔ « کیچه‌یی » التنه دوشك قره قیون یخنسندن اوكنه كتورك يرسه‌يسون يمزسه طورسون کتسون انوك کم اغلی قزی اولمیه تکری تعالی انی قرغايبدر بز دخی قارغرز دیمش . کالوبنی قرشولادیلر قره‌اوتاغه قوندردیلر قره‌کیجه التومه دوشدیلر قره قیون یخنی‌سندن اوکنه کتوردیلر اوغلی قزی اولمیانی تکری تعالی قرغاییدر بزدخی قرغرز بللو بلکل دیدیلر .

سندنمی‌در بندنمی‌در تکری‌تعالی بزه بریتمان اوغل ویرمز ندن‌در دیدی صویلدی . صویله : ایدر :

خان قزی یرمدن طورایمی
یقا کله بوغزکدن طوتوبنی [طوتایمی]
قَبا اُوكْجَم آلتنه صلایمی
قره‌پولات اوز قیلجم الوُمَه الایمی
اوز کُودکَدَن باشکی کَسِینمی

جان طتلوسن بکا [سکا] بلدریمی
آلجه قانك یریوزینه دوکه‌یمی
خان قزی سبپی نه‌در دیکل مکا
قتی قضب [غضب] ایدرم شمدی سکا

دیدی .

درسه خانك خاتونی صویلمش کوره‌لم نه صویلمش و ایدر : های درسه خای بکا قضب ایتمه ایجنب آجی‌سوزلر سویله یرکدن ارو طورغل آله‌چادرك یریوزینه دکدرکل اندن [آتدن] ایغردن دوه‌دن بغرا قیوندن قوچ اولدرکل ایچ اغوزك طاش اغوزك بکلرین استوکه « اوستکه » یغناق‌اتکل « ایتکیل » آچ کورسك طویرغل یالنجق کورسك طوناتغل بورجلوبی بورجندن قورترغل دپه کبی آت [ات] یغ [ییغ] کول کبی قمز صاغدر « صاغدیر » اولی «اولو» طوی ایله حاجت دله « دیله » اولاکم بر اغزی دعالی‌نك القشیله تکری بزه بریتمان عیال [اوغل] ویره دیدی .

درسه‌خان دشی « دیشی » اهلنك سوزیله اولو طوی ایلدی حاجت دیلدی آتدن آیغردن‌دوه‌دن بوغره قیوندن قوچ‌قردردی ایچ اغوزطاش‌اغوزبکلرین‌اوستنه یغناق‌اتدی آچ‌کورسه طویردی یالك‌کورسه طوناتدی بورجلوبی بورجندن قورتردی دپه‌کبی ات‌یغدی [ییغدیردی] کول کبی قمز صاغدردی ال کتوردیلر حاجت‌دیلدیلر براغزی‌دعالی‌نك القشیله الله‌تعالی برعیال ویردی‌خاتونی حامله‌اولدی .

بر نجه مدت‌دن صکره بر اوغلان طوغردی اوغلانجوغنی دایه‌لره ویردی صقلتدی . آت ایاغی کولك (*) اوزان دلی جوك [چوك] اولور ایکولو اولالور قبرغالی بویوب اوغلان اون بش یاشنه کیردی .

اوغلانك باباسی بایندر خانك اوردسنه قرشدی مکر خانم بانی‌در [بایندر] خانوك بر بوغاسی واردی بر داخی بغراسی واردی اول بوغا قتی طاشه بوینز اورسه اون کبی اوکدردی بریازین‌برکوزین‌بوغایله بوغرایی‌صواشدررلردی بایندرخان قالن « قالین » اغوز بکلریله تماشایه باقردی تفرج‌ایدردی .

مكر سلطانم کنه یازین بوغایی سرایدن چقردلر اوچ کشی صاغ یانندن اوچ کشی صول یانندن دمور زنجیرله بغلی طوتمشلردی . کلوب میدان اورتاسنده قیوویردیلر .

مکر سلطانم درسه‌خانك اوغلنجغی اوچ دخی اوردی اوشاغی اشوق اوینرلردی . بوغایی قیو ویردیلر اوغلنجقلره قاچ دیدیلر .

اول اوچ اوغلان قاچدی درسه‌خانك اوغلنجوغی قچمدی اغ میدانك اورتاسنده باقدی طوردی .

بغا دخی اوغلانه سوردی کلدی دلدی‌که « دیله‌دی‌که » اوغلانی هلاك قلیندی [قیله ایدی] .

اوغلان یومرغیله بغانك آلتنه قیا طوتب چالدی . بغا کوتن کتدی . بغا اوغلانه سوردی کرو کلدی .

اوغلان ینه بغانك آلتنه یومروغیله قاتی اوردی . اوغلان بوقانله بغانك آلتنه یومروغنی طیادی سوردی میدانك باشنه چقردی .

بغایله اوغلان بر حمله چکشدیلر اکی طالوسنك اوستنه بغانك طوردی نه اوغلانیکز نه بوغایکز (؟) [نه اوغلان یکر نه بوغایکر] .

اوغلان فکر ایلدی ایدر : بر طامه دزك اوررلر اول طامه طایق اولور بن بونك آلتنه ینه [نیه] طانق [طایق = طیاق] اولورین طوررین دیدی . اوغلان بوغانك آلتندن یومرغن کیدردی یولندن صاولدی بغا آیاغ اوستنه طوره‌مدی دوشدی دپه‌سنك اوستنه یقلدی .

اوغلان بچاغنه ال اوردی بغانك باشنی کسدی .

اغوز بکلری کلب اوغلان اوستنه یغناق اولدیلر تحسین دیدیلر . ددم قورقوت کلسون بواوغلانه آدقوسن «قوسون» بیله‌سنجه آلوب بباسنه‌وارسون بباسندن اوغلنه بکلك استسون تحت [تخت] ال ویرسون دیدیلر .

چاغردیلر . ددم قورقوت کلور اولدی اوغلانی آلوب باباسنه واردی . دده قورقوت اوغلانك باباسنه صویلمش کوره‌لم خانم نه صویلمش . ایدر :

هی درسه‌خان اوغلانه بکلك ویرکل تحت [تخت] ویرکل اَرَدَملی در بوینی
اوزن بدوی آت ویرکل بینر [بینت] اولسون هنرلی در اغایلدن [آغیلدن]
تومن قیون ویرکل بواوغلانه شیشلك اولسون اردملی در قیتباندن قیزل
دوه ویرکل بواوغلانه یوکلت اولسون هنرلی در آلتون باشلوبان او ویرکل
بواوغلانه کولکه اولسون اردملی در چکن [چیکنی = اوموزی]
قوشلی جبه طون ویرکل بواوغلانه کیر [کییت] اولسون هنرلی در بایندر
خانك آغ میدانده بو اوغلان جنك ایتمش در بر بغا اولدرمش سنك اوغلك
آدی بوغاج اولسون آدی [آدینی] بن ویردم یاشنی الله ویرسون دیدی .
درسه‌خان اوغلانه بکلك ویردی تحت ویردی اوغلان تخته چیقدی
باباسنك قرق یکیدن آ کمز اولدی .
اول قرق یکت حسد ایلدیلر بربرینه سویلدیلر کلوك اوغلانی باباسنه
قولیلوم اولا کم اولدره گنه بزم عزتمز حرمتمز الوك [آنك] باباسی یاننده
خوش اولا ارتق اولا دیدیلر .
واردی بو قرق یکیدك یکرمسی بریکا یکرمسی دخی بریکا اولدی .
اول یکرمسی واردی درسه‌خانه بوخبری کتوردی ایدر : کوررمسین درسه حان
[خان] نلر اولدی یارمسون (؟) یارچسون (؟) سنك اوغلك کور قوپدی
ارجل قوپدی قرق یکیدن بوینه آلدی قالن اغوزك اوسته یوریش اتدی
نه‌یرده کوزل قوپدیسه چکوب الدی اغ صقللو قوجانك اغزین سوکدی اغ
بر چکلر [برچکلو] قرنیك [قرینك] سودین طرتدی اقن « آقان » طوری
صولردن خبر کیجه [کچه] ارقودی [ارقوری] یتان الاطاغدن بتر (؟) اشا « آشه »
خانلر خانی بایندر (خانه) خبرواره درسه‌خانك اوغلی بویله بدعت اشلمش دیه‌لر
کژدکك دن [کزدیککدن] اولدکك یك اولا بایندر خان سنی چاغره سکاقتی
قزاب « غضب » ایلیه بویله اوغل سنك نکه کرك بویله اوغل اولمقدن اولمق
یك در اولدرسکه « ئولدورسه‌نه » دیدیلر .

درسه‌خان وارك كتورك اولدره‌یم دیدی .

بویله دیكج خانم اول نامردلرك یكرمسی‌دخی چیقه كلدی و بر قوو انلر دخی كتوردلر ایدر [ایدرلر] : قلقونی‌درسه‌خان سنك اوغلك یرندن‌اوروطوردی كوكسی كوزل قبا طاغه اوه چقدی سز وار ایكن آو آولدی قوش قوشلدی اناسنك یانه الوب كلدی ال شرابك ایتســندن الدی انجدی [ایچدی] اناسیله صحبت ایلدی اتاسنه قصد ایلدی سنك اوغلك كور قوپدی ارجل قوپدی ارقوری یتان اله« آلا » طاغدن خبر كیجه خانلر خانی بایندر (خانه) خبرواره درسه‌خانك اوغلی بویله بدعت ایلمش دیه‌لر سنی چاغره‌لر بایندر خانك قاتنده سكا قزاب اوله بویله اوغل نكه كرك اولدرسكه دیدیلر .

درسه‌خان ایدر : وارك كتورك اولدوره‌یم بویله اوغل مكا كركمز دیدی

درسه‌خانك نوكرلری‌ایدر: بزسنك‌اوغلكی نجه كتوره‌لم سنك اوغلك‌بزم‌سوزمز المز بزم سوزمزله كلمز قالقونی یركدن اورو طورغل یكتلرك اوخشغل بویكه الغل اوغلكه اوغراغل یانكه الوب اوه چقغل قوش‌اچوب آو اولیوب اوغلكی اوخلیب اولدره كوركل. اكر بویله اولدرمزسك بردرلو دخی‌اولدیریمزسین بللو بلكل دیدیلر . صویله :

صلقوم صلقوم طان یللری اسدكنده
صقللو بوزاج تورغای سیرادقده
بدوی اتلر اسین كوروب عقرادقده
صقالی اوزون‌تات‌اری پاكلدقده [باكلدقده]
اقلی قرالی سچلین [سچیلن] چاغده
قالن اغوزك سكلنی[كلینی] قزی بزن چاغده
كوكسی كوزل قبا طاغلره كون دكنده
بك یكتلر جلاسنلر بربرینه قیولن چاغده

الار [الا] صباح درسه‌خان یرندن ارو طوردی اوغلنجوغن یانه آلوب قرق یكیدن بوینه صالدی آوه چقدی .

آو الدیلر [آولادیلر] قوش قوشــلادلر اول قرق نامردك یر قاچی

[برقاچی] اوغلانك یانه کلدی ایدر : بابك « باباك » دیدی کیکلری قوسون « قووسون » کتورسن « کتورسون » بنم اوکمده دپلسون « دپه‌لسون » اوغلمك ات سکردیش قلیج صالیش اوقاتشین کوره‌یم سونایم « سوینه‌یم » قوانایم «قوانه‌یم» کوانیم « کووه‌نه‌یم » دیدی دیدیلر .

اوغلاندر نه‌بیلسون کیکی قواردی کتوردی [کتورردی] باباسنك اوکنده سیکرلردی « سیکیرلردی » . بابام ات سکردشمه باقسون قوانسون اوخ اتشمه بقسون کوانسون قیلج چالشمه بقسون سونسن .

اول قرق نامردلر ایدرلر : سه‌خان [درسه‌خان] کوررمسین اوغلانی یازیده یابانده کیکی قوار سنك اوککه کتورر کیکه اتارکن اوقله‌سنی اورر اولدرر . اوغلك سنی اولدرمدین سن اوغلکی اولدری کوزکله [ئولدوری کور . کله = کل آ] دیدیلر.

اوغلان کیکی قوارکن باباسنك اوکندن کلوب کیدردی . درسه‌خان قورقوت سکرلی قاتی یاین النه‌الدی اوزنکویه قالقب قتی چکدی اوزاتدی اوغلانی اکی طالوسنك اراسنده اورب چقدی یغدی [ییقدی] اوج طوقدی الجه قانی شورلدی « شورلادی » قو [۱] طولدی « طولادی » بدوی اتنك بوینن قوجقلدی یره دشدی .

درسه‌خان استدی کم اوغلنك شنك[۲] اوستنه کورلیب دوشیدی. اول قرق نامرد قومدی اتنك جلاوسین دوندردی اردوسنه کلور اولدی .

درسه‌خانك خاتونی اوغلانجغك الك آوی‌در دیو اتدن ایغردن دوه‌دن بغرا قیوندن قوج قردردی قنلو (ˆ) اغوز بکلرین قویلیایم [تویلایه‌یم]دیدی یومرلنب یرندن اروطوردی قرقنجه [قرقاینجه] قزی بوینه‌الدی درسه خانه قارشووادری قیق قالدردی درسه‌خانك یوزینه‌باقدی صاغلن صولنه کزدردی اوغلنجوغن کورمدی . قره بغری صرصلدی دوم یورکی اوینادی قره قیمه کوزلری قان یاش طولدی . چاغرب درسه خانه صویلر کوره‌لم خانم نه‌صویلر :

---

[۱] بوکلمه‌نك ایکنجی یاریسی چیقمامش فقط لامك اوجی کوزوکیور بناءً علیه [قولن = قولنی] اولمق لازم کلیور .

[۲] بوکلمه‌نك برنجی یاریسی چیقمامش فقط قرینه ایله اکلاشیلیورکه [اولشنك = ئوله‌شنك] یعنی [لاشه‌سنك] اوله‌جقدر .

برو کلکل
باشم بختی اوم تختی
خان بابامك کویکسی
قادین انامك سوکسی
اتام انام ویردکی
کوز اچوبن کوردکم
کوکل ویرب سودکم
درسه خان
قالقو بنی یرندن [یرکدن] اوری طوردك
یلیسی قره قاضلق اتوك بطون «بتون» بندك «بیندك»
کوکسی کوزل قبا طاغه اوه چیقدك
اکی واردك برکلورسن . یاوروم قنی
قره کردونده بولدغم اغول قنی
چقسون بنم کوز کوزم درسه‌خان یمان سکریر
کسلسون اوغلان امن سود طمارم یان صزلر
صرو « صاری » یلان صوقمادین انجه تنم قالقوب شیشر
یالکوزجه اغول کورنمز بغرم ینار
قورقرو « قورو قورو » چایلره صوجو صالدم
قره طونلی درویشلره نذرلر ویردم
اج کورسم طویردم یالنجق کورسم طوناتدم
دپه کبی ات بندم [ییغدم] کول کبی‌قمیز صاغردم
دیلك « دیله‌ك » ایله بر اغول کوجله بولدم .
یالکز اوغل خبرین درسه‌خان دیکل مکا
قرشو یاتن اله طاغدن بر اغول اجوردکسه دیکل مکا
قامن اقان یوکرك صودن براوغل اقتدکسه دیکل مکا
قره‌طونلو ازغون دینلوکافرلره براغول‌الدردکسه‌دیکل‌مکا

خان بابامك قاتنه بن وارەیم
اغز [آغیر] خزینه بول لشکرالاین
ازغون دینلو کافرلره بن وارەیم
یارەلنوب قاضلق ایتمدن [آتمدن] ایتمیجه [ایمینجه]
بکومله [یکمله = یکم ایله] الجه قانم سلمینجه
قول بود اولپ یېر اوستنه دشمینجه
یالکوز اوغل یوللرندن دوتمیایم [دونمیایم]
یالکوز اوغل خبرین درسەخان دیکل مکا
قره یاشم [باشم] قربان اولسون بوکن « بوکون » سکا

دیدی . زاریلق ایلدی اغلدی .

بویله دیکج درسه خان خاتونه جواب ویرمدی اول قرق نامردن قرشو کلدی ایدر : اوغلك صاغدر اسندر اودەدر بوکن یارین قندە ایسه کلور قورقه قایرمه بك سرخوشدر جواب ویرەین [ویرەمز] دیدیلر .

درسەخانك خاتونی قیتدی کرو دوندی قتلانمدی قرقنجه قزی بوینه الدی بدوی آته بنوب اوغلنجوغن استیو کتدی قیشده یازده قاری بوزی ارنمین قاضیلق طاغنه کلدی چقدی الجقدن یوجه یرلره چاپوب [چاپوب] چقدی.

بقسه کورسه : بر درەنك ایچنه قرغه قزغون اینر چقر قونار قالقار .

بدوی اتن اوکجەلدی اول طرفه یوردی .

مکر سلطانم اوغلان اول اراده یقلمشدی قرغه قزغون قان کورب اوغلانك اوستنه قونمق استردی اوغلانك اکی کلنجوکزی واردی قرغەیی قوزغنی قواردی قوندرمزدی . اوغلان انده یقلدقده بوز اتلو حضر [خضر] اوغلانه حاضر اولدی اوچ قانله [قاتله] یراسن « یارەسین » الیله صغادی بویرادن قورخمه اوغلان اولم « ئولوم » یوقدر طاغ چیچکی انك « آناك » سود یله سنك یارەکه ملهمدر دیدی غایب اولدی .

اوغلانك اناسی اغلانك اوستنه چاپوب چیقه کلدی . بقسه کورسه : اوغلنجغی الجه قانه بولشمش یاتور چاغردین اوغ[illegible] [illegible] ایدر :

قره قیمه کوزلرك ایخو المش اچغل اخی
اون اکنجه سکوجکك اوزون المش بغشر(*) اخی
تکری‌ویرن‌طتلوجانك‌سیرانده‌ایمش‌اتدی[این‌دی]دخی[اخی]
اوز کوزکده جانك وارسه اوغل‌در [ویر] خبر مکا
قره یاشم [باشم] قربان اولسون سکا
نقاضلق طاغی اقرسنك صولرك
اقار کبی اقمز اولسون
یتر [بیتر] سنك اوتلرك قاضلق طاغی
یتر [بیتر] ایکن بتمز « بیتمز » اولسون
قچر سنك کیکلرك قاضلق طاغی
قچارکن قچمز اولسون. طاشه دونسون .
نه بلاین اوغل
ارسلاندنمی اولدی یوخسه قپلاندنمی اولدی
نه بلاین اوغل
بر [بو] قضالر سکا نیره‌دن کلدی
اول [اوز] کودکده‌جاناك [جانك] وارسه اغول‌خبرمکا
قره باشم قربان اولسون سکا
اغزدلدن برقاج کلمه خبر مکا

دیدی .

بویله دیکیج اوغلانك‌قلاغنه سس طوقندی باش‌قالدردی یلابدق‌کوزین‌اچدی اناسنك یوزنه باقدی صویلمش کوره‌لم خانم نه‌صویلمش ایدر :

برو کلسکل
اق سودین امدکم قادونم انا
اغ برچکلو عزتلو جانم انا
اقار ایده قار غمغل
قاضلق طاغنك صوینك کناهی یوقدر

بترليده اوتلرينه قار غمغل
قاضلق طاغنك صوجى يوقدر
تچار كيكلرنه قار غمغل
قاضلق طاغنك كناهى يوقدر
ارسلانك [ارسلانله] قپلانه قار غمغل
قاضلق طاغنك صوجى يوقدر
قار غرسك بيامه قارغه
بو صوج بو كناه بابمدندر .

ديدى .

اوغلان ينه ايدر : انا اغلامغل مكا بو يرادن اولم يوقدر قورخمهغل بوز انلو خضر مكا كلدى اوچ كره يرامى صغادى بو يرادن سكا اولم يوقدر طاغ چچكى اناك سودى سكا مرهمدر ديدى .

بويله دبكج قرق انجه قيز يابلدى طاغ چچكى ديوشردلر . اوغلانك اناسى اججكن برصقدى سودى كلمدى ايكى صقدى سودى كلمدى اوچنجىده كندويه ضرب ايلدى قانى طولدى صقدى سودله قان قريشق كلدى .

طاغ چچكيله سودى اوغلانك يراسنه اوردلر . اوغلانى اتا « آته » بندردلر . اولنى اوردسنه كتديلر . اوغلانى حكيملره اصمرليوب درسه خاندن صقلادلر .

ات اياغى كولك اوزان دلى چوك اولر . خانم اوغلانك قرق كونده يراسى اوكلدى صپاصاغ اولدى اوغلان اتا بينر قيليج قوشانراولدى او اولر قوش قوشلر اولدى .

درسه خانك خبرى يوق اوغلانجوغن اولدى بلور .

اول قرق نامردلر بونى طويدلر نهايليهلم ديه طانشدلر : درسهخان اكر اوغلانجغن كوررسه ارتورمز بزى هب قرر ديدلر كلوك « كليك » درسه خانى طوتلم اغ اللرين اردنه بغلايهلم قيل سجم اغ بوينه طقالم اونى كافر ايللرينه يونالم ديو درسه خانى طوتدلر اغ اللرين اردنه بغلديلر قيل سجم بوينه طقديلر اغ اتندن قان چقنجه دوكدلر درسه خان يبان بونلر اتلو يوريدلر اونى قالن كافر ايللرينه يونلدلر .

درسەخان طتساق اولدی کیدر .

درسەخانك طوتسق اولدغندن اغوز بکلرنك خبری یوق .

مکر سلطانم درسەخانك خاتونی بونی طویمش اوغلانجوغنه قرش [قرشو] واروب صویلمش کورەلم خانم نه صویلمش ایدر : کوررمســین ای اوغل نەلر اولدی صرپ قیالر اویناممدی یر اوبرلدی ایلده یاغی یوغکن سنك باباکك اوستنه بغی [یاغی] کلدی اول قرق نامرد بباکك یولداشلری بباکی طوتدیلر اغاللرین اردینه بغلدیلر قیل سجم اغ بوینه طقدیلر کندولر اتلو بباکی ییاق یورتدلر الوبنی قالن کافر ایللرینه یوندیلر . خانم اوغل قلقوبنی یرکدن اوری طورغل قرق یکیدك بویکه الغل بباکی اول قرق نامردن قورترغل یوری اوغل بابك سکا قیدیسه سن باباکه قیمغل . دیدی .

اوغلان اناسنك سوزین صمادی : بقاج بك یرندن اورو طوردی قره پولات اوز قیلجن بیلنه قوشاندی اغ توزلجه قاتی یاینی اله الدی التون جداسین النه الدی بدوی اتی طوتدردی بطون بندی قرق یکیدن بوینه الدی باباسنك اردنجه یورتب کتدی .

اول قرق نامردلر دخی بر یرده قونمشلردی ال شرابك ایتسندن ایچرلردی .

بقاج خان چاپوب یتدی .

اول قرق نامردلر دخی بونی کوردلر ایتدلر : کلوك وارەلم شول یکیدی طوتب کتورەلم ایکیسنی بر یرده کافره یتورەلم . دیدلر .

درسەخان ایدر : قرق یولداشم امان تکرینك برلکنه یوقدر کمان منم الومی شیشك قولجه قپوزم الومه ویرك اول یکیدی دوندرەیم کرك نی اولدرك کرك دیر کورك قپو [قویو] ورك دیدی .

النی ششدلر قولجه قپوزین النه ویردلر .

درسەخان اوغلنجوغی ایدوکن بلدی قرشوکلدی . صویلر کورەلم خانم نه صویلر ایدر :

بویتی اوزون بدوی اتلو (؟) [آتلر] کیدرسه منم کیدر
سنکده ایچندە بندك « بیندوك » وارسه یکیت دیکل مکا
صواشمدین اورشمدین الی ویرەیم دوتکل [دون کیل] کرو
اغایلدن قومن [تومن] قیون کیدرسه منم کیدر

سنکده ایچنده شیشلك وارسه دیکل مکا
صواشمدین اورشمدین الی ویره‌یم دوتکل [دون کیل] کرو

قیتباندن قیزل دوه کیدرسه منم کیدر
سنکده‌ایچنده یوکلتك وارسه دیکل مکا
صواشمدین اورشمدین الی ویره‌یم دوتکل [دون کیل] کرو

التون باشلو بان اولر کیدرسه منم کیدر
سنکده ایچنده اورك [اوداك] وارسه یکیت دیکیل مکا
صواشمدین اورشمدین الی ویره‌یم دوتکل [دون کیل] کرو

اغ یوزلو الا کوزلو کلنلر « کلینلر » کیدرسه منم کیدر
سنکده ایچنده نشانلك وارسه یکیت دیکل مکا
صواشمدین اورشمدین الی ویره‌یم دوتکل [دون کیل] کرو

اغ سقاللو قوجه‌لر کیدرسه منم کیدر
سنکده ایچنده اغ سقاللو باك [باباك] وارسه یکید دیکل مکا
صواشمدین اورشمدین قورتره‌یم دوتکل [دون کیل] کرو

منم ایچون کلدوکسه اوغلنجغم اولدرمشم
بکت سکا یازغی یوق دوتکل [دون کیل] کرو

دیدی .

اوغلان بوراده باباسنه صویلمش کوره‌لم خانم نه صویلمش :

بوینی اوزون بدوی اتلر کدرسه سنك کیدر
منمده ایچنده بیندم وار
قوماغم یوق قرق نامرد [نامرده]

قیتبانده قزل دوه سنك کدر
منمده ایچنده یوکلتم وار
قوماغم یوق قرق نامرده

اغایلده قومن [تومن] قیون سنك کیدر
منمده ایچنده شیشلکم وار
توماغم یوق قرق نامرده

اغ یوزلو آلا کوزلو کلن سنك کدرسه
منم دخی ایچنده نشانلم وار
قوماغم یوق قرق نامرده

التون باشلو بان اولر سنك کدرسه
منمده ایچنده اودم وار
قوماغم یوق قرق نامرده

اغ صقللو قوجه‌لر سنك کذرینه [کیدرسه]
منم دخی ایچنده برعقلی شاشمش
بلکی «بیلیکی» یتمش «یتمش» قوجه بابام وار
قوماغم یوق قرق نامرده .

دیدی .

قرق یکیدنه دلبند صالدی ال ایلدی قرق یکت بدوی اتن اویناتدی اوغلانك اوزرینه یغناق اولدی .

اوغلان قرق یکیدن بوینه الدی ات دپدی جنك وصواش اتدی کیمنوك بوینن اوردی کیمنی طتساق ایلدی باباسنی قورتردی قایتدی کرو دوندی .

درسه خان بوراده اوغلنجغی صاغ ایدوکین ینه بلدی .

خانلر خانی اوغلانه بکلك ویردی تحت [تخت] ویردی .

دده‌م قورقوت بوی بویلدی صوی صویلدی بواغوزنامه [نامه‌یی] دوزدی قوشدی بویله دیدی :

انلر دخی بو دنیایه کلدی کچدی کروان کبی قوندی کوچدی انلری دخی اجل الدی یر کزلدی فانی دنیایه [ینه] قالدی .

قره اولم کلدکنده تحت ویرسون صاغلغله صاغیجین (*) دولتك حق ارتورسن اول اوکدکم یوجه تکری دوست اولونی مدد ایرسون .

یوم ویره‌ین خانم یرلو قره‌طاغلرك یقلمسون کولکه‌لیجه قبا اغاجك کسلمسن قامن اقان کورکلی‌صویك قوریمسن قنادلرك اوجلری قرلمسون چپارکن اغ‌بوز اتك بدرمسون چالشنده قره پولات اوز قیلجك کدلمسون دورتشرکن الا کوندرك اوفانمسون اغ برچکلو اتاك [آناك] یری بهشت اولسون اغ سقاللو بباك یری اجماغ اولسون حق یاندرن چراغك ینا «یانه» طورسون قادر تکری سنی نامرده محتاج ایلسون [ایلمسون].

خانم هی سالورقزانك اوی یغمالندیغی بونی [بویی] بیان ایدر.

برکون اولاش‌اوغلی تولوقوشك‌یاورسی بزه مسکین‌امودی امت‌صوینك اصلانی قره‌حوغث‌قپلانی قوکرآتك ایاسی خان‌اوروزك اغاسی بایندر خانك کویکوسی قالن‌اغوزك دولتی قالمش‌یکت ارخاسی سالور قزان‌یرندن طورمشدی.

طقسان باشلو بان اولورین [ئه‌ولرین] قره یرك‌اوزرنه دکدرمشدی طقسان یرده اله قالی ایپك دوشمشدی «دوشه‌مشدی» سکسان یرده بادیه‌لر قورلمشدی التون ایاقه صراحی‌لر دزلمشدی.

طقوز قره‌کوزلو خوب‌یوزلو صاچی اردنه اوزلو (*) کوکسی قزل‌دوکمه‌لی اللری بیلکندن قنالی برمقلری نکادلی [نکارلی] محبوب کافر قزلری قالن اغوز بکلرنه صغرق سورب ایچرلردی.

ایچوب ایچوب اولاش اوغلی سالور قزانك التنه شرابك ایتسی چقدی قباددی [دیزی] اوزرینه چوکدی ایتدی: اونم اکلك بکلر سوزم دکلك بکلر یتا یتا یاتمز [یاتمز] اغردی «آغریدی» طوره طوره بیلومز قوردی یوریلم آیکلر [آبکلر] آوآولیلم قوش‌قوشلیالم صغن کیك یقلوم قیدالم اوتاغمزه دوشه‌لم یبالم ایچلم خوش کچه‌لم.

قیان سلجوك اوغلی دلی طوندار ایدر: بلی‌خان قزان مصلحتدر.

قره کونه اوغلی قره بوداغ ایدر: اغام قزان مصلحتدر.

آتلر ایله «ئه‌ی‌له = اویله» دیکیج آت اغزلو اوروز قوجه ایکی دزنوك اوستینه

چوكدى ايدر : اغام قزان ساسى دينلو كرجستان اغزنده اوتوررسن اوردك « اوردوك = اوردوكك » اوستته يكى [كيمى] قورسن .

قزان ايدر: اوچ يوز يكيدلن اوغلم اوروز منم اوم « ئهويم » اوستته طورسون ديدى . قوكور اتن چكدردى بطون بندى .

پتل (*) قشغه ايغرنه طوندار بندى .

كوك بدويسن طرتدردى قزان بكوك قرنداشى قره كومنه [كونه] بندى .

اغ يدويسن [بدويسن] چكدردى باينذر خانك ياغيسين باصن شر شمس‌الدين [شير شمس‌الدين] بندى .

يارهصاوك [صارك] بايبوردحصارندن پارليوب(اوچان) بايركيوز [بوز] ايغرنه‌بندى .

قوكوز (*) [قوكور] انلو (*) [آتلو] قرانه (*) [قزانه] كشيش دين « ديه‌ن » بك [بك] بكنك طورى ايغرنه بندى .

صايه وارسم دوكنمه اولمز . قالن اغوز بكلرى بندى .

اله ظاغه اله لشكر آوه چقدى .

كافرك جاسوسى جاسوسلدى واردى كافرلر ارغونى (*) [آزغونى] شوكلى ملكه خبر ويردى .

يدى بيك قفتانك اردى يرنجتلو (*) يارمندن (*) قره صچلو ساسى دينلو دين دشمنى الاجه اتلو كافر بندى يلغادى (*) دون بوجغندن قزان بكك اوردسنه كلدى التون‌بان اولرين‌قافرلر (*) چاپدلر قازه بكرز قزى‌كلنى‌چقوشدردلر تولهتوله شهباز اتلرينى بندلر قطار قطار قزل دوهلرنى يتدّيلر اغر خزينه‌سنى بول اقچه‌سنى يغمالدلر . قرق اينجه بيللو قزيله بوى [بويى] اوزون بورله خاتون يسير كتدى .

قزان بكوك قريجق اولمش اناسى قره دوه بوينده اصلو كتدى . خان قزانك اوغلى اوروز بك اوچ يوز يكيدلن الى بغلو بوينى بغلو كتدى . ايلك قوجه اوغلى صارى قلماش قزان بكوك اوى اوزرينه شهيد اولدى .

قزانك بوايشلردن خبرى يوق .

كافر ايدر : بكلر قزانك توله توله شهباز اتلرنى بنمشوز التون اقچه‌سنى يغمالمشوز . قرق يكيدلن اوغلى اوروزى طقسان [طوتساق] ايتمشوز قطار قطار

دوه‌لرنی یتمشوز قرق ایجه بیللو قزلن قزانك حلالنی طوتمشز یو [بو] حیفلری بر [بز] قزانه ایتمشوز . دیدی .

کافرك بری ایدر : قزان بکده بر حیفمز قالدی .

سوکلی [شوکلی] ملك ایدر : مره ازناور نه حیفمز قالدی .

کافر ایدر: قزانك قپولر درونده [دروندنده] اون‌بیك قیونی واردر . شول قیونلری‌دخی کوترسك قزانه اولوحیف ایدردك . دیدی .

شوکلی ملك ایدر : التی یوز کافر وارسون قیونی کتورسین . دیدی .

التی‌یوز کافراتلاندی قیونك‌اوزرنه الغار واردی کیجه یاتورکن قره‌جق‌چوبان قره‌قیغولو واقعه کوردی واقعه‌سندن سرمردی اور [اورو] طوردی قبان کوجی دمور کوجی بو ایکی قرداشی یانه الدی اغیلك قپوسنی برکتدی اوچ یرده دپه کبی طاش یغدی اله قوتلی صبان [صپان] النه الدی .

نکاهندن « نا کهاندن » قره‌جق چوبانك اوزرنه التی یوز کافر قیولدی .

کافر ایدر :

قرنقو اخشام اولنده قیغلو چوبان
قارله یغمور یاغنده چقمقلو چوبان
سودی پنیری بول قیمقلو چوبان

قزان [(ایدر)] بکك دنلوکی التون بان اولرنی بز یقمشوز قریجق اناسنی بز کتورمشز اغز [آغیر] خزینه بول اقجه‌سنی بز یغمله‌مسوز [یغمالمیشز] قازه بکزر قزی کلنی‌بزیسین [یسیر] ایتمشوز بره چوبان اراغندن [ایراغکدن] یقنندن [یقینکدن] برو کلکل یاش [باش] ایندروب بغیر یصغل بز کافره سلام ویرکل اولدرمیلم سوکلی [شوکلی] ملکه سنی التلوم سکا بکلك آلی‌ویره‌لم .

چوبان ایدر :

اله قری (*) سویله مره ایتوم کافر
ایتومیله بر یلاقده یوندم ایجن ازغون کافر
التوکده‌غی الاجه اترك [آتوك] نه اوکرسن
آله‌بشلو کچچه « کچی‌م جه » کلمز سکا [مکا]

باشکدغی توغلغه‌کی نه اوکرسن مره کافر
باشمده‌غی بورکجه کلمز مکا
التمش طوتام کوندرکی نه اوکرسن مردار کافر
قزلجق دکنکمجه کلمز مکا
قیلجوکی نه اوکرسن مره کافر
اکری بشلو چوکنمجه کلمز مکا
بلوککده طقسان اوقك نه اوکرسن مره کافر
اله قوللی صپالمجه [صپانمجه] کلمز مکا

ایراغکدن یقینکدن برو کلکل یکتلرك ضربنی کورکل اندن اوتکل. دیدی.
بی تکلف کافرلر آت دپدلر اوخ سپدلر.

اوتلر [ارنلر] اورنی «ئه‌ورانی» قره‌چوق چوبان صپانك ایاسنه طاش قودی آتدی
برین اتانده ایکسن اوچن یقدی ایکسنی اتانده اوچن دوردین یقدی. کافرلرك
کوزنه قورخو دشدی. قره‌جق چوبان کافرك اوچ یوزنی صپان طاشیله یره برقدی.
اکی قرداشی اوخه دشدی شهید اولدی.

چوبانك طاشی دوکندی قیون دیمز کیچی [کچی] دیمز صبانك ایاسنه قور اتار
کافری یقر.

کافرك کوزی قورقدی دنیا عالم کافرك باشنه قراکو اولدی. ایدر: یارمسون
یارجمسون بوچوبان بزم هیمز قرار «قیرار» اولمی دیدلر دخی طورمیب قاچدلر.

چوبان شهید اولن قرداشلرین حقنه قودی کافرلر لشندن بر بیك «بویوك» دپه
یغدی «ییغدی» چقمق چقوب اود یاقدی دخی کپنکندن ترومسی ایدوب یاداسنه
[یاره‌سنه] بصدی یولك قی‌سن [قی‌بی‌سین] آلوب اوتوردی اغلدی صقلدی ایدر:

سالوز [سالور] قزان بك قزان اولومیسین دریمسین بو ایشلردن خبرك
یوقمیدر. دیدی.

مکر خانم اول کیجه قالن اغوزك دولتی بایندر خانك کویکوسی اولاش
اوغلی سالوز قزان قره قیغلو واقعه کوردی سرمردی اوری طوردی. ایدر:

بیلورمیسین قرنداشم قره کونه دشمده نه کورندی قره قیغلو واقعه کوردم

يومرغمده طالين [طالابىيه‌ن] شاهين بنم قوشمى الور كوردم كوكدن ايلدرم اغيان [اغبان] اوم اوزرنه شاقر كوردم دوم؛ [دولو] قره؛ [قار] پوساريق اوردمك اوزرنه توكلو [توكلور = دوكولور] كوردم قودز تورتلر اومى دلر كوردم قره دوه اكسمدر [دير] قرور كوردم قارغوكبى قاره صاچم اووار كوردم اوزانين [اوزاـ نوبن] كوزمى اورتر كوردم بلكومدن اون برماغمى قانده كوردم. نچه‌كيم بو دشى كوردم شوندن‌برو عقلم اوصمديره‌بلن خانم‌قرداش منم‌بو دشمى يورغل مكا ديدى.

قره كونه ايدر : قره بولت ديدكك سنك دولتكدر . قاريله يغمور ديدكك لشكركدر . صباچ [صاچ] قيغودر . قان قره‌در . قلانسن [قالانىسين] يوره بلمز [بيلمن] الله يورسون ديدى .

بويله ديكج قزان ايدر : منم آومى بوزمه لشكرمى طقتمه « طاغيتمه » بن بوكن « كون » قوكر اتا قاقرم اوچ كونلك يولى بركونده الورم اويله اولمادين يوردم اوستنه واررم اكر ضاغ [صاغ] در آسن [اسن] در اخشام اولمدين كنه بنسكا كلورم . اوردم ضاغ [صاغ] اسن دكل ايسه باشكوزه چاره ايدك من دخى كتدم ديدى . قوكر اتن مهموزلدى .

قزان بك مهموزلدى يوله كتدى كلى كلى يوردنك اوزرنه كلدى كورديكم اوچارده قوزغون تازى طولشمش يورنده (*) قالمش .

قزان بك بوراده يوردلن خبرلشمش كوره‌لم خانم نه‌خبرلشمش. قزان ايدر :

قوم قلاميم قوما يوردم
قولانله صغن كيكه قوكشى يوردم
سنى ياغى نيره‌دن داريمش كوزل يوردم

اغ بان اوم دكلنده يوردى قالمش
قاريجق انام اولورنده يرى قالمش
اوغلم اورز اوج [اوخ] اتانده پوته قالمش
اغوز بكلرى ات چپانده ميدان قالمش
قره‌موديق[مودبق‌ـ‌مطبخ]دكلنده‌اوجق قالمش

بو حاللرى كوردكنده قزانك قره قيمه كوزلرى قان ياش طولدى قان طمرلرى

قیندی قره بغری صرصـلدی قوکور آتی اوکچه‌لدی کافر کیجه‌کی (٭) یولا دوشدی کتدی .

قزانك اوکنه برصو کلدی . قزان ایدر : صو حق دیدارن کورمش‌در بن بوصویله خبرلشیم دیدی. کوره‌لم خانم نیجه خبرلشدی . قزان ایدر :

چغنم چغنم قیالردن چقن صو
اغاج کمی‌لری اوینادن صو
حسینله [حسنله] حسینك حسرتی صو
باغ وبستانك زینتی صو
عایشه ایله فاطمه‌نك نکاهی صو
شهباز اتلر ایجدکی صو
قیزل دولر کلوب کیجه‌کی صو
آغ قیونلرکلوب‌چوده‌سنده[چوره‌سنده]یاتدغی‌صو
اورده‌مك خبرین بلورمسین دیکل مکا
قره باشم قربان اولسون صویم سکا

دیدی .

صو قچن خبر ویرسه کرك .

صودن کچدی . بوکز برقورده طوش اولدی. قورد یوزی مبارك‌در قوردلن بر خبر لشیم دیدی کوره‌لم خانم نه خبرلشدی . قزان ایدر :

قرانقو اخشام اولنده [اولانده] کونی‌طوغان
قاریله یغمور یغانده ار کبی طوران
قره قوج اتلری کشنشدرن
قیزل دوه کوردکنده بو ترلشدرن
انجه قیون کوردکنده قیرق چرپوب قمچلاین
ارقاسنی اوروب‌یرك [برك] اغیلك اردین‌سوکن
قارمه یوکج سموزین الوب طوتان
قانلو قیرق اوزب چاب چاب یودان

اوازی قابه کوپکلره غوغا ضلن
چقمقلو جنه (*) چوبانلری دونله یوکردن
اوردمك خبرین بیلورمسین دیکل مکا
قره باشم قربان اولسون قوردم سکا

دیدی .

قورد قچن خبر ویرسه کرك .

قورتدن دخی کچیدی [کچدی] . قرهجه چوبانك قره کوپکی قزانه قرشو کلدی . قزان قره کوپکلم [کوپکله] خبرلشدی کورهلم خانم نهخبرلشدی . ایدر:

قرنقواخشام اولنده [اولانده] وافواف اورن
اجی ایران توکلنده چاب چاب ایچن
کلن خرسوزلری قورقودن
قورقدوبن شماتهسیله اورکدن
اوردمك خبرین بلورمسین دیکل بکا
قرهباشم صاغلغندن ایلوکلر ایدم کوبك سکا

دیدی .

کوپك قچن خبر ویرسه کرك .

کوپك قزانك آتنك اياغنه چاب چاب دوشر سكسك سكلر . قزان بر توماراىله کوپکی اوردی . کوپك چکلدی کلدوکی یوله کتدی .

قزان کوپکی قولایىقرهجه چوبانك اوزرنه کلدی. چوبانی کوردوکندهخبرلشدی. کورهلم خانم نهخبرلشدی . قزان ایدر :

قرنقو اخشام اولنده [اولانده] قیغلو چوبان
قارله یغمور یغانده چقمقلو چوبان
اونم اکله سوزم دکله
اغ بان اوم شوندن کچمش کوردکمی دیکل مکا
قره باشم قربان اولسون چوبان سکا

دیدی .

چوبان ايدر : اولمشميدك يتمشميدك قزان قمده گزردك بزه ديدك « دييه‌ايدك » قزان . دون يوق اوتكى « اوته‌كى » كون ايوك بوندن كچدى قريجق اناك قره دوه بوينده اصلو كچدى قرق اينجه بيللو قزيله « قيز ايله » حلالك بوبى اوزون بورله خاتون اغليوبن شوندن كچدى قرق يكيدلن اوغلك اوروز باشى اچوق يالن اياق كافرلرك يانجه طقسان [طتساق = طوتساق] كتدى تاوله تاوله شهباز اتلرك كافر بنمش قطار قطار قيزل دوه‌لرك كافر بنمش التون اقچه بول خزينه‌كى كافر المش .

چوبان بويله ديكج قزان اه ايتدى عقلى باشندن كتدى دنيا عالم كوزنه‌قرانكو اولدى . ايدر : اغزك قريسون چوبان چوريسن چوبان قادر سنك التوكه [آلنوكه = آلنكه] قده [قضا] يازسون چوبان . ديدى .

قزان بويله ديكج چوبان ايدر :

نه قاقرسن بكا اغام قزان
يوخسه كوكسوكده يوقمى‌در ايمان

التى يوز كافر دخى منم اوزرمه كلدى اكى قرداشم شهيد اولدى اوچ يوز كافر اولدرم [ئولدوردم] غزا ايتدم سموز قيون ارق توقلى سنك قپوكدن كافرله ويرمدم اوچ يرده ياره‌لندم قره باشم يوكلدى (ˆ) [بوكالدى] يالكوز قالدم صوچم بوميدر ديدى .

چوبان ايدر :

قوكز [قوكور] اتك ويركل مكا
التمش طوتالم [طوتام] كوندركى ويركل مكا
ات ؟ [اپ] الاجه قلقانكى ويركل مكا
قره پولات اوز قليجك ويركل مكا
صداغكده سكستر ؟ [سكسن] اوقك ويركل مكا
اغ توزلجه قتى يايك ويركل مكا

كافره‌من‌وراين يكى‌دن‌طوغاين اولدره‌ين يكومله‌النوم‌قانن‌بن‌سلين اولرسم سنك اوغرکه بن‌اولیم الله تعالى قورسه اوكى «ئه‌ويكى» ين [بن] قورتراين ديدى .

چوبان بويله ديكج قزانه قهر كلدى الدى يوريو ويردى .

چوبان دخی قزانك اردندن يتدی .
قزان دوندی بقدی اغول چوبان قنده كيدرسين ديدی .
چوبان ايدر : اغام قزان سن ايوك الماغه كيدرسك من داخی قرنداشم
قانن الماغه كدارم ديدی .
بويله ديكج قزان ايدر: اغول چوبان قارنم آچ در هيچ نسنك وارميدر يمكه ديدی.
چوبان ايدر : بلی اغام قزان كيجه دن بر قوزی بشوربدوردم كل بو اغاج
دبنده اينه لوم ييالم ديدی .
ايندلر چوبان طغرجنی چقردی ييدلر .
قزان فكر ايلدی ايدر : اكر چوبانله وارەجق اولورسم قالن اغوز بكلری
نم باشمه قاقنج قخرلر چوبان بله اولسه [اولمسه] قزان كافری المزدی ديرلر
ديدی. قزانه غيرت كلدی . چوبانی بر اغاجه صره «صاره» صره «صاره» محكم
باغلدی . ايلاندی [آتلاندی] يوريو ويردی .
چوبانه ايدر : مره چوبان قرنك اچقمامشكن كوزوكه [كوزك] قادرممش
[قارارممش] ايكن بو اغاجی قوپاری كور يوخسه سنی بونده قورتلرقوشلر ير ديدی.
قرەجه چوبان ضرب ايلدی قبا اغاجی يريله يورديله قوپردی ارقاسنه الدی
قزانك اردنه دوشدی
قزان باقدی كوردی چوبان اغاجی ارقاسنه المش كلور. قزان ايدر: مرەچوبان
واغاج نه اغاجدر .
چوبان ايدر: اغام قزان بو اغاج اول اغاجدركم سن كافری بصرسن فرنك [قرنك=
قارنك] اجفر [آجيقير] من سكا بو اغاجله يمك پشوررين ديدی .
قزانه بوسوز خوش كلدی اتندن ايتدی [ايندی] چوبانك اللرين چوزدی
لننده بر اوپدی . ايدر : الله منم ادمی [ئەويمی] قورترلجق [قورتارەجق]
ولورسه سنی امير اخور ايليان ديدي. ايكسی بيله يوله كردی .
بونكا شو كلی ملك كافرلرله شين شادمان ييوب ايچوب اوتورردی. ايدر:
كلر بلورمسيز قزانه نجه حيف ايلمك كرك: يوی اوزون بورله خاتونی كتورب صغرقه
ووردرمك كرك ديدی .
بوی اوزون بورله بونی ايشتدی يوركيله جانته اودلر دوشدی قرق اينجه بيللو

قیزوك ایچنه کردی اوکت ویردی ایدر : قنقکوزه یاپشورلر ـه قزان خاتونی قنقی کزدر دیو قرق یردن آواز ویره‌سز دیدی .

شوکلی ملکدن ادم کلدی . قزان بکوك خاتونی قنقکوزدر دیدی . قرق یردن اواز کلدی . قنقسیدر بیلمادیلر . کافره خبر ویردلر . برنه یاپشدق قرق یردن اواز کلدی بیلمدك قنقسیدر دیدلر .

کافر ایدر : مره وارك قزانك اوغلی اوروزی طارتوك چنکله اصوك قیمه یمه اغ اتندن چکوك قره قاورمه پشوروب قرق پك [بك] قزنه ایلتوك . هرکم یدی اول دکل هرکم یمدی اول در الوك کلوك صغرق سورسن دیدی .

بوبی اوزون بورله خاتون اوغلنك یاجنه کلدی چاغرب اوغلنه صویلر کوره‌لم خانم نه صویلر ایدر :

اغول اغول ای اوغول
بیلورمی‌سن نلر اولدی
سویلشدلر فصل فصل « فیصیل فیصیل »
کافرك فعلن طویدم
دنالوکی التون بان ایومك قیزه‌سی اوغل
قازه بکزر قیزمك کلتموك [کلنموك] چیچکی اوغول
اوغول اوغول آی اوغول
طقوز آی طار قارنمده کوتردکم اوغل
اون آی دینده دنیایه کتوردوکم اوغل
طوله‌سی (*) بشکده بلدوکم اوغول

کافرلر ترس طانشمشلر قزان اوغلی اوروزی حیس [حبس] دن چیقاروك بوغازندن اورغانله آصوك اکی طالوسندن چنکله صانجوك قیمه قیمه آغ اتندن چکوك قره‌قاورمه ایدوب قرق بك [بك] قیزنه ایلتوك هرکیدی اول‌دکل هرکم یمدی اول قزان خاتونی در چکوك دوشکمزه کتوره‌لم صغرق سوردرالم دیمشلر . سنك اتوکدن اوغله [اوغل] بیانمی [بیایمی] یوخسه صاسی دینلو کافرك دوشکنه کیریمی اغاك قزانك ناموسنی صندرایمی نجدین اوغول هی دیدی .

اورور ایدر : اغزك قوریسن انا دیلوك چوریسن انا انا حقی تكری حق دكلسیدی قلقوبنی یرمدن طورایدم یقاكله بوغازكدن طوتایدم قبا اوكچم التنه صلایدم اغ یوزكی قره یره دپه‌یدم اغزوكله بورنكدن قان شورله‌دیدم جان طتلوسن سكا كوستریدم . بو نه سوزدر . سقین قادین انا منم اوزرمه كلمه‌سین منم ایچون اغلامیه‌سین قو یتی [بتی] قادین انا چنكاله اورسونلر قو اتمدن چكسونلر قره قاورمه اتسونلر قرق یك [بك] قیزنك اوكنه ایلتسونلر انلر بر یدوكنده سن اكی یكل سنی كافرلر بیلمسونلر طویمسونلر تا كیم صاسی دینلو كافرك دوشكنه وارمیاسن صغراغن سورمیاسن اتام قزان ناموسنی صمیه‌سن سقین . دیدی .

اوغلان بویله دیكج بولدر بلدر كوزنك یاشی روان اولدی .

بویی اوزون بلی (اینجه) بورله خاتون بوینیله قلاغن الدی دوشدی كوز الماسی كبی آل یكاغن طوتدی یرتدی قرغو كبی قره صاچنی یولدی اوغل اوغل دیوبن زاریلق قلدی اغلدی .

اوروز ایدر :

قادین انا
قرشوم الوب نه بوكردسن
نه بوزلرسن نه اغلرسن
بغرمله یوره‌كم نه طغلرسن
لچمش منم كونی نه اكدررسن

هی انا
عربی اتلر اولن یرده
بر قولونی اولمزمی اولور
قزل دوه‌لر اولن یرده
بر كوشكی اولمزمی اولور
اغجه قیونلر اولن یرده
بر قوزیجغی اولمزمی اولور
سن صاغ اول قادین انا

بابام صاغ اولسون
بر منم کبی اوغل بولمزمی اولور

دیدی .

بویله دیکج اناسنک قراری قالمدی یوریو ویردی قرق اینجه بیللو قیزك ایچنه کردی .

کافرلر اوروزی الوب قاره دینه کتوردیلر .

اوروز ایدر : مره کافر امان تکرینك برلکنه یوقدر کمان قوك منی بو اغاجله سویلشیم دیدی . چاغرب اغاجه صویلمش کورهلم خانم نه صویلمش :

اغاج اغاج دیرسم سکا ارلنمه [عارلنمه] اغاج
مکه ایله مدینهنك قپوسی اغاج
موسی کلیمك عصاسی اغاج
بویك بویك صولرك کوپرسی اغاج
قره قره دکیزلروك کیمیسی اغاج
شاه مردان علینك دلدلینك ایری اغاج
ذوالفقارك قینلنه [قینیلن] قبضهسی اغاج
شاه حسنله حسینك بتکی اغاج
اکر اردر اکر عورت در قورخسی اغاج
باشك اله باقر اولسم باشسز اغاج
دیبك اله باقر اولسم دبسوز اغاج
منی سکا اصارلر کوترمکل اغاج
کوترجك اولرسك یکتلکوم سنی طتسون اغاج
بزم ایلده کرك ایدك اغاج
قره هندو قوللرمه بیوریدم
سنی پاره پاره طوغریالردی اغاج

اندن ایتدی :

تاوله تاوله یغلنانده اتومه یازخ
قرطاش صقلیانده یولداشمه یازخ
یومرغنده طالبنده شاهین قشومه یازخ
یتر (*) ایله طوتانده ([...]) یازخ
بکلکه طویمدین اوزومه یازخ
یکتلکنه اوصانمدین جانمه یازخ

دی . یومرو یومرو اغلدی یانق جکرجکنی طاغلدی .
بومحلده سلطانم سالور قزانلم [قزانلن] قره‌جه چوبان چپار یتدی .
چوبانك اوچ یشار طنه دریسندن صپانك ایاسیدی اوچ کچی توبندن [تویندن]
انی‌نك قوللریدی برکچی توبندن [تویندن] چتلایوجیدی . هر اتانده اون ایکی
ن طاش اتردی اتدغی‌طاش یره دوشمزدی یره دخی دشسه توزکبی صاورلردی
جق کبی اویرلردی اوچ یلادق « بیله‌دك » طاشی دشدیکی یرك اوتی بتمزدی
ز قیون ارق توقلی بایرده قالسه قورت کاب یمزدی صپانك قورقوحسندن
نورقوسندن] .
ایله اولسه سلطانم قره‌جه چوبان صپان چانلتدی دنیا عالم کافرك کوزنه قرنکو
دی .
قزان ایدر : قره‌جق چوبان انامی کافردن دلیایم آت ایاغی التنده قالمسون
ی .
آت ایاغی کولك اوزان دلی چوك اولور . قزان کافره چغروب صویلمش
ره‌لم خانم نه صویلمش ایدر :
ماره [مره] شوکلی‌ملك قنلوکی [تنلوکی = دنلوکی] التون‌بان‌اولرمی کتوربدررسن
نا کولکه اولسون اغرخزنم بول انجم کوتربدررسن سکا خرجلق اولسون
ن اینجه بیللو قیزله بورله خاتونی کوتربدررسن ساکا یسیر اولسون قرق یکیدلن
غلم اوروزی کاتوربدررسن قولك اولسون تاوله تاوله شهباز اتلوم [آتلرم]
وربدررسن سکا بنت اولسون قطار قطار دوه‌لرم کاتوربدررسن سکا یوکلت اولسون

قاریجق انام کتوربدررسن مره کافر انامی ویرکل مکا صواشمدین اورشمد
قایدایم کرو دونیم کدهیم بللو بلکل . دیدی .

کافر ایدر : مره قازان دنلوکی التون بان اوکی کتورمشز بزمدر قرقا
بیللو قیزله بویی اوزون بورله خاتونی کتوربدرر [کتورمشز] بزمدر قرق یکید
[یکیدلن] اوغلاك اوروزی کاتورمش [کتورمشز] بزمدر تاوله تاوله شهباز اتا
[اتلرك] قطار قطار دوهلرم [دوهلرك] کتورمشز بزمدر قریجق اناکی کتورمش
بزمدر سکا ویرمزز یایخات (*) کشیش اوغلنه ویرز یایخات کشیش اوغلنه
اوغلی طوغر بز انی سکا غریم قورن [قورز] دیدلر .

بویله دیکج قرهجق چوبانك اجنی طوتدی طداقلری تبسردی .

چوبان ایدر :

مره دینی یوق عقلسز کافر
اصّی یوق درنکسز کافر
قرشو یتان قارلی قره طاغلر
قریوبدر اوتی بتمز
قتلو قتلو ارمقلر
قریدر دیه صوینی کلمز
شهباز شهباز اتلر
قریوبدر قلون ویرمز
قزیل قزیل دوهلر
قریوبدر کوشك ویرمز
مره کافر قز انك اناسی
قریوبدر اوغل ویرمز

دولن المقدن صفاك وارسه شوکلی ملك قره کوزلو قیزك وارسه کاتر قز
ویر مره کافر سنك قیزکدن اوغلی طوغسون سز انی قزان بکه قدیم [قریم
قویاسز . دیدی .

بومحلده قالن اغوز بکلری یتدی . خانم کورهلم کملر یتدی :

قره‌دوه [دره] اغزنده (قادر ویرن) (۱) قره بوغه دریسندن پشکنک یاپوغی اولن
اجغی طونانده [طوتانده] قره طاشی کل ایلین بیغن اکسه‌سنده یدی یرده دوکن
ارنلر آورنی قزان بکك قره طاشی [قرطاشی = قرداشی] قره کونه چپار یتدی .
چال قیلجك قرداش قزان یتدم دیدی .
بونك اردنجه کوره‌لم کیملر یتدی .
دمور قپو دروندنده‌کی [دروندنده‌کی] دمور قپویی دپوب الن التمش طوتام اله
کوندرنك اوچنده [اوجنده] ار یوکزدن [بوکردن] قیان سلجك اوغلی دلو دوندا
[دوندار] چپار یتدی . چال قیلجك اغام قزان یتدم دیدی .
بونك اردنجه خانم کوره‌لم کیملر یتدی :
حمیدلن (؟) [آمدلن] مردین قلعه‌سن دپوب یقن دمور یایلی قپچاق ملکه قان
قوصدرن کلوبن قزانك قزین ارلکله الن اغوزك اق صقللو قوجه‌لری کورنده
اول یکیدی تحسین‌لین آل مخموزی (۱) شلوارلی اتی بحری حوتازلی قره کونه
اوغلی قره بوداق چپار یتدی . چال قیلجك اغام قزان یتدم دیدی .
بونك اردنجه کوره‌لم خانم کملر یتدی :
دستورسزجه بایندر خانك یغیسن بصن التمش بیك کافره قان قوصدرن اغ
بوز اتنك یلیسی اوزرنده قار طوردرن غفلت قوجه اوغلی شر [شیر] شمس‌الدین چار
[چپار] یتدی . چال قیلجك اغام قزان یتدم دیدی .
بونك اردنجه کوره‌لم خانم کیملر یتدی :
پاره صارك بایبورد حصارندن پارلدپ [پارلیپ] اوچان آپ‌الجه کرد کنه‌قرشوکلن
یدی قیزك امودی قالن اغز ایغر جسی [امرنجسی] قزان بکك ایناغی بوز ایغرلو
بیرك [بیرك] چپار یتدی . چال قیلجك اغام قزان یتدم دیدی .
بونك اردنجه خانم کوره‌لم کیملر یتدی :
چایه (۱) چاللو چالقره‌قوش اردملو قورقورمه قوشقلو قلاغی التون کویلی
[کوپه‌لی] قالن اغوز بکلرنی بربر اتندن یقجی فاضلق قوجه اوغلی یك یکینك چپار
یتدی . چال قیلجك اغام قزان یتدم دیدی :
بونك اردنجه کوره‌لم خانم کملر یتدی :
التمش ارکج دریسندن کرك ایلسه طویقلرنی [طوپوقلرینی] اورتمین التی اوکج

دريسندن کلاه اتسه قولقلرنی اورتمین قولی بودی خرانجه (*) اوزون بالدرلری اینجه
قزان بکوك طایسی   آت اغزلو اوروز توجه چپار یتدی .   چال قلیجك بکوم
قزان یتدم دیدی .
بونك اردنجه کورەلم کیملر یتدی :
وابن [واربن = واروبن] پیغمبرك یوزنی کورن   کلو بی اغوزده صحابەسی
اولن   اجنی طوتنده بیقلرندن قان چقن بینی قالو(*) بوکدزامن چپار یتدی . چال
قیلجك اغام قزان یتدم دیدی .
بونك اردنجه کورەلم کیملر یتدی :
کافرلری ایت اردنه براغب خورلین   ایلدن چقوب ایغر کوزلو صوینـدن آت
یوزدرون [یوزدورن]   اللی یدی قلعەنك کلندن [کلیدن] الن   آغ ملك چشمه
قزنه نکاح ایدن   صونی صندل ملك [ملکه] قان قوصدران   قرق جبه بورنب
اوتزیدی قلعه بکنك محبوب قیزلرنی چالوب بربر بوینن قوجان   یوزنده طداغنده اوین
[اوبن]   ایلك قوجه اوغلی البارن چپار یتدی .   چال قیلجك اغام قزان یتدم دیدی .
صایلغله اغوز بکلری توکنسه اولمز   هپ یتدیلر   اری صودن ابدست الدلر
اغ النلرن یره قودلر اکی رکعت نماز قلدلر   ادی کورکلی محمده صلوات کتوردلر
بی تکلف کافره ات صلدلر   قیلج چالدلر   کومبرکومبر نقارەلر دوکلدی یورمەسی
[بورمەسی] التون توج بورلر چالندی
اون [اول] کون جکرنده اولن ار یکتلر بلوردی   اول کون موخانتلر صپا یر
کوزتدی   اول کون بر قیتامت [قیامت] صواش اولدی   میدان طلو باش اولدی
باشلر کسلدی طوپ کبی   شهباز شهباز اتلر یوکردی   نالی دشدی   الله الله کوندرلر
سوسـلدی   قره پولات اوز قیلجلر چالندی   یلماغی (*) دوشدی   اوج بلکلی
[یلکلی] قاین اوقلر اتلدی   دمرنی دشدی   قیامتك بر کونی اول کون اولدی
بك نوکرندن نوکر بکندن ایرلدی .
طاش اغوز بکلریله دلی طوندان [طوندار] صاغدن دپدی   جلاسون یکتلرله قره
کونه اوغلی دلی بوداق صولدن دپدی   ایچ اوغوز بکلریله قزان   دوپه (*) دپدی
شوکلی ملکی برکز دبی(؟) [کوزەدونی] اتدن یره صالدی   غافللوجه قرەباش آلوب
کسدی .   قاخشدین (*) الجه قانی یر یوزنه دوکدی .

صاغ طرفده قره توكن ملكه قيان سلجك اوغلى دلى طوندار قرشو كلدى صاغ يانى قيلجلدى ير [يره] صالدى صول طرفده بوغاجق ملكه قره كونه اوغلى دلى بداق قرشو كلدى التى برلى [پرلى] كون (؟)[كورز] ايله دپه‌سنه قاتى طوته اوردى دنيا عالم كوزنه قرا كو اولدى ات بوينن قوجقلدى يره دشدى .

قزان بكك قر طاشى كافرك توغيله سنجاغى [سنجاغن] قيلجلدى يره صالدى . دره‌لرده دپه‌لرده كافره قرغون كردى لشنه قوزغون اوشدى اون اكى بيك كافر قيلجدن كچدى بش يوز اغوز يكتلرى شهيد اولدى .

قچانى قزان بك قومدى امان دينى اولدرمدى .

قالن اغوز بكلرى طيوم اولدى .

قزان بك اوردوسنى اوغلانى اوشاغنى خزينه‌سنى الدى كرو دوندى التون تختنده ينه ايونى دكدى قره‌چق چوبانى ايمراخور ايلدى يدى كون يدى كيجه يمه ايچمه اولدى . قرق باش قول قرق قرتاق [قرناق] اوغلى اوروز باشنه ازاد ايلدى جلاسون قوج يكتلره قلابه اولكه ويردى شلوار جبه چوقه ويردى .

ددم قورقود كلوبن بونى [بوى] بويلدى صوى صويلدى بو اغوز نامهٔ دزدى قوشدى بويله ديدى : قيز [قنى] ديدكم بك ارنلر دنيا منم دينلر اجل الدى ير كزلدى فانى دنياكه [كينه = ينه] قالدى . ككيمو [كلملو] كيده‌يلر [كيد ملى] دنيا اخر صوك اوجى اوملو دنيا .

يوم ويره‌يم خانم : قارلى طاغلرك يقلمسون كولكه‌ليجه قبا اغاجك كسلمسون قامن اقن كوركلو صويك قوريمسون قادر تكرى سنى نامرده محتاج ايتمسون چپاركن اغ بوزانك [بوز آتك] درمسون « طورمسون » چالشنده قره پولات اوز قيلجك كدلمسون درتشزكن [درتشركن] الا كوندرك اوانمسون اغ صقللو بباك يرى اوجمق اولسون اغ برچكلو اناك يرى بهشت اولسون اخر صوكى ارى ايماندن ايرمسون آمين دين‌لر ديذدار [ديذار = ديدار] كورسين‌اغ‌النوكده بشر [بش] كلمه دعا قلدق قبول اولسون الله ديرن [ويرن] امورك (ˆ) [اومودك = اميدك] اوزلمسون يغشدرسون دورشدرسون كناهلرنى [كناهلركى] ادى كوركلو محمد مصطفى يوزى صوينه باغشلسون .

خانم هی . قام بوره‌نك [بك] اوغلی بامسی بیرك بوینی بیان ایدر

خانم هی قام غان اوغلی خان بایندر یرندن طورمشدی قره یرك اوستنه اغبان‌ایون دکدرمشدی اله صیوان کوك‌یوزینه اشنمشدی بیك یرده ایپك‌خالیجه‌سی دوشنمشدی .

ایچ اغوزطاش اغوز بکلری بایندر خانك‌صحبتنه درلمشدی بای‌بوره بك دخی بایندر خانك صحبتنه کلمشدی بایندر خانك‌قرشوسنده اوغلی قره بوداق بای [بای] طیانوب طورمشدی صاغ یانده‌قزان اوغلی اوروز طورمشدی صول‌یانده قاضلق قوجه اوغلی بك یکنك طورمشدی .

بای بوره بك بونلری کوردکنده اه ایلدی باشندن‌عقلی کتدی دستمالن النه‌الدی بوکرو بوکر [بوکرو] اغلدی .

بویله دیکج [ادیکج = ایدیکج] قالن اغوز ارقاسی بایندر خانك کویکسی سالور قزان قابه دیزنك اوزرنه چوکدی قیا « قییه » تکوبن « تیکوبن = دیکوبن » بای بوره بکك یوزنه بقدی ایدر : بای بوره بك نه‌اغلیوب بوزلرسن .

بای بوره بك ایدر : خان قزان نجه اغلمیاین نجه بوزلمیاین اغولده اورتاجم (ٌ) یوق قرطاشده‌قدرم یوق الله‌تعالی منی قرغابیدر بکلر تاجم تختم ایچون‌اغلرم برکون اوله دوشم « دوشه‌م » اولم « ئوله‌م » یرمده یوردمده کمسنه قالمیه دیدی .

قزان ایدر : مقصودك بومی‌در .

بای بوره بك ایدر : بلی بودر منم دخی اوغلم اولسه خان بایندرك قرشوسن السه طورسه قوللق ایلسه من دخی باقسم سونسم قزانسم [قوانسم] کونسیم [کونسم = کووه‌ن‌سه‌م] دیدی .

بویله دیکج قالن اغوز بکلری یوز کویه [کوکه] طوتدیلر ال قالدرب دعا ایلدلر الله تعالی سکا بر اوغل ویرسون دیدی [دیدیلر] .

اول زمانده بکلرك القیش [آلقیشی] القش قارقشی [قارغیشی] قارقش [قارغش] ایدی دعالری مستجاب اولوردی .

بای بیجان بك دخی یرندن اورو طوردی ایدر : بکلر منم دخی حقمه بر دعا ایلك الله تعالی مکاده بر قیز ویره دیدی .

قالن اغوز بكلری ال قالدردیلر دعا ایلدیلر الله سكاده بر قیز ویره دیدیلر .
بای بیجان بك ایدر : بكلر الله تعالی مكا بر قیز ویره‌جك اولورسه سز طانق
ولك منم قیزم بای بوره بك اوغلنه بشك كرتمه یاوقلی اولسون دیدی .
بونك اوزرنه برقاچ زمان كاچدی الله تعالی بای بوره بكه بر [بر] اوغل بای
بجان [بیجان] بكه بر قیز ویردی قالن اغوز بكلری بونی ایشتدیلر شاد اولوب
وندیلر .
یای [بای] بوره بك بازركانلرنی یاننه اوخدی بیورق ایتدی : مره بازركانلر
له تعالی سكا [مكا] بر اوغل ویردی وارك روم ایانه منم اوغلم ایچون یخشی ارمغانلر
تورك منم اوغلم بویونجه دیدی .
بازركانلر دخی كیجه كوندز یوله كردیلر استنبوله [استنبوله] كلدیلر دان دانشوخ
ه [ایله] یخشی ارمغانلر الدیلر بای بوره‌نك اوغلیچون بر دكیز قلونی بوز ایغر الدیلر
اغ توزلو قتی یای الدیلر بو دخی [بر دخی] التی پرلی كزر [كرز] الدیلر یول
اغن كوردیلر .
بایی [بای] بوره‌نك اوغلی بش یاشنه كردی بش یاشندن اون یاشنه كردی
ن یاشندن اون بش یاشنه كردی چایه (*) بنسه (*) چاللو چالقره (*) قوش اردملو
لوزل [كوزل] یخشی یكت اولدی .
اول زمانده بر اوغلان باش كسمسه قان دوكمسه اد قومزلردی . بای بوره بكك
غلی اتلندی آوه چقدی آو آولاركن باباسنك تاوله‌سی اوزرینه كلدی امره خور
ئی قرشولدی ایندردی قونقلدی ییوب ایچوب اوتوررلردی .
بویكادن دخی بازركانلر كلوبنی قره دروند اغزنه قونمشلردی یارسون یارجسون
نك قلعه‌سنك كافرلری بونلری جاسوسلدی بازركانلر یاتور ایكن غافلله بشیوز كافر
ولدیلر چپدلر یغمالدیلر بازركانلر اولوسی طوتولدی تجیسی « كیجیسی » قچارق
بوزه كلدی بقدی كوردی اوغوزك اوچنده [اوجنده] بر اله صیون دكمش بر
رزه خوب یكیت قرق یكیدان صاغنده وصولنده اوتوررلر . اغوزك بر یخشی یكیدی
یجق یوریایم مدد دیایم دیدی .
بازركان ایدر : یكت یكت بك یكت سن بنم اونم اكله سوزم دكله اون التی
ردكم اغوز ایچندن كتمش ایدك دان دانشوخ كافر مالن اغوز بكلرنه كتورر

ایدك پاسنك قره دروند اغزنه دوش ویرمش ایدك اونك قلاسنك « قلعه‌سنك
بشیوز کافری اوزرمزه قویلدی قرداشم طتساف اولدی مالمزی رزقمزی یغمالدیل
کرو دوندیلر قره باشم کوتردم سکا کلدم قره یاشك [باشك] صدقه‌سی یکت
مدد مکا دیدی .

بوکز اوغلان شراب ایچرکن ایچمز اولدی التون ایاغی الندن یره چالدی
ایدر : نه دیدکمی یتورك کیونملن منم شهباز اتمی کتورك هی منی سون یکتل
یتسونلر دیدی .

بازرکان دخی اوکلارنه دشدی قولاغز اولدی .

کافر دخی دشو بن بر یرده الجه اولشمکده یدی .

بومحلده ارنلرك میدانی ارسلانی پهلوانلرك قپلانی بوز اوغلان یتدی یر [بر
اکی دیمدی کافرله قیلج اوردی باش قالدورن کافرلری اولدردی غزا ایلدی
بازرکانلرك مالی قورتردی .

بازرکانلر ایدر : بك یکت بزه سن ارلك ایشلدك کل امدی بکندکك مالدن
ال دیدلر .

یکیدك کوزی بر دکیز قولنی یوز [بوز] ایغری طوتدی برده التی پرلی کوزی
[کورزی] برده آغ توزلو یایی طوتدی بواوچنی [اوچنی] بکندی ایدر :
ماره بازرکانلر بو ایغری و دخی بو یایی و بوکورزی مکا ویرك دیدی .

بویله دیکج بازرکانلر سخت اولدی .

یکت ایدر : مره بازرکانلر چوقجی ایستدم دیدی .

بازرکانلر ایتدیلر : نه چوغ اولسون اما بزم بر بکومز اوغلی واردر بو او
نسنه اکا ارمغان اپارسه‌وز کرك ایدی دیدلر .

اوغلان ایدر : مره بکوکز اوغلی کمدر .

ایتدلر : بای بوره‌نك اوغلی واردر ادنه نامسی دیرلر دیدلر . بای بره‌نك
اوغلی اولیدغن بله‌مدیلر .

یکت بر ماغن اصردی ایدر : بونده منتله المقدن ایسه انده بابام یانند
منتسز المق یکدر دیدی . آتن قامچلدی یوله کردی . بازرکانلر اردنده
بقا قالدی والله یخشی یکت مروتلو یکت دیدلر .

بوز اوغلان بباسنك اونه كلدی . بازركانلر كلدی دیو بباسی سوڭی حتە [چتر] اوتاغ الەصیوان دكدردی ایپك خالیجەلر صالدی كچدی اوتوردی اوغانی صاغ یاننه آلدی اوغلان بازركانلر خصوصندن قتی سوز سویلدی كافرلری قردوغی اكمدی . نكاهی [ناكاه] بازركانلر كلدیلر باش ایندروب سلام ویردیلر كوردلركم اول یكت كم باش كسوبدر قان دوكبدر بای بوره بكك صاغنده اوتورر . بازركانلر یوریدیلر یكیدك الین اوپدیلر .

بونلر بویله ایدجك بای بوره بكك آجغی طوتدی بازركانلر [بازركانلره] ایدر مره قوان [قوات] اوغلی قوات لر اتا طورركن اوغل الني اوپرلر .

ایتدیلر : خانم بو یكیت سنك اوغلكمیدر .

بلی منم اوغلمدر دیدی .

ایتدیلر : امدی انجینمه خانم اول انوك الین اوپدكموزه اكر سنك اوغلك اولمسیدی بزم مالمز كرجستانده كتمشدی هپومز طوتسق اولمشدی دیدیلر .

پای [بای] بوره بك ایدر : مره بنم اوغلم باشمی كسدی قانمی دوكدی .

بلی باش كسدی قان دوكدی ادم اختردی دیدلر .

مره بو اوغلانه اد قویاسنجه وارمیدر دیدی .

بلی سلطانم ارتقدر دیدلر .

قالن اغوز بكلرنی جغردی قونقلدی ددەم قورقوت كلدی اوغلانه اد قودی ایدر : سوزم دكله بای بوره بك الله تعالی سكا بر اوغل ویرمش طوتا ویرسون اغر سنجاق كوتورنده مسلمانلر ارخاسی اولسون . قارشو یاتده قره قارلی طاغلردن اشار اولسه الله تعالی سنك اوغلكه ٔشوت ویرسون قانلو قانلو صولردن كیجر اولسه كچت ویرسون قلابەلیق كافره كیرنده الله تعالی سنك اوغلكه فرصت ویرسون سن اوغلكی باسام (*) دیو اوخشارسن بونك ادی بوز ایغرلق باسی بیرك اولسون ادنی بن دیدم یاشنی الله ویرسون دیدی . قالن اغوز بكلری اله [ال] كوتردلر دعا قلدلر بو اد بو یكیده قوتلو اولسون دیدیلر .

بكلر هپ اوه بندی بوز ایغرین چكدردی بیرك بندی نكاهندن [ناكهاندن] اغوزك اوزرنه برسوردی [سوری = سورو] كیك كلدی بامسی بیرك یرنی [برنی = برینی] قواكتدی قواقوا بر یره كلدی نه كوردی سلطانم كوردی كوك چایرك

اوزرنه بر قرمزی اوتاغ دکلش یازوب (*) بو اوتاغ کیموك اولا دیدی . خبری یوق که الاجمی الا کوزلی قیزك اوتاغی اولسه کرك .

بو اوتاغك اوزرنه وارمغه ادبلندی ایتدی : نه‌اولورسه اولسون هله‌من اومی « آویمی » الاین دیدی. اوتاغك‌اوکنده‌ایرشی کلدی کیکی‌سکرلردی[سیکیرله‌دی].

باقدی کوردی بو اوتاغ بانی [بانو] چچك اوتاغیمش‌که بیرکك بشك کرتمه نشانلیسی اوخلوسیدی .

بانی چچك اوتاخدن باقردی مره دایه‌لر بر قوات اوغلی قوات منزه [بزه] ارلکمی کوستر‌تر دیدی وارك بوندن پای دلك « دیلك = دیله‌بیکز » کورك نه‌دیر دیدی .

قصرجه نیکه [ینکه] دیرلر بر خاتون واردی ایلرو واردی پای دیلدی : همی بك یکت بزه دخی بو کیکدن پای ویر دیدی .

بیرك ایدر : مره دادی من اوجی دکلم بك اوغلی بکم هپ سیزه دیدی . اما صورمق عیب اولمسون بو اوتاق کیموکدر دیدی .

قصرجه ینکه ایدر : بك بکیدم [یکیدم] بو اوتاغ پای [بای] بیجان بك قزی بانی چچكدر دیدی .

ایله اولسه خانم بیرکك قانی قیندی ادیله [ادبله] یاب یاب کرو دوندی .

قیزلر کیکی کوتردیلر کوزلر شاهی [شاهی] بانی چچکك اوکنه کتوردیلر بقدی کوردی‌که بر سلطان سوز [سه‌ودی] صقین [صغین] کیكدر .

بانی چچك ایدر مره قیزلر بو یکت نه یکتدر .

قیزلر ایدر : والله سلطانم بو یکت یوزی نقابلو یخشی یکت‌در بك اوغلی بك ایمش دیدلر .

بانی چچك ایدر : همی همی دایه‌لر (بابام) مکا بن‌سنی یوزی نقابلو بیرکه ویرمشم دیردی اولمیاکم بو اولا مره چاغرك خبرلشیم دیدی .

چاغردلر بیرك کلدی . بانی [بانی] چچك یشمقلندی خبر صوردی ایدر: یکت کلیشك قندن .

بایرك ایدر : ایچ اغوزدن .

ایچ اغوزده کیموك نسی سن دیدی .

بای بوره بك اوغلی بامسی بیرك دیدکلری منم دیدی .
قیز ایدر : یا نه مصلحته کلدك یکت دیدی .
بیرك ایدر : بای بیجان بکوك بر قزی وارمش انی کورمکه کلدم دیدی .
قیز ایدر : اول اویله ادم دکلدرکم سکا کورنه دیدی . امّا من بانی چچکك
دادسیم کل امدی سن کله [سنکله] اوه چیقالم اکر سنك اتك منم اتومی کیجرسه
اونك اتی دخی کچرسن . هم سنوکله اوخ اتالم منی کچرسك انی دخی کچرسن .
وهم سنکله کوره‌شلم منی بصرسك انی دخی بصرسن دیدی .
بیرك ایدر : خوش امدی . اتلانك .
ایکسی اتلاندلر میدانه چقدلر آت دپدلر : بایرك اتی قیزك اتی کچدی .
اوخ اتدلر : بایرك قیزك اوقن یردی .
قیز ایدر : مره یکت منم اتومی کمسه کچدوکی یوق اوخمی کمسه یاردغی یوق .
امدی کل سنکله کورش طوتلم دیدی .
همان بیرك اتدن ایندی قاروشـدلر اکی پهلوان اولوب بربرنه صرمشدیلر .
بیرك کوتورر قیزی یبره اورمق ایستر قیوز [قیز] کوترر بیرکی یبره اورمق استر .
بیرك بوکالدی ایدر : بوقیزه باصلجق اولورسم قالن اغوز ایچنده باشـمه قاخنج
ورمیه [یوزمه] توخنج ایدرلر دیدی . غیرته کلدی قورادی قیزك یاغده‌مسن(؟)
باغدمه‌سن] الدی امجکندن طوتدی قیز قوچندی . بوکز بیرك قیزك اینجه بلنه
کیردی بغدادی ارخاسی اوزرنه یره اوردی .
قیز ایدر : یکت بای بیجانك قیزی بانو ججك [چچك] منم دیدی .
بیرك اوچ اوپدی بر دشلدی « دیش‌له‌دی » . دکون « دوکون » قتلو [قتلو =
وتلو] اولسون خان قزی دیو برمغندن التون یوزوکی چقردی قیزوك پرماغنه
کچوردی اورتامزده بونشان اولسون خان قیزی دیدی .
قیز ایدر : چون بویله اولدی همان امدی ایلرو طورمق کرك بك اوغلی دیدی.
بیرك دخی نوله خانم باش اوزرنه دیدی .
بیرك قیزدن ایریلوب اولرنه کلدی اغ صقاللو بباسی قرشو کلدی ایدر : اوغل
ان دانسوخ [دانشوخ] بوکن « بوکون » اغوزده نه کوردك .

ایدر : نه کوره‌یم اوغلی اولن ایوه دیمش [ایوه‌ریمش= ئه‌وه‌رمش] قیزی اولن کوچورمش .

بباسی ایدر : اوغل یا سنی ایورنجی کرك دیدی .

بلی بس آغ صقللو عزیز بابا ایورخ کرك دیدی .

بباسی ایدر : اغوزده کیمك قیزین الی ویره‌ین دیدی .

بیرك ایدر : ببا مکا بر قیز الی ویرکم من یرمدن طورمدین اول طور کچ کرك من قره قوج اتمه بنمدین اول بنمخ کرك من قریمه وارمدین اول مکا باش کتورمك کرك . بونك کبی قیز الی ویر ببا مکا دیدی .

بباسی بای بوره خان ایدر: اوغل سن قیز دیلمزسین کندوکه بر حامپا استرمشسن اوغل مکر سن استدکك قیز بای بجان [بیجان] بك قزی بانی چچك اوله دیدی

بیرك ایدر : بلی پس اوت آغ صقللو عزیز بابا منم دخی استدوکم اولدر دیدی

بباسی ایدر : ای اوغل بانی چچاکك بر دلی قرداشی‌واردر ادنه دلو قرچار دیرلر قیز دیلیانی اولدرر .

بیرك ایدر : یا پس بنده‌لم [نیده‌لم] .

بای بوره بك ایدر : اوغل قالن اغوز بکلرنی اودامزه اوخیالم نجه مصلحت کوررلرسه اکا کوره ایش ایده‌لم دیدی .

قالن اغوز بکلرنی هب اوخدلر اودالرنه کتوردیلر اغر قونقلق ایلدیلر قالن اغوز بکلری ایتدلر : بو قزی استمکه کیم واره بلور . مصلحت کوردلرکه دد قورقوت وارسون دیدلر .

دده‌قورقوت‌ایدر : یارنلر چونکه منی‌کوندررسز بیلورسز کیم‌دلو قوچار [قرچار قیز قرنداشنی دله‌یی اولدرر باری بایندر خانك تاوله‌سندن اکی شهباز یوکرك آت کتورك : بز [بر] کجی یاشلو [باشلو] کیجر ایغری بر توقلی باشلو طوری ایغری ناکاه قاچه قومه اولرسه بریسنی بنام بریسنی یدم دیدی .

دده قورقودك سوزی مقبول کلدی واردلر بایندر خانك توله‌سندن اول اکی‌ات کتوردیلر . دده‌قورقوت برین‌بندی برین یتدی یارنلر سزی حقه اصمرلد دیدی کتدی .

مکر ساطانم دلو قرچار دخی آغ بان ایونی آغ اوتاغنی قره یرك اوزرن

وردرمش ایدی یولداشـلریله بوته اتوب اوتورردی . ددم قورقود اوته‌دن بری
یلدی باش ایندیردی بغر بصدی اغزدلدن کورکلی سلام ویری .
دلو قارچار اغزین کوپکلندردی دوه [دده] قورقودك یوزنه بقدی ایدر :
علیك السلام ای عمل [عملی] آزمش فعلی دونمش قادر الله اغ التنه [آلتنه] قدا یازمش
یاقیلیر بورایه کلدکی یوق اغزلی‌لر بو صویدن ایچدکی یوق سکا نولدی عملکمی
ازدی فعلکمی ازدی اجلکمی کلدی بورالرده نیلرسن دیدی .
دده قورقوت ایدر :

قرشو ینان [یتان] قره‌طاغکی اشماغه کلشم
اقین دلی « آقیندیلی » کورکلی صویکی کیچمکه کلشم
کیك اتکوکه قولتغکه قصلماغه کلشم

تکرینك بیورغیله پیغمبرك قولیله ایدن آری کوندن کورکلی قیز قردشـك یانی
یانی] چچکی بامسی بیرکه دیلمه‌که کلشم دیدی .
دده قورقوت بویله دیکیج دلو قارچار ایدر : مره نه دیدکم یتورك قرا ایغری
یراغله کتورك دیدی .
قره ایغری یراغله کتوردلر دلی قارچاری بندردلر .
دده قورقوت کوستکی اوزدی طورمدی قاچدی .
دلو قرچار اردنه دوشـدی توقلی باشـلو طوری ایغر یورلدی دده قورقود
یکی باشلو کاچر ایغره صچردی بیندی .
دده‌یی قوا قوا دلی قرچار اون یلك (*) یر اشوردی دده قورقودك اردندن
لی قرچار ایردی .
دده‌نك انسی (*) انتدی (*) تکریه « تکری‌یه » صیقندی [صیغندی] اسم
عظم اوقدی .
دلی قرچار قیلجن النه آلدی بر قارسندن [یوقارسندن] اویکه ایله حمله قلدی
لی بك دلدی‌که دده‌یی دپره چاله .
دده قورقوت ایتدی : چالرسك الوك‌قوریسون دیدی . حق تعالی‌نك امریله
لی‌قارچارك الی یوقروده اصلوقالدی‌زیرا دده‌قورقوت ولایت اسی ایدی دلكی قبول‌اولدی

دلو قرچار ایدر : مدد امان الأمان تکرینك برلکنه یوقدر کمان سن
منم الومی صاغلدی کوز [صاغالدی کور] تکرینك بویروغیله پیغمبرك قولیله قیز قرنداشی
[قرنداشمی] بیرکه ویره‌ین دیدی . اوچ کره اغزندن اقرار ایلدی کناهنه
توبه ایلدی .

دده قورقوت دعا ایلدی دلی‌نك الی حق امریله صپا صاغ اولدی . دوندی
ایدر : قیز قرنداشمك یولنه ین [بن] نه استرسم ویررمسین.

دده ایدر : ویره‌لم. ددی « دیدی » کورەلم نه استرسن .

دلو قرچار ایدر : بیك بوغرا کتورك‌کم مایه کورممش اولا بیك دخی ایغر
کتوروك کم هج « هیچ » قصراغه اشمامش اولا بیکدخی قیون کورممش قوچ کتورك
بیکده قویرقسز قولقسز کوپك کاتورك بیك دخی دوه [بوره] کتورك مکا دیدی .
اکر بو دیدکم نسنه‌لری کتورر سکوز خوش ویردم اما کتورمیجك اولورسك
بو قانله [بوقاتله] اولدرمدم اول وقتین اولدوررین دیدی .

دده دوندی بای بوره اولرنه کلدی .

بای بوره بك ایدر : دده اوغلانمسن قیزمی‌سن .

دده اوغلانم دیدی .

یا پس نجه قورتلدك دلی قورچارك الندن دیدی .

دده ایدر : اللهك عنایتی ارنلرك همتی اولدی قیزی الدم ددی .
بیرکه‌دا اناسنه وقیز قرداشلرنه موشتجی کلدی سوندلر شاد اولدیلر .

بای بوره بك ایدر : دلو نه‌قدر مال استدی .

دده ایدر : یارمسون یارچسون دلی قارچار ایله « نەیله = اویله » مال
استدی‌که هج [هیچ] بتمسون دیدی.

بای بوره بك ایدر هله نه دلدی « دیله‌دی » .

دده ایدر : بیك ایغر دلیوبدرکم قصره‌غه اشمامش اولا بیك دخی بغرا دیلدی‌کم
مایه‌کورممش اولا بیکده قوچ دیلیوبدر قیون کورممش اولا بیکده قویرقسز قولقسوز
کوپك دلدی بیك دخی خراجه « خیراجه » قراجه بوره‌لر دیلدی بو نسنه‌لری
کتورجك اولرسکز قیز قرنداشمی ویردم کاتورمیجك اولرسك کوزمه کورنمیه‌سن
یوخسه سنی اولدررم دیدی .

پای[بای]بوره‌بك‌ایدر: دده‌من‌اوچنی‌بولورسه[بولورسه‌م] ایکسنی‌سن‌بولورمیسین‌دیدی.
دده قورقود بلی خانم بولسیم « بولاسی‌یم » دیدی .
بای بوره بك ایتدی : امدی دده کوپکله پوره‌یی سن بول دیدی . دخی کندوسی توله توله اتلرینه واردی بیك ایغیر سچدی دوه‌لرینه واردی بیك بوغرانو سچدی قیونلرینه واردی بیك قوچ سچدی .
دده قورقود دخی بیك قیرقسز قولقسز کوپکله بیك دخی یوره [بوره] بولدی . آلوب بونلری دلو قرچاره کتدی .
(دلو قرچار) ایشتدی قرشو کلدی کوره‌یم دیدکمی کتوردلرمی دیدی .
ایغیرلری کوریجك بکندی دوه‌لری کوردکنده بکندی قوچلری بکندی کوپکلری کوریجك قص قص کلدی « کولدی » . ایدر : دده یاقانی منم بوره‌لرم .
دده قورقود های اوغل قرچار ادمه اوش بوکلك کبی بوکلودر (*) اول بر یاوز جانوردر هپ بر یرده دیربدررم کل کیده‌لم سموزین ال اروغن قو دیدی .
الدی دلی قرچاری بر پره‌لی یره کتوردی دلی قارچاری یالنجق ایلدی آغیله قویدی پره‌لر دلی قارچاره اوشدلر .
کوردی سـجری (؟) [بجری] بلمز . ایدر : مدد دده کرم ایله الله عشـقنه قپوبی آچ چیقاین دیدی .
دده قورقود اوغل قرچار نه قارغشه ایدرسن کتوره « کوتورا » بو اصمرلدوغك نسنه‌در نولدك بویله بوکلدك سموزین ال اروغن قودیدی .
دلوقرچار ایدر : های دده سلطان تکری بونك سموزین‌ده السون اروغنده السون همان بنی قپودن طشادی [طشاری] ایله مدد دیدی .
دده قپوبی اچدی دلو قرچار چقدی .
دده کوردیکم دلونك جانته کچمش باشی قپوسی [قیوسی = قیغوسی] اولمش کوده‌سی پره‌دن کورنمز یوزی کوزی بلورمز .
دده‌نك ایاغنه دشدی الله عشقنه بنی قورتر دیدی
دده قورقوت وار اوغل کندوکی صویه اور دیدی .
دلو قرچار سکردرك واردی صویه دوشدی . بوره‌در صویه اقدی کتدی .

کلدی کیاسی سن کتدی [کیدی] اغردوکن « دوکون » یراغن کوردی .
اغوز زماننده بریکت که اولنسه اوج [اوخ = اوق] اتاردی اوخی یرده [نرده = نه‌ره‌ده] دوشسه انده کردك دکردی . بایرك خان دخی اوخن اتدی دیبنه کردکن دکدی .
اداقلوسندن ارکنلك بر قرمزی قفتان کلدی بایرك کتدی [کیدی] یولداشلرنه بر ایش خوش کمدی سحت [سخت] اولدیلر .
بیرك ایدر : نیه سخت اولدوکز دیدی .
ایتدیلر نجه سخت اولمیلوم سن قزیل قفتان کیرسن بر [بز] اغ قفتان کیارز دیدیلر
بیرك ایدر : بو قدر نسنه‌دن اوتری نیه سخت اولورسز بکون « بوکون » بن کیدم یارین نایبم [نائبم] کیسون قرق کونه دکن « دکین » صره واردی کایکوز اندن صوکره بر درویشه ویره‌لم دیدی .
قرق یکید ایلن ییوب ایچوب اوتوررلردی . یارمسون یارجسون کافرك جاسوسی بونلری جاسوسلدی واروب بایبورد حصاری بکنه‌خبر ویردی . ایدر: نه اوتوررسز سلطانم بای بچاره [بای‌بیجان] اول سکا ویره‌جکی قزی بیرکه ویردی بو کیجه کردکه کرور دیدی .
یارمسون یارجسون اول ملعون یدی یوز کافرله یلغادی . بیرك آب الاجه کردکی ایچنده ییوب ایچوب بی خبر اوتورردی دون ایخوسنده کافر اوتاغه قیولدی .
نایی [نائب] قیلجن صیردی النه الدی منم باشم بیرکك باشنه قربان اولسون دیدی.
نایب پاره‌لندی شهید اولدی . درین اولسه یانودر (*) قلابه‌لق قورخودر آت ایشلر ار اوکنور بیان اریك [ارك] اموری اولمز . اوتز طقوز یکیدلن بایرك طتساق کتدی .
طاك اوتوی (؟) [آتدی] کون طوغدی . بایرکك اتاسی اناسی بقدی کوردیکم کردك کورنمز اولمش آه آتدیلر [ایتدیلر] عتللری باشلرندن کتدی . کوردلرکم وچارده قوزغون قالمش تازی طولشمش یوزنده قالمش کردك پاره‌لنمش نایب شهید ولمش .
بیرکك باباسی قبا صادق [صاریق] کوتروب یره چالدی طرتدی یقاسن یرتدی

اوغل اوغل دیوبن بوکردی زارلق قلدی . اغ بورجکلو اناسی بولدر بولدر آغلدی کوزنك یاشن دوکدی آجی طرناق اغ یوزنه الدی چالدی آل یکاغن طرتدی قرغو کبی قره صاچنی یولدی اعلابینی [آغلابینی] صقلابینی [صیقلابینی] اونه کلدی بای بوره بکوك دنلوکی التون بان اونه کردی . قزی کلنی قاص قاص کلز « کولمز » اولدی قزل قنـا اغ النه یاقماز اولدی یدی قیز قرداشی آغ چقردیلر قره‌طونلر کیدیلر وای بکم قرطاش مرادنه مقصودنه ایرمین یالکوز قرداش دیوب اغلشـدلر بوکرشدلر .

بیرکك یاوقلسنه خبر اولدی بانی چچك قره‌لر کیدی اغ قفتانی چقردی کوز الماسی کبی ال یکاغی طرتدی یرتدی وای آل دوداغم [دوواغم] ایاسی وای اولم [آلنوم = آلنم] باشم اموری [امودی = اومودی] وای شاه یکیدم وای‌شهباز یکیدم طونجه یورنه [یه‌زنه] بقمادغم خانم یکت قنده کتدك بنی یالکوز قویب جانم یکت کوز اجوبن کوردکم کوکل‌اله « ایله » سودیکم بریصدقده باش‌قودغم یولنده اولدکم قربان اولدغم وای‌قزان بکك ایناغی وای‌قالن‌اغوزك امرنجسی(*) بیرك دیوب زاری زاری اغلدی .

بونی ایشدوب‌قیان سلجك اوغلی دلو دنداز آغ چقردی قره‌کیدی. یارویولداشلری اغی چقرب قرالر کیدلر . قالن اغوز بکلری بیرك ایچون عظیم یاس طوتدلر اومود اوزدلر .

بونك اوزرنه اون التی یك [ییل] کچدی بیرکك اولوسین دریسن «دیریسین» بیلمادیلر. برکون قیزك قرداشی دلی قرچار بایندرخانك دیوانه کلدی دیزن چوکدی ایدر : دولتلو خانك عمری اوزون اولسـون بیرك دری اولسـه اون التی یلدن برو کلوردی بریکت اولسه دریسی‌خبرین‌کتورسه چرغاب (*) التون اقچه ویرردم الوسی خبرین کتوره‌نه قیز قرداشم ویرردم دیدی .

بویله دیکج یارمسون یارچسون یلانجی اوغلی یرنجوق ایدر : سـلطانم بن واره‌ین اولسی دریسی خبرین کتوره‌ین دیدی .

مکر بیرك بوکه « بوکا » برکوملك بغشلمش ایدی کیمز ایدی صاقلردی . واردی کوکلکی قانه قونه باتوردی . بایندر خانك اوکنه کتورب برقدی .

بایندر خان ایدر : مره بو نه کوملکدر .

بیرکی قره درونده اولدرمشلر اوشده نشانی سلطانم دیدی .
کوملکی کوریجك بکلر اوکور اوکر اغلشدلر زارلقلر کردلر .

بایندر خان ایدر : مره نیه اغلرسن [آغلارسیز = آغلارسکز] بز بونی قایمزز [تانیمزز = طانیمایز] ادقلوسنه اپرك « آپارك » کورسون اول یخشی بلور زیرا اول دیکوبدر ینه اول تانر « طانیر » دیدی .

واردیلر کوملکی یانی [بانی] چچکه ایناتدلر [ایلتدیلر] . کوردی قاندی [تاندی = طانیدی] اولدر دیدی طرتدی یاقەسن یرتدی اجی‌طرنق اغ یوزنه الدی چالدی کوز الماسی کبی ال یکاغن یرتدی . وای کوز اچوب کوردکم کوکل ویرب سودکم وای ال دواغم ایاسی وای النوم باشم امودی خان بیرك دیو اغلدی .

بباسنه اناسنه خبر اولدی . آپ الاجه اوردسنه شیون کردی اغ چقردلر قره‌کیدلر قالن اغوز بکلری بیرکدن اومود اوزدلر .

یلانجی (اوغلی) یالنجق کچی [کیچی] دکونن ایلدی اول [اولو] دکوننه وعده قودی .

بیرك باباسی بای بوره بك دخی بازرکانلری قغردی یانه کتوردی ایدر : مره بازرکانلر وارك اقلیم اراك بیرك اولسی خبرین کتوربدکز اولمی دیر .

بازرکانلر یراق کوردلر کیجه کندز دیموب یوریدیلر . ناکاه پاره‌صارك بایبورد حصارنه کلدیلر . مکر اول کون کافرلرك اغر کونلریدی هربری یمکده ایجمکده ایدی بیرکی دخی کتورب قپوز چالدررلردی .

بیرك یوجه چارطقدن بقدی‌بازرکانلری کوردی بونلری کردکنده «کوردیکنده» خبرلشدی . کوره‌لم خانم نه خبرلشدی ایدر :

ـ الالك الجق هوا یردن کلن ارغیش ـ (٭)
ـ بك بابامك قادین انامك سوغاتی ارغیش ـ (٭)
ایاغی اوزن شهباز اته بینن ارغیش
اونم کله [ا کله] سوزم دکله ارغیش
قالن اغوز ایچنده اءلاش اوغلی صالور قزانی
صورر اولسم صاغمی ارغیش

قیان سلجك اوغلی دلی طونداز
صورر اولسم صاغمش [صاغمی] ازغیش [ارغیش]
آغ صقللو ببامی اغ بورچکلو انامی
صورر اولسم صاغمی ارغیش
کوز اچوبن کوردکم کوکلله سودکم
پای بجان قزی بانی چچك
اودمی « ئەوودەمی » ارغیش یوخسه کوردەمی ارغیش
دیکل مکا
قرەباشم قربان اولسون ارغیش سکا

دیدی .

بازرکانلر ایدر :

ضاغ مسین [صاغ مسین] استمسن [اسنمسن] جانم بامسی
قیان سلجك اوغلی دلی طونداری
صوررسك صاغ در بامسی
قرەکونه اوغلی بوداغی
صورر اولسك ضاغ [صاغ] در بامسی
اول بکلر اغ چقردی قرەکیدی سنکچون بامسی
اغ صقللو اتاغی [آتا کی] اغ برجکلو اناکی
صورر اولسك صاغ در بامسی
اغ چقرب قرەکیدلر سنکچون بامسی
یدی قیز قرداشك
یدی یول ایردنده اغلر کوردم بامسی
کوز الماسی کبی ال یکاقلرین
یرتر کورردم بامسی
واردی کلمز قرداش دیو
زارلق ایدر کوردم بامسی

كوز اچوبن كوردك
كوكل ويرب سودك
پای بچان قزی بانی چچك
كيچی دكونن ايلدی
اولو دكوننه وعده قودی
يلانجی اوغلی يرتجوغه وارر كوردم .
حان بايرك
پاره صاروك بايبورد حصارندن اوچه كوركل
ات [آپ] الاجه كردكوكه كله كوركل
كلمز اولسك بای بچان قزی
بانی چچكی الدردك بللو بلكل

ديدی .

بايرك قالقدی اغليو اغليو قرق يكيدك يانـنه كلدی قبا صـارقه [صارقن = صاريغن] كوتردی يره چالدی ايدر : هی منم قرق يولداشم بيلورمسز نلر اولدی يلانجی اوغلی يالنجوق منم اولم خبرين ايلتمش دنلوكی التون بان اونه بابامك شيـون كرمش قازه بكزر قزی كلنی اغ چقرمش قره كيمش كوز اچوبن كوردكم كوكل ويروب سودكم بانی چچك يالنجی اوغلی يالنجوغه وارر اولمش .

بويله ديكج قرق يكيدی قبا صارقلرن كوتردلر يره چالدلر بوكرو بوكرو اغلشدلر زاريلق قلديلر . مكر كافر بكـنك بر بكر قزی واردی هركون بيره كی كورمكه كلوردی اول كون كرو كورمكه كلدی باقدی كوردی بيرك سخت اولمش .

قيز ايدر : نيچون ساخت سن خانم يكت كلدكجه سنی شين كورردم كولردك اوينارد ك شمدی نولدك ديدی .

بيرك ايدر : نجه سـخت اولميايم اون التی يلدركم باباكك طتسـاقيم اتايه انايه قاومه قرداشه حسرتم وهم برقره كوزلو ياوقلم واردی يلانجی اوغلی يالنجوق ديرلر بركشی واردی وارمش يلان سويلمش بنی اولدی ديمش اكا وارر اولمش ديدی .

بويله ديكج قز بيركی عاشقلمشدی ايدر : اكر سنی حصـاردن اشاغه اورغانله

صالندرجق اولرسم بباكه اناكه صاغلقله وارجق اولرسك بنی بونده کلوب حلالغه الورمیسن دیدی .

بیرك اند ایچدی : قیلجمه طوغرنایین ارخمه [اوخمه] سانجلین یركبی کرتلاین طوپرق کبی صاورلاین صاغلغه وارجق اولورسم اغوزه کلوب سنی حلاللغه المازسیم [المازسم] دیدی .

قیز دخی اورغان کتورب بیرکی حصاردن اشاغه صالندردی بیرك اشاغه بقدی کندورین [کندوزین] ير یوزنده کوردی اللهه شکر ایلدی یوله دشدی . کیدرك کافرك ایلغیسنه [ایلقیسنه] کلدی بر ات بولرسم طوتایم بنایم دیدی . باقدی کوردی کندونك دکیز قاونی [قلونی] بوز ایغر بونده اوتلنوب طورر .

بوزایغردخی بایرکی کورب تایندی [تانیدی] اکی ایاغنك اوزرنه طوردی کشندی .

بیرك دخی بونی اوکمش کوره‌لم خانم نجه اوکمش ایدر :

اچوق اچوق میدانه بکزر سنك النجوغك
اکی شب چراغه بکزر سنك کوزجکزك
ایرشیمه [ابرشیمه] بکزر سنك یلیجکك
اکی قوشه قرطاشه بکزر سنك قولاجغك
اری مرادنه یتورر سنك ارخاجغك
ات دیمزم سکا قرطاش دیرم
قرطاشمدن یکت [یك]
باشمه ایش کلدی یولداش دیرم
یولداشمدن یك

دیدی .

ات باشنی یوقرو طوتدی بر قلاغن قالدردی یترکه [بیرکه] قرشو کلدی بیرك ات کوکسن قوچقلدی اکی کوزین اوپدی صچرادی بندی حصارك قپوسنه کلدی اوتوز طقوز یولداش [یولداشن] اصمرلدی کوره‌لم خانم نجه اصمرلدی .

بیرك ایدر :

مره صاسی دینلوکافر

منم اغزومه سوکبدررسن دویامدم
قره‌طکوز اتندن یخنی یدیردك دویامدم
تکری مکا یول ویردی کیدر اولدم مره‌کافر
اوتوز طقوز یکیدم اماتی مره‌کافر
برین اکسك (بولسم) یرنه اون اولدوره‌یم
اونن اکسك بولسم یرنه یوزین [یوز] اولدوره‌یم مره کافر
اوتز طقوز یکیدم اماتی مره‌کافر

دیدی . دخی الدی یوریو ویردی .

قرق نفر کافرلر اتلاندلر اردنه دوشدلر قوا کتدلر یتمادلر دوندلر .

بیرك اغوزه کلدی باقدی کوردی بر اوزان کیدر ایدر: مره اوزان نره‌یه کیدرسن.

اوزان ایدر : بك یکت دکونه کیدرم .

بیرك ایدر : دکون کیموك .

یلانجی اوغلی یالنجوغك دیدی .

مره کیمك نه‌سن الور دیدی .

اوزان ایدر : خان بیترکك [بیرکك] ادخلوسن الور دیدی .

بیرك ایدر : مره اوزان قپوزك مکاویرکل اتومی سکا ویره‌یم صقله کلم «کله‌م» بهاسن کتورم الام دیدی .

اوزان ایدر : اوازم کدلمدین اونم یوغلمدین بر اتدر الومه کردی ایلیتم [ایلیتم = ایله‌ته‌یم] صقلیم دیدی .

اوزان قپوزی بیرکه ویردی .

بیرك قپوزی الدی باباسنك اوردوسنه یقین کلدی بقدی کوردی برقاچ چوبانلر یولك قتی‌سن [قی‌سن = قی‌سین] المشلر اغلرلر [(بنم)] طورمیب طاش یغرلر .

بیرك ایدر : مره‌چوبانلر بر کشی یولده طاش بولسه یبانه اتر « اتار » سز بو یولده بو طاشی نچون یغرسز .

چوبانلر ایدر : مره سن سنی بلورسن بزم حالمزدن خبرك یق دیدلر .

مره نه حالکوز واردر .

چوبانلر ایدر : بکومزك بر اوغلی واردر اون التی یلدرکم الوسی دیرسی خبرین کمسه بلمز یالنجی اوغلی یالنجوق دیرلر اولسی خبرین کتوردی ادخلوسن اکا ویرر اولدلر کلور بوندنکچر اورهلم [اورهلم] انی اکا وارمسون نکنه توشنه (؟) [بکدشنه] وارسون دیدلر .

بیرك ایدر : مره یوزکوز اغ اواسون اغا کوزك اتمکی سزه حلال اولسون دیدی. اندن باباسنك اوردوسنه کلدی . مکر اولری اوکنده بر بیوك اغاج واردی دیبنده بریخشی بکار [بکار = پیکار] واردی. بیرك بقدی کوردیکم کچیقیز قرنداشی یکاردن [پکاردن] صو الماغه کلور قرداش بیرك دیو اغلر یوزلر طویك دکونك قره اولدی دیو اغلر .

بیرکه قتی فراق کلدی قتلانمدی بولدر بولدر کوزنك یاشی روان اولدی . چاغرونی بوراده صویلر . کورهلم خانم نه صویلر . بیرك ایدر :

مره قیز
نه اغلرسن یوزلرسن اغا دیو
[اغا دیو نه اغلرسن یوزلرسن]
یاندی بغرم کویندی اچم [ایچم]

مکر سنك اغاك یوق اولبدر
یرده کوکه (؟) [کردکونه = کردکنه] قینر یاغلر قویلبدر
قره بغرك صوصلوبدر

اغا دیو نه اغلرسن نه بوزلرسن
یندی بغرم کویندی ایچم

قرشو یتان قرهطاغی
صورر اولسم بیلاق [ییلاق] کموك
(صوق) صوق صولرنی
صورر اولسم ایچت کموك
تاوله تاوله شهباز اتلری
صورر اولسم بنت کموك

قتار قتار دوه‌لرنی
صورر اولسم یوکلت کموك
اغایلده انجه قیون [قیونی]
صورر اولسم شولن کموك
قره‌لو کوکلو اوتاغی
صورر اولسم کولکه کموك
اغر [اغز = اوغوز] دلدن قزکشی خبر مکا
قوه [قره] باشمه [باشم] قربان اولسون بوکن سکا

دیدی .

قیز ایدر :

جلّله [چالمه] اوزان ایتمه اوزان
قره‌لوجه من قیزك نسنه کرك اوزان
قرشو طاغی یتان [قرشو یتان طاغی] صورر اولسك
اغام بیرکك ییلاسیدی
اغام بیرك کیده‌لی ییلادم [ییلادرم] یوق

صوق صوق صولری صورر اولسك
اغام بیرکك ایچدیدی [ایچدیدی]
اغام بیرك کیده‌لی اچرم [ایچرم] یوق

تاوله تاوله شهباز اتلرمی [اتلری] صورر اولسك
اغام بیرکك بندیدی
اغام بیرك کیده‌لی بینرم [بینرم] یوق

قطار قطار دوه‌لری صورر اونسك
اغام بیره‌کك یوکلدیدی
اغام بیرکك [بیرك] کیده‌لی یوکلدم [یوکلرم] یوق

اغایلده انجه‌قیونی صورر اولسك

اغام بیرکك شولیدی [شولنیدی]
اغام بیرك کیدەلی شولنم یوق

قرەلو کوکلو اوتاغی صورر اولسك
اغام بیرکك در ([..])
اغام بیرك کیدەلی کوجورم (٭) یوق

ینه قیز ایدر :

مرە اوزان قرشو یتان قرەطاغدن
اشوب کلدککدە کیجدککدە
بیرك ادلو بریکیدە بولشمدکمی

طشقون طشقون صولری
اشوب کلدوکندە کیجدوکندە
بیرك ادلو بریکیدە بولشمدکمی

آغر ادلو شهرلردن کلدوککدە
بیرك ادلو بریکیدە بولشمدکمی

مرە اوزان کوردوکسە دیکل مکا
قرەباشم قربان اولسون اوزان سکا

دیدی .

قیز کنه ایدر :

قرشو یاتن قرەطاغم یقلوبدر
اوزان سنك خبرك یوق
کولکەلیجه قبا اغاجم کسلوبدر
اوزان سنك خبرك یوق
دینەلکدە (٭) بر قرداشم النوبدر
اوزان سنك خبرك یوق
جامله [چالمه] اوزان ایتمه اوزان

قره‌لوجه من قیزك نسنه کرك اوزان

ایلیوکده [ایل‌وکونده] دکون وار دکونه واروب اوتکل دیدی . بیرك بوندن کچدی . اولو قیز قرنداشلری یاننه کلدی بقدی کوردی قیز قرداشلری قره‌لوکوکلو اوتوررلر. جاغرب بیرك صویلر کوره‌لم خانم نه‌صویلر ایدر:

الان صباح یرندن طوران قیزلر
آغ اوتاغی قیوبن قره اوتاغه کیرن قیزلر
اغ چقرب قره‌کین قیزلر
ـ بغر کبی اوکننده یوغرتدن نه‌وارـ (*)
قره صقاج (*) التنده کومجدن نه‌وار
کمندرکده [کندرکده] اتمکدن نه‌وار .
اوج کوندر یولدن کلدم طیورك منی
اوج کونه وارسون الله سوندرسون سزی

دیدی •

قیزلر واردیلر یمك کتوردیلر بیرکك قرنن طیوردلر •

بایرك ایدر : اغا کزك باشی وکوزی صدقه‌سی کهنه قفتانکوز وار ایسه کیه‌ین دکونه واره‌ین دکونده الومه قفتان ویرور کرو قفتانکوز ویره‌یم دیدی •

واردلر بیرکك قفتانی وارمش بوکه ویردیلر • الدی کیدی بویی بوینه بیلی بیلنه قولی قولینه یاقشدی •

اولو قیز قرداشی بونی بیرکه بکزتدی قره قیمه کوزلری قان یاش طولدی • صویلمش کوره‌لم خانم نه صویلمش :

قره قیمه کوزلرك چونکلمسیدی
اغام بیرك دییدم اوزان سکا
یوزکی قره‌صاچ اورتمسیدی [اورتمسیدی]
اغام بیرك دییدم اوزان سکا
قونت قونت بلکلرك صول مسیدی
اغام بیرك دییدم اوزان سکا

اپول اپول یوزبشك دن [یوریشك دن = یورو ییشكدن]
اصلان كبی طوریشك دن
قا كرلوین (؟) [قا كرلوبن] باقشكدن
اغام بیركه بكزدورم اوزان سنی
سوندرك یرندرمه اوزان منی

دیدی •

قیز بردخی صویلمش ایدر :
بر زمان ایتمه اوزان
اغام بیرك كیدەلی بن [بزه] اوزان كلدوكی یق
ا كنموزدن قفتانموز الدوغی یق
باشمزدن كیجه‌لكومز الدوغی یوق
بینوزی بورمه قوجلومز الدوغی یوق

دیدی •

بیرك ایدر : كوردكمی قیزلر بوقفتانله منی تایندلر [تانیدلر] قالن اغوز بكلری دخی تانرلر دیدی • كوره‌یم اغوزده منم دوستم دوشمنم كیمدر دیدی قفتانی صیردی كوتردی قیزلرك اوستنه اتی ویردی • نه سن نه بیرك قالسون بر اسكی قفتان ویركوز [ویردكوز] بنم باشم بینم الدكوز دیوب‌واردی • براسكی‌دوه چوالی بولدی دلدی بوینه كچوردی كندویی دلولكه برقدی • سوردی دوكونه كلدی •

كوردی : دكونده كویكو اوخ اتار • قره كونه اوغلی بوداق قزان بك اوغلی اوروز بكلر باشی یكنك غفلت قوجه اوغلی شرشمس‌الدین قیزك قرداشی دلی قارچار بله اوخ اترلردی •

قچنكم بوداغ اتسه بیرك الوك وار اولسون دیدی [دیردی] • اوروز اتسه الوك وار اولسون دیردی • یكنك اتسه الوك وار اولسون دیردی • شرشمس‌الدین اتسه الوك وار اولسون دیردی • كویكو اتسه الوك قوریسون پرمقلرك چوریسون هی‌طكوز اوغلی‌طكوز دیردی كویكولره قربان اول دیردی •

یلانجی اوغلی یالنجوغك اجنی طوتدی ایدر : مره قوات اوغلی دلی قوات

سکا دوشرمی‌مکا بونك کبی سوز سویلمك کل مز. قوات منم یایمی چك یوخسه‌شمدی بوینك اورورم دیدی •

بویله دیکبج بیرك یایی الدی چکدی قبضه‌سندن یای اکی پاره اولدی کوتری [کوتردی] اوکنه برقدی دان (¹) یرده تورغای آتمغه یخشی دیدی •

یالنجی اوغلی یالنجق یای اوفندوغنه قتی قاقدی ایدر : مره بیرکك یایی واردر کتورك دیدی •

واردیلر کتوردیلر •

بیرك یایی کوردکنده یولداشلرین اکدی اغلدی ایدر :

– طول طولاره کردیکم – (¹)
– طولاداری دوخرلبی‌قودغم – (²)
– ینی یوردی‌الومده فیل کشلم – (³)
[(ایغر مالی)] ایغر ویروب الدوغم توزلو قتی یایم
بوغه ویروب الدوغم بوغمه کریشم
بکلو یرده قودم کلدم
اوتوز طقوز یولداشم اکی ارغیشم

دیدی •

اندك بیرك ایدر : بکلر سزوك عشقکزه چکیم یایی اتایم اوخی دیدی • مکر کویکی‌نك یوزکنه نشان اترلردی • بیرك اوقله یوزوکی اوردی پاه‌لدی [پاره‌لدی] • اغوز بکلری بونی کوریجك ال اله چالدیلر کولشدیلر •

قزان بك باقوب تماشا ایدردی ادم کوندردی بیرکی قغردی .

دلو اوزان کلدی باش ایندردی بغر بصدی سلام ویردی بیرك ایدر : الار صباح صپارده دیکلنده اغبان اولی اطلاسله یاپلنده کرك صیوانلو تاوله تاوله چکلنده شهباز اتلو چاغروبن داد ویرنده یول چاوشلو ییقندوغنده یاغ دوکلن یول [بول] نعمتلو قالمش یکت ارخاسی بزه مسکین اومودی بایندر خانك کویکوسی تولوقوشك یاوریسی ترکستانك درکی امت صوینك اصلانی قره چوغك قپلانی قوکراتك ایاسی خان اوروزك باباسی خانم قزان ! اونم اکله سوزم دکله

الان صباح طورمش‌سن اغ اورمانه کرمش‌سن اغ قواغك بوداغندن برغیوبن (۱) کچمش‌سن جان باجوغن (۲) اکمش‌سن اوقجغرین (۳) قورمش‌سن ادین کردك قومش‌سن. صاغده اوتوران صاغ‌بکلر صول‌قولده اوتورن صول‌بکلر ایشکده‌کی ایناقلر دبنده اوتورن خاص بکلر قوتلو اولسون دولتکوز . دیدی .

بویله دیکج قزان بك ایدر : مره دلو اوزان دیله‌مندن نه دلرسن چترلی اوتاقی دلرسن قول قراوشمی دلرسن التون اقچه‌می دلرسن ویره‌یم دیدی .

بیرك ایدر : سلطانم منی قوسکده شولن یمکیك [یمکینك] یاننه وارسم قرنم اج دور طیرسك دیدی .

قزان ایدر : دلو اوزان دولتین دیدی بکلر بوکنکی بکلکم بونك اولسون قوك نره‌یه کدرسه کتسون نیلرسون [نیلرسه] ایلسون دیدی .

بیرك شولن یمکینك اوزرنه کلدی قرن‌طیوردقدن صکره قزانلری‌دپدی دوکدی چوردی یحنی‌نك کمنی صاغنه کیمنی صولنه اتار صاغدن کیدنی صاغ الور صولدن کیدنی صول الور . حقلویه حق‌دکه حقسوزه یوزی قرالنی‌دکه .

قزان بکه خبر اولدی : سلطانم دلواوزان هپ یمکی دوکدی دیدلر . شمدی قیزلر یاننه وارمق ایستر .

قزان ایدر : مره قوك قیزلر یاننه‌ده وارسون دیدی .

بیرك‌قالقدی قیزلر یاننه‌واردی صرتاجی‌لری [صرناجی‌لری] قوودی نقاده‌جی‌لری [نقاره‌جی‌لری] قوودی کمنی دکدی کمینك باشن‌یاردی . قیزلر اوتورن اوتاغه کلدی ایشکن الدی اوتوردی .

بونی کوردی قزان بکك خاتونی بونی [بوبی] اوزون بورله قاقدی ایدر: مره قوات اوغلی دلوقوات سکا دوشرمی بی‌تکلف بنم اوزرمه کله‌سن دیدی .

بیرك ایدر : خانم قزان بکدن مکا بویرق اولدی مکا کمسه طولشمز دیدی .

بورله خاتون ایدر : مره چونکم قزان‌بکدن بویرق اولوبدر قوك اوتورسون دیدی.

ینه دوندی بیره‌که ایدر : مره دلواوزان یا مقصودك‌ندر .

ایدر : خانم مقصودم اولدرکه اره وارن تیز قالقه اوینایه من‌قپوز چالم دیدی .

قصرجه ینکه دیرلر برخاتون واردی اکا ایتدیلر: مره قصرجه ینکه طورسن اوینا نه بلور دلی اوزان دیدیلر.

قصرجه ینکه طوردی ایدر : مرەدلی اوزان اره وارن قیزمنم دیدی. اوینامغه بشلدی

بیرك قپوزچالدی صویلدی کورەلم خانم نه صویلدی ایدر:

اند ایچمشم قصر قصراغه بندکم یوق
قراواته (قراواشه) وارد غم یوق
اوکز اردنده صروانلر (صیغیروانلر) سکا باقر
انلر بولدر بولدر کوزلرینك یاشی اقر
انلروك یانته وارغل
مرادکی انلر ویرر بللو بلکل

سنکله منم ایشم یوق ارەوارن قیز قانقه قول‌صالوبن اوینایه من‌قپوز چالەم دیدی قصرجـه ینکه ـ بوی بوزوال کلجك ـ (*) دلویی کورمش کبی سـویلر دیدی . واردی یرندەاوتردی.

یعوز (*) یغازجه فاطمه دیرلر برخاتون واردی‌قالق سن اوینادیدیلر .

قیزك قفتانی کیدی چال مره دلواوزان اره وارن قیزمنم اوینایەیم دیدی . دلواوزان ایدر :

اند ایچەیم بوکز یغار قصرغه بندکم یوق
قراواته وار دوغم یوق
ایوکز « ئەوکز » ادی درەجك دکلیدی
اتوکز « ایتکز » ادی براق دکلیدی
سنك ادك قرق اویناشلو یغارجه فاطمه دکلیدی
دخی عیبك اچارم بللو بلکل

دیدی . سـنکله منم اونیم یوق وار یروکه اوترغل ارەوارن یرندن طورەین [طوره . بن] قپوز چالم قول صالوبن اوینایه دیدی .

بويله ديكيج يوغزجه (*) فطمه [فاطمه] ايدر : بوى (؟) [بو] دلى بوغمه
(*) چقارجق اولانجه عيبمزى ققدى طور قيز اويناسك (اوينا) اوبنامزسك
جهنم‌ده اوينا بيركدن صوكره باشكه بوحال كلجكن بيلوردك • ديدى •

بوركه خانون ايدر : قز قلق اوينه الوكدن نه‌كلور ديدى •

بانى چچك قرمزى ققتانن كيدى اللرين يكنه چكدى كوزكسون ديو • اويونه
كردى ايتدى : مره دلو اوزان چالدى [چال دى] •

ايدر :

من بويردن كيده‌لى دلو اولمش
سن دليم (*) اغجه قارلر ياغمش
ديزه يتمش خان قيزنك
اونده قول خلايق دوكنمش
مشربه المش صويه وارمش
بيلكندن اون پرماغنى صوق المش
قيزل التون كتورك
ـ خان قيزنه طرنق يونك ـ (*)
عيب لوجه خان قزى
اره وارمق عيب اولر
ديدى •

بونى ايشدجك بانى چچك‌قاقدى مره دلو اوزان من‌عيب‌لوميم مكا عيب‌قوشرسن
ديدى • كومش كبى اغ بيلكن‌اچدى الين چقردى بيركك كوردكى يوزك‌كورندى •
بيرك يوزكى تانيدى [تانيدى] • بوراده صويلمش كوره‌لم خانم نه‌صويلمش • ايدر :

بيرك كيده‌لى بام بام ديه باشنه چقدكمى قيز
قار ملتب (*) دورت يانكه بقدكمى قيز
قرغو كبى قره‌صاچك يولدكمى قيز

قره کوزدن اجی یاشی دوکدکمی قیز
کوز الماسی کبی ال یکاغك یرتدکمی قیز
قیز سن اره واررسن
التون یوزك منمدر ویر مکا قیز

دیدی •

قیز ایدر :

بیرك کیدەلی بام بام دپه باشنه چیقدغم چوق
قرغو کبی قره صچوم یولدغم چوق
کوز الماسی کبی ال یکاغم یرتدغم چوق
کلانله کیدندن صوردغم چوق
واردی کلمز بك یکیدم
خان یکیدم بیرك دیو اغلادغم چوق

سوشدکم بامسی بیرك سن دکل سن التون یوزك سنك دکلدر التون یوزکده چوق نشان واردر التون یوزوکی استرسك نشانن سویله دیدی •

بیرك ایدر :

الان صباح خان قزی یرمدن طورمدمی [طورمدممی]
بوز ایغرك بیله بنمدمی [بینمدممی]
سنك اووك اورزنه صقن [صغن] کیك یغمدمی [ییغمدممی]
سن منی یانکه قغرمدکمی
سنوکله میدانده ات چاپمدقمی
سنك اتوکی منم اتم کچمدمی
اوخ اتانده من سنك اوخکی یارمدمی
کورشده من سنی بصدمی [بصمدمی = باصمادممی]
اوخ [اوچ] اویب یر [بر] دشلیوب
التون یوزکی برماغکه کچورمدمی [کچورمدممی]
سوشدك بامسی بیرك من دکلیم

دیدی.

بویله‌دیکج قیز تاندی بلدیکم بیرکدر جبه‌سیله چوخه‌سیله بیرکك ایاغنه دشدی . که دایه‌لر قفتان کیورب طوناتدلر .

همان قیز صچرادی انا ینـدی [بندی = بیندی] بیرکك‌اتاسنه اناسنه موشتاقه ار کتدی . قیز ایدر :

ارغاب ارغاب (*) قره‌طاغك تجلمشدی [یانجلمشدی] یوجلدی اخی
قنلو قنلو صولرك صوغلمشدی چغلدی اخی
قیا [قبا] اغاجك قورمشدی یشاردی اخی
شهباز اتك قارمشدی قولون ویردی اخی
قیزل دوه‌لرك قریمشدی کوشك ویردی اخی
اغ قیونك قریمشدی قوزی دیردی [ویردی] اخی
اون التی یللق حسرتك اغولك بیرك کلدی اخی
قین اتاقین انا موشتلق مکا نه ویررسز

ی .
بیرکك اناسی اتاسی ایدر :

دلوك « دیلك » ایچون اولین کلنجکوم
یولکه قربان اوله‌ین کلنجکوم
یلانسه بوسوزلرك کیرجك اولا کلنجکم
صاغ اسن چقوب کلسه
قرشو یتان قره طاغ لر سکا ییلاق اولسون
صوق صوق صولری سکا ایجت اولسون
قولم خلایقم سکا قرناق اولسون
شهباز اتلرم سکا بینت اولسون
قطار قطار دوه‌لرم سکا یوکلت اولسون
اغا یلده اغجه قیونم سکا شولن اولسون
التون اقچم سکا خرجلق اولسون

دنلوکی التون بان ایوم سکا کولکه اولسون
قره باشم قربان اولسون سکا کلنجوکم

دیدی .

بو محلده بکلر بیرکی کتوردلر . قزان بك ایدر موشتلق بای بوره بك کلدی دیدی .

بای بوره‌بك‌ایدر : اوغلم ایدکن‌اندن یلایم [بلایم = بیله‌یم] صرچه قناتسون [قناتسون] قانی دستماله دورتسون کوزمه سوره‌ین اچلاجق اوغلم بیرکدر دیدی . زیرا اغلمقدن کوزلری کورمز اولمش ایدی .

دستمالی کوزنه سلجك الله تعالی‌نك قدرتله « قدرتیله » کوزی اچلدی . اناسی کولدلر بیره‌کك ایاغنه دشدلر . ایدر : اوغل دتلوکی [دنلوکی] بان ایومك قبضه‌سی اوغل قازه بکزر قزومك کلینمك چچکی اوغل کوردیدنی اوغل طوتر بیلوم قوتی اوغل قالن اوغوز امر نجسی‌جانم اوغل چوق اغلدی اللهنه شکرلر ایلدی .

یالنجی اوغلی یالنجوق بونی ایشتدی بیرکك قورقوسندن قاچدی اوز (*) سازنه صالدی بیرك اردنه دشدی قوا قوا سازه دوشردی . بیرك مره اود کتورك . کتوردیلر سازی‌اوده اوردلر . یالنجق کوردی‌کم سلزدن‌چقدی بیرکك‌ایاغنه دشدی قیلجی التندن کچدی . بیرك دخی صوچندن

قزان بك ایدر : کله مرادکه یتش .

بیرك ایدر : یولداشلرمی چقرمینجه حصاری المانجه مراده ایرمزم د قزان بك اغوزنه نی سون یتسون دیدی . قالن اغوز بکلری اتلندلر با حصارنه چپار یتدلر کافرلر دخی بونلری قرشولدیلر .

قالن‌اغوز بکلری آری صودن ابدست‌الدلر اغ النلرین یره‌قودیلر اکی نماز قلدیلر ادی کورکلو محمدی یاده کتوردیلر . کومبر کومبر نقاده‌لر [نقا دوکلدی برقیامت صواش اولدی میدان طلوباش اولدی .

شوکلی‌ملکی یوکرد بنی قزان‌بك اتدن یره صالدی . قره تکوری

طونداز قیلچلدی یره صالدی . قره ارسلان ملکی قره بداق یره صالدی . دره‌لرده کافره قرغون کردی . یدی کافر بکی قیلچدن کچدی .

بیرك یکنك قزان‌بك قره‌بوداق دلی‌طونداز قزان اوغلی اوروز بك بونلر حصاره یوریش اتدیلر .

بیرك اوتزطقوز یکیدنك‌اوزرنه کلدی انلاری‌صاغ اسن‌کوردی اللهه‌شکر ایلدی.

کافرك کلیساسن یقدلر یرنه مسجد یاپدیلر کشیشلرون اولدوردلر بانك بکلتدلر عزیز تکری ادنه قودیه [قودبه = خطبه] اوقتدلر .

قوشك اله قاتی (*) قاشك اروسنی قیزك کوکچکنی طقوزلامه چرغاب (*) چوخه خانلر خانی بایندر [بایندره] پنجیك چقردلر .

بای بوره بکك اوغلنجوغی بیرك بای بیجان [بیجان] ملکك قیزن [قیزن] الدی اغ بان اونه اغ اوتاغنه کرو دوندی دکونی باشلدی .

بوقرق یکیدك برقاچنه خان قزان برقاچنه بایندرخان قیزلر ویردلر .

بیرك دخی یدی قیز قرنداشنی یدی یکیده ویردی . قرق یرده اوتاق دکدی .

اوتزطقوز قیز طالعلو طالعنه برر اوخ اتدی اوتزطقوز یکت‌اوخنك ارذنجه کتدی .

فرق‌کون قرق کیجه طوی دوکن‌ایلدلر . بیرك یکتلریله‌مراد ویردی مراد الدی .

ددم قرقود کلدی شادلق‌چالدی بوی بویلدی صوی صویلدی . غازی ارنلره [ارنلر] باشنه نه کلدوکن سویلدی . بو اغوز نامه بیرکك ازلسون دیدی .

یوم ویره‌ین خانم : قره طاغلرك یقلمسون . کولکه‌لیجه قبا اغاجك کسلمسون اغ‌صقللو بباکیری اوجمق اولسون اغ برچکلو اناکیری بهشت اولسون اوغلله قرنداشدن ایرمسون آخر وقتند [وقتکده] آری ایماندن آیرمسون امین امین دینلر دیدار کورسون یغشدرسون دوریشدرسون کوناهکزی کورکلو محمد مصطفی یوزی صوینه باغشلسون .

خانم‌هی قزان بکك اوغلی اوروز بکك طتساق اولدغی

یوئی [بوینی] بیان ایدر

خانم‌های [هی] برکون اولاش اوغلی قزان بك یرندن طورمشدی قره‌یرك

اوزرینه اوتاخلرین [اوتاغلرین] تکدرمشدی بیك یرده ایپك حالیجه‌سی دوشنمش ایدی اله صیوان کوك یوزینه اشتمشدی طقسان تومن کنج اغوز صحبتینه دیزلمشدی اغزی بویك خمرلر (٭) اورتالغه صالنمش ایدی طقوز یرده بادیه‌لر قورلمشدی التون اياق صراحیلر دیزلمشدی طقوز قره کوزلی اورمه صاچلی اللری بیلکندن قنالی پرمقلری نکارلی بوغازلری برر قوش (٭) کافر قیزلری آل شرابی التون اياغلا قالن اغوز بکلرنه کزدررلردی .

هریرندن [هربرندن] اولاش اوغلی سالوز [سالور] قزان ایچمشدی چرغاب چرغاب (٭) چادر اوتاق یغشلردی [بغشلردی] قطار قطار دوه‌لر بغشلردی .

اوغلی اوروز قرشوسنده یای سویکنب طورردی صاغ یاننده قرداشی قره‌کونه اوترمشدی صول یاننده طایسی اوروز اوترمشدی .

قزان صاغنه بقدی قاص قاص کولدی صولنه بقدی چوق سوندی قرشوسنه بقدی اوغلانجغنی [اوغلانجغی] اوروزی کوردی الین النه چالدی اغلدی .

اوغلی اوروزه بوایش خوش کلمدی ایلرو کلدی دیز چوکدی باباسنه چاغروب صویلر . کوزه‌لم خانم نه سویلر ایدر :

اونم اکله منم سوزم دکله اغام قزان صاغکه باقدك قاص قاص کولدك صولینه [صولکه] بقدك چوق سوندك قرشوکه بقدك بنی کوردك اغلدك سبب نه‌در دیکل‌مکا قره‌باشم قربان اولسون بابام سکا . دیدی. دیمز اولرسك « اولورسه‌ك » قلقوبنی یرمدن من طوررم قره کوزلی یکتلرمی بویمه [بويمه] الورم قان ایقازه (٭) ایلنه من‌کیدرم التون خاجه من الومی بصارم پیلون (٭) کین کشینك [کشیشك] الین‌اوپدم [اوپرم] کافر قزین من‌الورم دخی سنك یوزوکه [یوردکه] من‌کلمزم‌اغلدوغکه سبب نه دیکل‌مکا قره‌باشم قربان اولسون اغام سکا . دیدی .

قزان بك الالدی (٭) اوغلانك یوزینه بقدی . چاغرب صویلر کوره‌لم خانم نه صویلر . قزان ایدر :

برو کل‌کل قولونم اوغل صاغم اله بقدوغمده قرطاشم قره کونه‌یی کوردم باش کسوبدر قان دوکپدر چوندی (٭) الوبدر اد قزنوبدر . صولم اله بقدوغمده طایم ارزوی [اوروزی] کوردم باش کسوبدر قان دوکپدر چولدی الوبدر اد قزانبدر . قارشم اله بقدوغمده سنی‌کوردم اون التی یاش یاشلدك برکون اولا دوشم

لمسن قالەسن   یای چکمکوك [چکمدك]   اوخ اتمدك باش کسمدك   قان دوکمدك
نلواغوز ایچنده چولدی المدك یارنکی کون زمان دونب بن اولپ سن قالیجق اتاجم
تاجم] تختم سکا ویرمیەلر دیو صوکی اکدم اغلدم اوغل . دیدی .
اوروز بوراده صویلمش کورەلم خانم نه صویلمش ایدر :
آبك بابا دوەجه بویرمش سن [بویومش سك] کوشکجه عقلك یوتی دەجه
یمش سن طاریجه بینك یق هنری اوغول اتادنمی کورر اوکرەنده [اوکرەنور]
رخسه اتالر اوغلدنمی اوکرەنور قچن سن بنی الوب کافرسرحدنه چقردك قیلیج چالوب
ش کسدك من سندن نه کوردم نه اوکرەنم . دیدی .
قزان بك الین الله چالدی قاص قاص کلدی « کولدی » ایدر :
آبکلر اوروز خوب سویلدی شکر یدی بکلرسز یکوکز « ییکز » ایچوکر [ایچیکز]
بحتکوز طاغتمکوز من بواوغلانی الاین آوه کیدەین یدی کونلك ازوغله چقاین اوخ
دوغم یرلری قیلج چالوب باش کسدوکم یرلری کوسترەیم کافر سرحدنه جز غلاره
(*) اغلغانه (*) کوکچه طاغه الون چقاین صوکره اوغلانه کرك اولور ابکلر
آبکلر » دیدی .
قوکز [قوکر] اتن چکدردی بطون بندی اوچیوز مرصّع طونلو یکت صویلادی
ینه الدی . قرق الا کوزلو یکیدن اوروز بوینه الدی .
قزان اوغلنی الوب قرەطاغلر اوزرینه آوه چقدی . آو اولدی قوش قوشلدی
سغن کیك یقدی کوك الاك [الا] کورکلو چمنه چادر تکدی برقاچ کون بکلریله
ی ایچدی .
مکر باشی اچوق طاطیان (*) قلعەسندن اق سقا (*) قلعەسندن کافرك جاسوسی
اردی . بونلری کورب تکورە کلدی ایدر : های نه اوتوررسن ایتکی اولتمیان چتوککی
ولتمیان الپ لرباشنی؟ [الپ لرباشی] قزان اوغلنجوق ایله سرخوش اولوب یاتورلر . دیدی.
اون التی بیك قرەطونلو کافر اتا «آته» بندی قزانك اوزرنه الغار یتدی .
بقدیلر کوردیلر التی بولك توز ایندی کمی ایدر کیك توزی در کمی ایدر یاغی
وزیدر .
قزان ایدر : کیك اولسه بر یا ایکی بولك اولوردی بوکلن بلمش اولك یغی در .
یدی .

توز یارلدی کون کبی شیلادی [اشیلادی] دکیز کبی ییقاندی مشه کبی قرردی اون‌التی‌بیك ایت‌اوزمکلی(*) کیجه‌یورکلی ازغون‌دینلی قزغون دلّلی‌کافرچقا کلدی
قزان قوکوز [قوکور] اتن چکدردی بطون بندی اوغلی اوروز جلاوسن چکدردی بدوی آتن اویناتدی قرشو کلدی ایدر :

بروکلکل اغام قزان دکیز کبی قراروب کلن نه‌در اود کبی شلایوب الدز کبی پرلایوب کلن نه‌در اغز دلدن بیش کلمه خبرمکا قره‌باشم قربان اولسون بابام سکا دیدی .

قزان ایدر :
بروکلکل ارسلانم اغول قره‌دکیز کبی ییقانوب کلن کافرك لشکری‌در کون کبی شیلایوب کلن کافرك باشنده اشغی‌در ایلدز کبی پارلیب کلن کافرك جداسی‌در ازغون دینلی یاغی کافردر اوغل دیدی .

اوغلن ایدر : یغی دیو نیه دیرلر .
قزان ایدر : اوغل انوچون یاغی‌دیرلرکه بز انلاره یتسه‌وز اولدررز انلر بز یتسه اولدرر دیدی .

اوروز ایدر: بابا ایچنده بك‌یکتلراولدرسلرقان‌صورلری [صوررلرمی] دعویلرلرمی
قزان ایدر : اوغل بیك کافر اولدرسك کمسه سندن قان دعویلمز . اما ازغون دینلو کافردر خوب یرده طوش اولدی ولی مکا سن یمان یرده دوشاق اولدك اوغل دیدی .

اوروز بوراده صویلمش کوره‌لم خانم نه صویلمش . اوروز ایدر :

بروکلکل اغام قزان

قالقوبنی یرمدن بدوی اتم ساقلردم
بوکن ایچون کونی کلدی
اغ میدانده سکردوبن ؟ [سکرده‌یم] سنك ایچون

الاوزان [اوزون] سور [سیوری] جدامی صقلردم
بوکن ایچون کونی کلدی
ـ قایه قادن‌کیك ـ (*) کوکسنده اوینادم سنك ایچون

قره پولات اوز قیلجم ساقلردم
بوکن ایچون کونی کلدی
ساسی دینلو کافرباشن کسدوره‌یم سنوکیچون

اکنی‌یك (*) دمور طونم صقلاردم
بوکون ایچون کونی کلدی
یك یقالر دکدوره‌یم سنوکیچون

باشمده قونت ایشقلر صقلردم
سنکچون [بوکون ایچون] کونی کلدی
قبا چوماق التنده یوغره‌دیم (*) سنك ایچون

قرق یکیدم ساقلردم
بوکن ایچون کونی کلدی
کافر باشن کسدوره‌یم سنکیچون

اصلان ادم ساقلردم سنك ایچون
یقاطوتب کافرله اوغراشیم سنك ایچون

اغز دلدن برقاچ کلمه خبر مکا
قره باشم قربان اولسون اغام سکا

یدی) .
قزان بوراده صویلمش کوره‌لم خانم نه صویلمش . قزان ایدر :
اوغول اوغل ای اوغل منم اونم اکله سوزم دکله اول کافرك اوچن اتوب
ن یارمز ؟ [یازمز] اوقجسی اولور هی دیمدین بشلر کسن جلّادی اولور ادم
ن [اتن] یحنی قیلن اشبازی اولور سن واره‌سی‌کافر دکل قالقوبنی یرمدن من
رایم قوکنز اتك بیانه بنایم کلن کافر منم‌در من‌واره‌یم قره‌پولات اوزقیلجم

چلاین ازغون‌دینلو کافردر باشلرین کسه‌ین دونه دونه صواشه‌یم دونه‌د
چکشه‌ین قلج چالوپ باش کسدوکم کورکل اوکرنکل قره باشکه دوش
کرکلودر . دیدی .

اوروز بوراده صویلمش کوره‌لم خانم نه صویلمش . ایدر :

آبك بابا ایشدورم امّا عرفانده [عرفاتده] ارکك قوزی قربان ایچون
اوغل قزانوراد ایچون اوغلده‌قیلج قوشانور‌.ا غیرتیچون منم‌ده باشم قربان اولس
سنوکیچون . دیدی .

قزان بوراده صویلمش کوره‌لم خانم نه صویلمش . قزان ایدر :
اوغل اوغل ای اغول یاغیه کیوب [کیرب = کیروب] باش کسمدك ادم اولدر
قان دکمدك اله کوزلو قرق یکیدی بویکه الغل کوکسی کوزل قبا طاغلر باشنه چق
منم صواشدغم منم دوکشدوکم منم چکشدوکم منم قلجلشدغم کورکل اوکرن
وهم بزه یصو اولغل‌اوغل دیدی .
اوروز باباسنك سوزین صمادی قایدوب کرو دوندی یردن یوجه طاغلر باش
یولداشلرین آلوب چقدی .
اول زمانده‌اوغل اتا سوزین اکی ایلمزدی اکی ایلسه‌اول اوغلنی قبول ایلمزلرد
اوروز کیك یقادن سوکس [سوکسن = سوکوسن] صانجدی طوردی .
قزان بك کوردی‌که کافر قتی بغلندی اتندن ایندی اری ابدست الدی اغ ا
[آلتن] یره قودی اکی رکعت نماز قلدی ادی کورکلو محمّدی یاد [یاده] کتورد
قره دینلو کافره کوز قاررتدی هیقردی آت صالدی قرشو واردی قلج اوردی کو
کومبر طاوللر چالندی بورمه‌سی التون توج بورلر [بورولر] چالندی .
اول کون جلاسون‌بك ارنلر دونه دونه صواشدی اول کون قره‌پولات اوز قیلج
چالندی اول کون‌قرغودلّلوقایم اوخ‌لر اتلدی آله اورك [اوزون] سور [سیور
جدالر سوسلدی . اول کون نامردلر موخانتلر صپایر کوزتدی .
اول کون بقا بقا قزان اوغلی اوروزك عشقی کلدی ایدر : برو کلوك قرق‌یولداش
سزه قربان اولسون منم باشم کوررمسز اغام قزان باش کسدی قان دکدی اوغ

اوشاق يمك يمكجه كلمز ديدى ببام بوكافرلرى اسركمش كبى منى سون يكتلرم نه طوررسز كافرك بر اوجنه دپلم ديدى .

قره قوجن اويناددى اوروز كافرك صاغنه ات ديدى صاغلى صوللى كافرى خوپ طاغتدى صنا سنكم طار يولده طلو دشدى ياقره قازك ايچنه شاهين كردى كافرك اوچنى [اوجنى] بصدى طاغتدى

ازغون دينلو كافر بوكلدى « بوكالدى » وحه كردى ؟ [قاچه كوردى] قولان كمسه ؟ [قوو ولان كمسه لر] اوغلنك « اوغلانك » بدوى اتن اخلتولر آت يخلدى كافرلر اوروزك اوزرنه چوخدى .

اوروزك قرق يكيدى اتدن اندى اله قلقان ياغنى [باغنى] قصه « قيصه » دوكدلر قيلج صيردلر اوروزك اوزرنه چوق صواشدلر. قلايه ؟ « قلابه = غلبه » قورخودر درين (*) اولسه ياتورر ببانك ؟ [ياتانك] اومودى اولمز . صاغن صولن اوروزك چوردلر قرق يكيدن شهيد اتديلر .

اوغلانك اوزرنه دوشدلر طوتدلر قاروسندن اغ اللرين بغلادلر قيل اورغان اغ بوينه طاقدلر يوزى اوزرنه صالوبن سوردلر آغ اتندن قان چقنجه دوكدلر ببا ديو اغلتدلر انا ديو بوزلتدلر الى بغلو بوينى بغلو يوزى اوزرنه صالب الديلر يوريوويردلر . اوروز طوتسق اولدى .

قزانك خبرى يوق . ايصله ؟ [ايله = اويله] صاندى كم ياغى يصلدى آت جلاوسن دوندردى كرو دوندى كلدى اوغلنى قودغى يرده . بوليمادى . آبكلر اوغلان قنجرو اكتدى اولا ديدى .

بكلر ايدر : اوغلان قوش يوركلى اولور قچوب اتاسنه [اناسنه] كتمشدر ديدلر .

قزان قارردى دوندى ايدر : بكلر (تكرى) بيزه بر كور اوغول ويرمش وارهين نى اناسى يانندن الهين قلجله پارهلياين النى [آلتى] بولك ايدهين التى بولك ايردنده چراغهين . بردخى كمسه يازى يرده يولداش [يولداشن] قويب قاچميه . ديدى .

دخى قوكر اتن اوكچهلدى يوله كردى اونه كلدى .

خان قزى بونى [بويى] اوزون بورله خاتون قزانك كلدوكن ايشتدى اتدن ايغردن دوهدن بغرا قيوندن قوچ قرددى اوغلانجغك ايلك اويدر قانلو اغوز بكلرين طوپليايم ديدى .

خان قزی کوردیکم قزان‌کلور یومرلنب یرندن اوروطوردی صمورجبّه‌سن اکننه الدی قزانه‌قرشو کلدی قابق قالدوردی قزانك‌یوزنه طغری باقدی صاغلن صولنه‌کوز کزدردی اوغلنجوغنی اروزی کورمدی قره بغری صرصلدی دوم یورکی اوینادی قره‌قیمه‌کوزلری قان یاش طولدی . قزانه صویلمش کوره‌لم خانم نه صویلمش ایدر :

برو کلکل‌سالور بکی سالور کوزکی ؟ [کورکی]
یاشم [باشم] بختی اوم تختی
(خان) ببامك کویکوسی
قادن انامك سوکسی
اتام انام ویردوکی
کوزاچوبن کوردوکم
کوکل ویروب سوروکم
بك یکیدم‌قزان

قلقوبنی یرکدن اوروطوردك
اوغلوکله بلیسی [یلیسی] قره قاضلق اتن [آتك] بطون بندك
بوینی اوزون بدوی کیکن [کیکك] الوب یقدك
سن اتوك یوکلتدك کرو دوندك

اکی واردك برکلورسن یاورم قنی
قره کودرنده ؟ [کردونده] بولدغم اوغلم قنی
بربیکوم کورنمز بغرم ینار

آصیلان آصیلان قیالردن قزان اوغلان اوچردکمی
طالی سازك اصلانه یدردکمی
آغ اللرین قاروسندن بغلتدکمی
کافر اوکنجه یورتدکمی

دلی‌دماغی قوریب دورت‌یانته بقدردکمی
مرّه (١) کوزدن آجی یاشن دوکدردکمی
قادون انابك ببا دیو یولتدکمی [بوزلتدکمی]

ـی .

کنه صویلمش ایدر :

اوغول اوغل ای اوغل اورتاجم (٢) اوغل
قرشویتان قره‌طاغم یوکسکی اوغل
قرنکوجه کوزلرم ایدنی اوغل

صام یللری اسمدین قزان قولاغم چکلر
سرمساق اوتن یمدین قزان ایچون [ایچم] کوینر
صاری یلان صوقمدن اغجه تنوم قالقرشیش [شیشر]
قورمشجه کوکسده [کوکسمده] سودم اوینار
یالکوزجه اوغل کورنمز بغرم ینار

یالکوز اوغل خبرین قزان دیکل مکا
دیمز اولورسك‌یانه کوینه قرغرم قزان‌سکا

ـی .

اناسی برصوی دخی صویلمش ایدر :

قرغو جدا اوینادنلر واردی کلدی
التون جدا اوینادنه یارب نولدی

قره‌قوج اته بینن‌لر واردی کلدی
بدوی اتلوبر اغوله یارب‌نولدی

توکر [نوکر] کلدی نائیب کلدی
یالکوز براغوله یارب نولدی

یالکوز اوغل خبرین قزان دیل [دیکل] مکا
دیمز اولسك یانه یانه قرغارم قزان سکا

دیدی .

بردخی صویلمش .

قرو قرو چایلره صوصالدم
قره‌طونلی درویشلره نذر ویردم
یاتمه‌ال (*) بقدوغمده قونشومه ایو باقدم
اومانه اوسانه آش یدردم
آچ کورسم طویردم یالنجق کورسم طوناتدم
دیلك ایله براوغلی کوجله بولدم
یالکوز اوغل خبرین اقزان دکل مکا
دیمز اولسك یانه‌کوینه قارغرم قزان سکا

دیدی .

بردخی صویلمش :

قرشو یتان قره‌طاغدن
براوغل اوچوردکسه‌دیکل مکا
کولنکله یقدرایم

قانن اقان یوکرك صودن
براوغول اچوردکسه دیکل مکا
طمرلرن طوغلده یم (*)

ارغون [ازغون] دینلو کافرلر [کافرلره]
براوغل طوتدردکسه دیکل مکا
خان ببامك یانه من واره‌ین
اغر لشکر بول خزینه الاین

پاه‌لنوب [پاره‌لنوب] قاضلق اتمدن ایمینجه
بکومله [یکومله] الجه قانم سلمینجه
قول پوط [بوط] اولوب یر یوزنه دشمینجه
یالکوز اوغل خبرین المینجه
کافر یوللرندن دونمیاین

ی .

(بردخی صویلمش) :

یوخسه اقزان ایاغمدن سرموزه اتاینمی
قره‌طرناق اغ یوزمه چلاینمی
کوز الماسی کبی ال یکاقلرم یرتاینمی
چنبرومه الجه قانم دوکینمی
اغرشیون سنك اوردوکه قومانمی [قویاینمی]
اوغل اوغل [(و)] دیو بنی بوزلیلاینمی [بوزلیاینمی]
قیتانده قیزل‌دوه بوندن کچدی
طورملاری [(بوندن)] بوزلیب بیله کچدی
طورمجغم الدرمشم بوزلیایمی [بوزلیاینمی]
قره‌قوجده قاضلق اتاسن ؟ [آت] بوندن کچدی
قولنجغی کشنیوب بیله کچدی
قولنجغم الدرمشم کشنایه‌یمی

اغایلده‌اغجه‌قیون بوندن‌کچدی
قزوجغی مکر شیب بله کچدی
قورنجاغم [قوزیجاغم] الدرمشم مکریه‌یمی
اوغل دیو بوزلیاینمی

.

ردخی صویلمش :

قالقوبنی یرمدن طورم دیردم

بلسی [یلسی] قره‌قاضلق الومه [آتومه] بینم دیردم
قالن اغوز ایچنه [ایچنه] کیرم دیردم
الا کوزلو کلن الام دیردم
قره یرده اغ اوتاغلی [اوتاغلر] دکم دیردم
یوریونی اوغولی اولودکه [کردکه] کچورم دیردم
مراده یتورمدك منی
قره‌باشم قارشی طوتسون قزان سنی
بربنکم [بیکم] کورنمز بغرم ینار
نیلدك دیکل مکا
دیمز اولسك یانه‌کوینه قرغارم
قزان سکا

دیدی .

اناسی اوغلانك بویله دیکج قزانك عقلی باشندن کتدی قره بغری صرصل
دوم یورکی اوینـادی قرنکولی کوزلری قان‌یاش طولدی ایدر : کورکلم ا
کلسه سندنمی صورردم قورخمه قایرمه اوده‌در اوده قلان اوغول ایچون قایر
یدی کوزین ؟ [کون] قزانه مهلت ویرکل یرده ایسه اوغولی چقاره‌یم کوکد
ایندوره‌یم بولورسم بولدم بولمازیسم تکری ویردی تکری الدی نیلیـاین قره
سنوکله بله ایلیاین دیدی .

خان قزی ایدر : قزان اوغلان آوده ایدوکین آندن بلاین کم یورغون ات
کدلمش حیدا کله [جدا کله] اردینه دوشه‌سن دیدی .

قزان کرودوندی کلدوکی‌یولی النه الوب‌یورتدی دون قاتدی اتاسی [
طویمادین ال التندن بیوردی طقسان تومن کنج اغوز اردنجه [اردمجه] کلسون ا
طوتساق‌در بکلر بلسون دیدی .

اول (یره) کلدیکه یاغی بصلمشدی کوردی اوغلنك اله‌کوزلو قرق یکیدی
بدوی اتن [آتی] اوغلانك اوخلانمش یاتور لش اره‌سنده اوغلانجغی لشین بو
التونلجه قامچی‌سن بوالدی [بولدی] یقین بلدی‌کم اوغلی کافره طتساق‌در اغ

قره‌طاغم یوکسکی اوغول
قنلو صویم طشقونی اوغول
قوجلغم وقتی الدردوغم یالکوز اوغول

دیدی بوزلدی کافرك ایزن ایزلدی .

قانلوقن (٭) دروندده کافر دخی قونمش ایدی اوغلانه قره کپنك کیدرمشلردی قپو اشکی اوززنده ارقوری برقمشلردی کیرن بصار چقن بصردی قاری دشمن تاتار اوغلی الومزه [(دشمن تاتار اوغلی الومزه)] کرمشکن جزایله اولدره‌لم (دیو) قپو اشکی اوززنده ارقوری قومشلردی‌که بومحلده خان قزان یتدی قوکز اتن اویناتدی .

کافر قزانوك کلدوکن کوردی اورکدی کم اتن بینر کم جوش کیر .

اوغلان باشنی قالدردی ایدر : مره کافر نه حالدر .

کافر ایدر : بباك کلدی طوتلم دیرز .

اوغلان ایدر :

امان مره کافر امان
تکرنك برلکنه یوقدر کمان

کافرلر اوغلانه امان ویردلر الین جوزدلر کوزین اچدلر .

بباسنه اوغلان قرشو کلدی صویلر کوره‌لم خانم نه صویلمش . اوروز ایدر :

بروکلکل ابك بابا
نیره‌ده بلدك بنم طتساق اولدوغم
اغ اللرم اردومه باغلندوغنی [باغلندوغن]
قیل سجیم اغ بویمه طاقلدغین
قره کوزلو یکتلرم قرلدوغن
سن کلدین ببا کافرلر طانشدلر
قوکوز اتلی قزانی طوتك
قاروسندن اغ اللرنی یاغلك [باغلك]
غافللوجه کورکلو باشن کسك

الجه قانن یر یوزینه دوکك
اوغلیله ایکسنی بریردن اولدرك
اوجاغنی سویندرك دیو سویلشدیلر
خانم بابا
قورخرم سکردرکن قوکز اتك سرجدرەسن
صواشدوکن وقتین کندوکی طوتدورەسن
غافللوجه کوزل باشك کسدورەسن
اغ بورجکلو انام اوغول دیرکن
باشم بختی قزان دیو اغلدەسن
قایدوبن بیا کرودونکل
التون بان ایوکه سورب وارغل
قاریجق اولمش انامه اوموداوغل
قره کوزلو قیز قرطاشومی اغلتمغل
قریجق اولمش انامی صیزلتمغل
اوغل ایچون اتا اولمك عیب اولور
یرادن حقیچون
بابا قایده دونکل اوه وارغل
قریجق انام قرشو کلسه
منی سا که صورسه
بیا طغری خبر ویرکل
کوردم سنك اوغلك طتساق دیکل
قاروسندن آغ اللری بغلو دیکل
قره قیلدن سجم بوینه طاقلو دیکل
قره طکوز طامنده یاتور دیکل
قیل کپنك بوینجوغن سورر دیکل
اعزلو قاغو طپوجاغن [آغر بو قاغو طوپوجاغن] دوکر دیکل
یانمش اربه اتمکی آجی صوغان اوینی دیکل

منم انام منم ایچون قایرمسون
برای باقسون
برایده وارمزسم ایکی ای باقسون
اکی ایده وارمزسم اوج ای باقسون
اوج ایده وارمزسم اولدکمی اول وقت بلسون
ایغر اتم بوغزلیوب آشوم ویرسون
یاد قزی حلالمه دستور ویرسون
بکا طوتان کردکه ایرق کرسون
انا منم ایچون کوك کیوب قره صارنسور [صارنسون]
قالن اغوز ایلنده یاسم طوتسون
منم باشم سنك یولکه قربان اولسون
کرو دون بابا

یدی .

اوغلان بردخی صویلمش کورهلم خانم نه صویلمش :
قرشو یتان قره طاغلر
استر [اسن] اولسه ایل بابلر [یاپلر = یاپیلور]
قنلو قنلو صولر
اسن اولسه قان دوشر [قامن طشار]
قرهقوج اتلر
اسن اولسه قولن طوغر
قیتباندە قیزل دوه
اسن اولسه طورم ویرر
اغایلده اغجه قویون
اسن اولسه قوزی ویرر
بك ارنلر
اسن اولسه اوغلی طوغر
سن اسن اول انام اسن اولسون

مندن یکرك قادر سزه اوغول ویره [ویرر]
اغ سودنی انام مکا حلال ایلسون
صواشمغل قایده دونکل بباکرو

دیدی .

خان قزان بوراده صویلمش کوره‌لم خانم نه صویلمش ایدر :

اوغول ای اوغل
قرشو یتان قره طاغم یوکسکی اوغول
کوجلو بیلم قوتّی جانم اوغول
قرانکلو کوزلرم ایدنی اوغل

الار طاکله یرمدن طوردغم سنوکیچون
قوکراتم یورلتمشم سنك ایچون
ـ اغ طوتمه کرا کلتدی ـ (؟) [آغ طونمه کیرا کلندی] سنوکیچون
منم باشم قربان اولسون جانم اوغل سنکیچون
سن کیده‌لی
اغلماغم کوکده ایکن یره ایندی
کومبر کومبر طاوللر دوکلدی
اغر اولو دیوانم سورلمدی
سنی بیلن بك اوغللری
آغ چقردی قره‌کیدی
قازه بکـزر قیزم کلنوم
اغ چقردی قره‌کیدی
قریجوق اناك قان یاش دوکدی
اغ سقللو بباك یکلو [بوکلو] اولدی

قایدو بن بورادن اوغل اوه وارسم
اغجه یوزلو اناك قرشو کلوب اوغول دیسه
اغ اللری اردنه بغلو دیمی

اغ بوینده قیل اورغان طاقلو دیمی
کافر یاتجه یباق [یباق] یورر دیمی
[(منم ناموسم قنده واره اوغل . دیدی)]
قیل کپنك بوینجوغن شورر (*) دیمی
اغز یوقاغو [آغزبوقاغو] طوپوچاغن [طوپوجاغن] دوکر دیمی
اریه اتمکی اجی صوغان اوینجکی دیمی
(منم ناموسم قنده واره اوغل . دیدی) .

قزان کنه ایدر :

قرشو یاتن قره‌طاغلر قارسه اوتی بتمز ایل یاپلمز اقین دلی کورکلی صولر قارسه قاره [قامن] طشماز قیتبانلر قارسه کورم [طورم] ویرمز قره‌قوجلر قارسه قلون ویرمز اریکتلر قارسه اوغلی طوغمز بباك قری اناك قری سندن یکرك قادر بزه اوغول‌ویرمز دخی سنك‌یرك طوته‌بیلمز اسمانلو (*) کوکده قره‌بولت اولوبن کافرك اوزرینه کوزلیایم [کورلیایم] اغ یلدرم اولپ شاقیه‌یم کافری قامش کبی اود اولوبن یاندره‌یم طقوزنی برنه صایدوره‌یم اورشمدن دوکشمدن عالمی طولدوریم یرادن اللّٰه‌دن مدد دیدی .

قوکر اتندن یره ایندی اقوب کیدن اری صودن ابدست الدی اغ النی‌یره قودی نمازقیلدی اغلدی قادر تکریدن حاجت‌دیلدی یوزین یره سوردی محمده صلوات کتوردی دوه کبی کوکره‌دی ارصلان کبی اکرادی نعره اوروب هیقردی ببا یالکوز کافره‌آت‌دپدی‌قیلج اوردی دونه دونه برزمان یخشی‌صواش‌ایلدی کافری الام دیدی الامدی برساعتده کافره اوچ کره‌آت دپدی .

ناکاه کوزی قپاغنه قیلج طوقندی قره‌قانی شورلدی‌کوزنه ایندی اوزین‌صرپ یرلره صالدی .

کوره‌لم امدی یرادن نیلر :

مکر خانم بونی [بوپی] اوزون بورله خاتون اوغلنجوغنی‌اکدی قراری‌قالمدی قرق اینجه بیللو قیز اوغلانیله قره ایغرن طارتدردی . بطون بندی قره قیلجن قوشندی باشم تاجی قزان کلدی دیو ایزن‌ازلدی کتدی کلو قزانه یقین‌کلدی قزان حلالنی تانیمدی [تانیمدی] .

خان قزنك قزان اوزرینه کلدی ایدر :

قره ایغرك جلاوسنی مکا طرتغل یکت
تکه طویت [طوتب] یوزمه بقغل یکت
التوکده‌غی قره ایغری مکا ویر کل یکت
الوکده‌کی سور [سیوری] جداکی
یانکده‌غی کوك پولادکی مکا ویرکل یکت
بوکونمده امود اولغل مکا
قلا [قلابه] اولکه ویره‌ین سکا

دیدی .

خاتون ایدر :

قرشم اله یکت منی نه مکلرسن
لچمش منم کونمی‌نه اکدررسن
قالقو بنی یرندن طوران قزان
قره‌کوز اتك بیلنه بنان قزان
ایلغیوبن قره طاغم یتان قزان
کولکه‌سیجه [کولکه‌لیجه] قبا اغاجم کسن قزان
بجاق آلوب قنادلرم قران‌قزان
یالکوزجه اوغلمه قیان قزان
ات اوستنده اکلنمیوب یورتن قزان
([..]) سنك بیلك اولمش
اوزنکویه‌درمین دزك اولمش
خان قزی حلالکی تانمین کوزك اولمش
بوکلمش‌سن سکا نولمش
چال قیلجك یتدم قزان

دیدی .

بو محلده اوغوز ارنلری بربر یتدی کوره‌لم خانم کملر یتدی :

قره دره اغزنده قادر ویرن () قره بوغه دریسندن پشکنك یاپوغی اولن جغی طوتانده قره طاشی کل ایلاین قره بیغن یدی یرده اکسه‌سندن دوکن قزان قرطاشی قره کونه چپار یتدی . چال قیلجك قرداش قزان یتدم دیدی .

انوك اردنجه کوره‌لم خانم کیملر یتدی : دمور قپو دروندکی [درونده‌کی] دمور قاپوبی قاپوب الان التمش طوتام اله کوندرنك اجنده [اوجنده] اربوکردن قزان کبی پهلوانی بر صواشده اوج کز اتندن یقان سلجك اوغلی دلو طونداز چپار یتدی . چال قیلجك اغام قزان یتدم دیدی .

انوك اردنجه کوره‌لم کملر یتدی : وارین [واربن] دستورسزجه بایند رخانك قیزی سن بصان التمش بیك کافره قان قوصدورن غفلت قوجه اوغلی شر شمس الدین چپار یتدی . چال قیلجك اغام قزان یتدم دیدی .

انوك اردنجه کوره‌لم کملر یتدی : پاره صارك بایبورد حصاردن‌پارلیب‌اوچان آت [آپ]آلاجه کردکنه قرشو کلن قالن اغوز امرنجسی قزان بکك یتاغی[ایناغی] بوز ایغرلو بیرك چپار یتدی . چال قیلجك خانم قزان یتدم دیدی .

انوك اردنجه کوره‌لم کیملر یتدی : ـ چایك بقسه ـ (۱) چالملو قره قوش اردنلو [اردملو] قورقورمه قوشقلو قولغی التون کوپه‌لی قالن اغوز بکلرنی بربر اتدن یقان قاضی‌لیق قوجه اوغلی بك‌یکتك چپار یتدی . چال قیلجك اغام قزان یتدم دیدی

انوك‌اردنجه‌کوره‌لم کیملریتدی: یکرمی‌دورت بوین‌اوخشاین دلی‌طوندازیتدی.

انوك اردنجه اردنجه بیك قوم باشلری دوکر یتدی

انوك اردنجه بیك بکدز باشلری امن یتدی

انوك اردنجه طقوز قوجه باشلاری اروز ایتدی .

صیدقچه اوغوز بکلری دوکنسه اولمز قزانك بکلری هپ یتدی اوزرینه غناق اولدی .

اری صودن آبدست آلدیلر اکی رکعت نماز قلدیلر ادی کورکلو محمده صلوات کتوردیلر بی‌تکلف کافره آت صالدیلر قیلیج اوردیلر

اول كون جكرنده اولن اريكتلر بلوردى اول كون نامردلر صپاير كوزتدى برقيامت صواش اولدى ميدان طلو باش اولدى قيامتك بركونى اولدى بك نوكردن نوكر بك‌دن ايرلدى .

اغوز بكلر ايله طوندار صاغه دپدى . جلاسون يكتلريله قره بوداق صوله دپدى. قزان كندويه (*) دپدى تكور ايله سوكلى ملكه حواله اولدى. بوكردينى [بوكردبنى] اتدن يره صالدى آلحه [آلجه] قانن ير اوزرينه دوكدى .

صاغ طرفده قره‌توكن ملكه طوندار قرشو كلدى قيلجلدى يره صالدى .

صول طرفده بوغاجق ملكه قره‌بداق قرشوكلدى صنجوبنى يره چالدى دپرنمدين باشن كسدى .

بوبى اوزون بورله حاتون قره‌قوغن كافرك [كافرى] قيلجلدى يره صالدى .

تكور النـدى كافر قاچدى دره‌لرده كافره قرغون [قوزغون] كردى اون بش بيك كافر كمى قرلدى كمى طوتلدى.

قزان اوغلى اوزرنه كلدى اينـدى الين چوزدى قوجه قوجه اتايله اوغول كورشدى .

اوج يوز يكت اغوزدن شهيد اولدى .

قزان اوغلنجوغن قور تردى كرو دوندى .

غزا مبارك اولدى اغوز بكلرى طيوم اولدى .

اغجه‌قلا سرملوبه (*) كلوب قزان قرق اوتاق دكدردى يدى كون يدى كيجه يمه ايجمه اولدى . قرق اولى قولله قرق جاريه اوغلى باشنه چوردى آزاد ايلدى .

جلاسون ارنلر [ارنلره] قرا اولكه ويردى جبه چوقه ويردى .

دده‌م قورقت كلوبن شاذلق چالدى بواغوز نامهٔ دوزدى قوشدى . بويله ديدى : امدى قنى ديدوكم بك ارنلر دنيـا منم دينلر اجل الدى يركزلدى فانى دنيـا كمه قالدى كلنى كيدملى دنيا اخرت صوك‌اوجى اولملى دنيا . يوم‌ويره‌يم‌خانم يرلو قره‌طاغك يقلمسون كولكه‌ليجه قبـا اغاجك كسلمسون قامن اقان كوركلو صويك قوريمسـون قنادلروك اوجى قرلمسون قادر سنى نامرده محتـاج ايتمسـون چپاركن اغ بوز اتك بدرمسون چالشنده قره پولات اوز قيلجك كدلمسون الله ويرن اميذك اوزلمسون

التوکده [النوکده] بیش کلمه دعا قیلدق قبول اولسون یقشدرسون دورشدرسون ناهکزی ادی کورکلو محمده باغشلسون .

خانم هی دوخه (*) قوجه اوغلی دلی دمردل [دومرول] بوینی بیان ایدر :

خانم‌هی مکر خانم اغوزده دوخـه قوجه اوغلی دلی دومرل دیرلردی برار ردی . بر قرو چایك اوزرنه بر کوپری یاپدرمشدی . کیچندن اوتوز اقچه‌الوردی چمیندن دوکه دوکه قرق اقچه آلوردی .

بونی نیچون بویله ایدردی انوکچونکه منـدن دلی منـدن کوچلی [کوجلی] وارمیدرکه چیقه منومله صواشه دیردی منم ارلکم بهادرلکم جلاسونلکم یکتلکم رمه شامه کیده چولانه دیردی .

مکر بر کون کوپریسنك یماجنده بر بولك اوبا قونمش ایدی اول اوباده بریخشی وب یکت صیرو دوشمش ایدی الله امریله اول یکت اولدی . کمی اوغول دیو ی قز طلش دیو اغلادی . اول یکت اوزرنه محکم قره‌شیون اولدی .

نکاهندن دلی دومرول چپـار یتدی ایدر : مره‌قوات‌لر نه اغلرسز منم پرم یاننده بو غوغا ندر نیه شیون ایدرسز دیدی

ایتدیلر : خانم بر یخشی یکیدمز اولدی اکا اغلارز دیدیلر .

دلی دومرول ایدر : مره یکید کزی کم اولدردی .

ایتدیلر : والله بك یکت الله تعـالی‌دن بویرق اولدی ال قناتلو عزرائیل اول یداك جانن آلدی .

دلی دمرول ایدر : مره عزرائیل دیدوککز نه‌کشی‌درکم ادمـك جانن آلور . قادر الله برلکك وارلغك حقیچون عزرائیل [عزرائیلی] مم کوزمه کوسترکل‌صواشیم کشیم دریاشیم یخشی یکیدك جانن قورترایم بر دخی یخشی یکیدك جانن المیه دیدی . یتدی دوندی دلی دومرول اونه کلدی .

حق‌تعالی‌یه دومرولك سوزی خوش کلمدی باق‌باق مره دلی‌قوات منم برلیکم بلمز

برلكومه شكر قلمز منم اولو دركاهمده كزه‌منلك (*) ايليه ديرى . عزرائيله بيورق ايلدى كم يا عزرائيل وار اول [(دخى)] دلى قواتك كوزنه كورنكل بكزنى صاررتغل ([ديدى]) جانى خرلتعل الغل ديدى

دلى‌دومرول قرق يكيدلن ييوب ايچوب اوتوررکن نكاهندن عزرائيل چيقه‌كلدى عزرائيلى نه چاوش كوردى نه قاپوجى .

دلى دومرلك كورر كوزى كورمز اولدى طوتار اللرى طوتماز اولدى دنيا عالم دلى‌دومرولك كوزنه قرانكو اولدى.

چاغرب دلى دومرول صويلر كوره‌لم خانم نه صويلر ايدر :

چان (*) [سن] نه هيبتلو قوجه‌سن
قاپوجى‌لر سنى كورمدى
چاوشلر سنى طويمدى
منم كورر كوزلرم كورمز اولدى
طوتار منم اللرم طوتمز اولدى
دتردى منم جانم چوشه [جوشه] كلدى
التون اياغم الومدن يره دوشدى
اغزم ايچى بوزكبى (اولدى)
سوككلرم طوزكبى اولدى
مره صقالجغى اغجه قوجه
كوز جكرى [كوزجكزى] چونكه قوجه
مره نه هيبتلو قوجه‌سن ديكل مكا
قدام بلام طوقنر بوكن سكا

ديدى .

بويله ديكج عزرائيلك آجغى طوتدى ايدر :

مره دلى قوات
كوزم جونكه ايدكن نه بكنمزسن
كوزى كوچك قيزلروك كلنلرك
جانن چوغ المشم

صقالم اغردوغن نه بکنمزسن
اغ صقللو قره صقللو یکتلرك
جانن چوغ المشم

صاقلم اغردوغنك معنسی بودور دیدی . مرەدلی قوات اوکتوردك[اوکونوردك] دیردك ال قناتلو عزرائیل منم الومه کرسه اولدریدم یخشی یکیدك جانن انوكالندن قورتریدم دیردك . امدی مره دلی کلدم که سنك جانك الام ویررمیسن یوخسه منمله جنك ایدرمیسن دیدی .

دلی دومرول ایدر : مره ال قناتلو عزرائیل سنمی‌سن دیدی .

اوت منم دیدی .

بویخشی یکتلرك جانن سنمی الورسین دیدی .

اوت من الورم دیدی .

دلی دومرول ایدر : قاپوجی‌لر قاپویی قپاك‌دیدی . مره عزرائیل من‌سنی کیك یرده استردم طار یرده ایو الومه کیردك اولامی دیدی . من سنی اولدریم یخشی یکیدك جانن قورتره‌یم دیدی :

قره قیلجن صیردی النه الدی عزرائیلی چالمغه حمله قلدی .

عزرائیل برکوکرجن اولدی پنجره‌دن اوچدی کتدی . ادمی‌لر اورتی .

دلی دومرول الین النه چالدی قاص‌قاص کلدی ایدر : یکتلرم عزرائیلك کوزنی ایله قورختدم‌که کیك قپویی قودی طـار بجادن قاچدی چونکه منم الومدن کوکرجین‌کبی قوش اولدی اوچدی . مره‌حق انی قورمیم طوغانه الدرمینجه دیدی.

طوردی اتنه بندی طوغانن النه‌الدی اردنه دشدی . براکی کوکرجن اولدوردی. دوندی‌اونه‌کلی یوررکن عزرائیل اتنك‌کوزینه‌کوروندی اتاورکدی دلی دومرولی کوتردی یره‌اوردی قره باشی بوکلدی بوکنوقالدی. اغ کوکسنك اوزرینه عزرائیل بصوب قوندی . بیا[بیاق] میرلردی شمدی خرلامغه بشلدی .

ایدر :

مره عزرائیل امان
تکرینك برلکنه یوقدر کمان
من سنی بویله بلمز ایدم

اوغورلين جان الدوغك طويمز ايدم
دوكمه‌سى (*) بيوك بزم طاغلرمز اولور
اول طاغلرومزده باغلرومز اولور
اول باغلرك قره سالقوملرى اوزومى اولور
اول اوزومى صقرلر آل شرابى اولور
اول شرابدن ايچن اسرك اولور
شرابلر يدم (؟) [ايچدم] طويمدم
نه‌سويلدم بلمدم
بلكه [بكلكدن] اوصنمدم
يكتلكه طويمدم
جانم المه عزرائيل . مدد

ديدى .

عزرائيل ايدر : مره دلى قوات مكانه يلواررسن الله تعالى‌يه يلوار منمده الومده نه وار من دخى بر يومش اوغلانيم ديدى .

دلى دمرول ايدر : ياپس جان ويرن جان الن الله تعالى‌ميدر .
بلى اولدر ديدى .

دوندى عزرائيله ياپس سن‌نه ايلكلو قداسن سن ارادن چقغل . من الله تعالى يله خبرلشيم ديدى .

دلى دمرول بوراده صويلمش كوره‌لم خانم نه صويلمش ايدر :

يوجه‌لردن يوجه‌سن
كمسه بلمز نجه‌سن
كوركلو تكرى
نيجه جاهل‌لر سنى كوكده ارار يرده‌استر
سن خود مؤمنلر كوكلنده‌سن
دايم طورن جبار تكرى
باقى قلان ستار تكرى

منم جانمی الور السنك سن الغل
عزرائیله الماغه قومغل

دیدی .

الله تعالی‌یه دلی دمرولك بوراده سوزی خوش کلدی عزرائیله ندا ایلدی كم چون دلی قوات منم برلكم بلدی برلكومه شكر قلدی یا عزرائیل دلی دمروله [دمرول] جان یرنه جان بولسون انوك جانی ازاد اولسون دیدی .

عزرائیل ایدر : مره دلی دمرول الله تعالی‌نك امری بویله اولدی كیم دلی دمرول جانی یرنه جان بولسون انوك جانی ازاد اولسون دیدی .

دلی دمرول ایدر : من نجه جان بوله‌یم مكر بر قوجه بابام بر قری انام وار كل كیده‌لم ایكیسندن بری بولایكی جانن ویره الغل منم جانومی قوغل دیدی .

دلی دمرول سوردی باباسی یانه كلدی باباسنك الین اوپب صویلمش كوره‌لم خانم نه صویلمش ایدر : اغ صقللو عزیز عزتلو جانم بابا بیلورمیسن نلر اولدی كفر سوز سویلدم حق تعالی‌یه خوش كلمدی كوك اوزرنده آل قناتلو عزرائیله امر ایلدی اوچب كلدی انجه منم كوكسومی بصوب قوندی خرلده‌دب طتلو جانم الور اولدی بابا سندن جان دلرم ویررمی‌سن یوخسه اوغل دلی دمرول دیو آغلرمیسن .(دیدی)

باباسی ایدر : اوغل اوغول ای اوغل جانم پاره‌سی اوغل طوغدوغنده طقوز بغرا اولدردكم اصلان اوغل دنلوكی التون بان ایومك قبضه‌سی اوغل قازه بكزر قیزمك كلینمك چیچكی اوغل قرشویتان قاره طاغم كركسه سویله كلسون عزرائیلك ییلاسی اولسون صوق صوق بكارلرم كركسه اكا ایچت اولسون تاوله تاوله شهباز تلرم كركسه اكا بنت اولسون قطارقطار دوه‌لرم كركسه اكا یوكلت اولسون اغایلده غجه قیونم كركسه قره‌مودبق التنده انوك شولنی اولسون التون كومش پول كركسه كا خرجلق اولسون دینه | دنیه = دنیا] شیرین جان عزیز جانمی قیا بلمن بللو بلكل . سندن عزیز سندن سوكلو اناكدر اوغول اناكه وار دیدی .

دلی دمرول باباسندن یوز یولمیوب [بولمیوب] سوردی اتاسنه [اناسنه] كلدی ایدر : نا بیلورمیسن نلر اولدی كوك یوزندن آل قناتلو عزرائیل اوچب كلدی انجه منم

کوکسومی بصوب قوندی   خرلادب جانم الور اولدی   ببامدن جان دیلدم [(انا)]
ویرمدی   سندن جان دلرم   انا جانك مکا ویرمیسن   یوخسه اوغول دلی دمرول
دیو اغلرمیسن   اجی طرنق آغ یوزوکه چالرمیسن   قرغو کبی قره صاچك یولرمیسن
انا   دیدی .

انیسی بوراده صویلمش   کورەلم خانم نه صویلمش   انیسی ایدر :

اوغول اوغول ای اوغول
طقوز آی طار قارنمده کوتردوکم اوغول
طولمه ( ) بشکلرده بلدوکم ( ) اوغول
اون ای دینده دنیا یوزنه کتوردکم اوغل
طولاب طولاب اغ سودمی امزردکم اوغل
اغجه بورجلو حصارلرده طوتلیدك اوغول
صاسی دینلو کافر النده طتساق اولیدك اوغول
التون اقچه کوجنه صالو بنی سنی قورتریدم اوغل
یمان یره وارمش سن واره بلمن
دنیا شیرین جان عزیز جانمی قیا بلمن
بللو بلکل

دیدی . انیسی دخی جانن ویرمدی . بویله دیکج عزرائیل کلدی دلی دمرولك جانن
الماغه . دلی دمرول ایدر :

مره عزرائیل امان
تکرینك برلکنه یوقدر کمان

عزرائیل ایدر :   مره دلی قوات دخی نه امان دلرسن   آغ صقاللو بباك یاننه
واردك جان ویرمدی   آغ برچکلو اناك یاننه واردك جان ویرمدی   دخی کیم ویرسه
کرك   دیدی .

دلی دمرول ایدر : حسرتم واردر   بولشایم   دیدی .
عزرائیل ایدر :   مرەدلی حسرتك کمدر .
ایدر :   یاد قزی حلالم وار   اندن منم ایکی اوغلانجغم وار   اماتم وار
اصمرلرم انلره   اندن صوکره منم جانم الاسن دیدی .

سوردی حلالی یانته کلدی ایدر: بیلورمیسن نه‌لر اولدی کوك یوزندن ال قناتلو عزرائیل اوچب کلدی اغجه منم کوکسمی بصوب قوندی طتلو منم جانمی الور اولدی ببامه ویردیدم جان ویرمدی انامه واردم جان ویرمدی دینه[دنیا] شیرین جان طتلو دیدلر امدی

یوکسك قره طاغلرم
سکا ییلاق اولسون
صوق‌صوق صولرم
سکا ایچت اولسون
تاوله تاوله شهباز آتلرم
سکا بنت اولسون
دنلوکی التون بان‌ایوم
سکا کولکه اولسون
قطار قطار دوه‌لرم
سکا یوکلت اولسون
اغایلده اغجه قیونم
سکا شولن اولسون
کوزك کمی طوترسه
کوکلك کمی سورسه
سن اکا وارغل
اکی اوغلنجغی اوکسوز قومغل

ایدی .

عورت بوراده صویلمش کوره‌لم خانم نه صویلمش ایدر:

نه دیرسن نه صویلرسن
کوز اچوب کوردوکم
کوکل ویروب سودکم
قوج یکیدم شاه یکیدم

طتلو دماغ ویروب صورشدغم
بر یصدقده باش قویوب امشدکم

قرشو یاتن قره طاغلری
سندن صکره من نیلرم
ییلار اولسم منم کورم اولسون

صوق‌صوق صولروك
ایچر اولسم منم قانم اولسون

التون اقجك خرجایر اولسم
منم کفنم اولسون

تاوله تاوله شهباز اتوك
بینر اولسم منم تابوتم اولسون

سندن صکره بر یکیدی
سوب وارسم بیله یاتسم
الا یلان اولوب منی صوقسون

سنك اول موخنّت اناك باباك
بر جانده نه وارکه سکا قیامشلر

عرش طانغ [طانغ] اولسون کرسی طانغ اولسون
ییر طانغ اولسون کوك طانغ اولسون
قادر تنکری طانغ اولسون
منم جانم سنك جانکه قربان اولسون

دیدی . راضی اولدی .
عزرائیل خاتونك جانن الماغه کلدی .
ادمی‌لر اورنی یولداشـنه قیامدی الله تعالی‌یه بوراده یالوارمش کوره‌لم نه
یلوارمش ایدر :

یوجه‌لردن یوجه‌سن
کمسه بلمز نیجه‌سن
کورکلو تکری
چوق جاهل‌لر سنی
کوکده ارار یرده استر
سن خود مؤمنلرك کوکلنده‌سن
دایم طورن جبار تنکری
اولو یوللر اوزرینه عمارتلر یپایم سنك ایچون
اج کورسم طیوره‌یم سنکیچون
یالنجق کورسم طونادیم سنك ایچون
الورسك ایکیموزك جانن بله آلغل
قورسك ایکیموزك جانن بله قوغل
کرمی چوق قادر تنکری

دیدی .

حق تعالی‌یه دلی دومرولك سوزی خوش کلدی عزرائیله امر ایلدی دلی دومرلك اتاسنك اناسنك جانن ال اول اکی حلاله یوز قرق یل عمر ویردم دیدی .

عزرائیل دخی بباسنك اناسنك دمغی [دخی] جانن الدی .

دلی دومرول یوز قرق ییل دخی یولداشیله یاش یشادی .

ددم قورقوت کلوبن بوی بویلدی صوی صویلدی بو بوی دلی دمرولك اولسون مندن صکره الب اوزانلر سویلسون النی اچوق جومرد ارنلر دکلسون دیدی.

یوم ویره‌یم خانم یرلو قره طاغلرك یقلمسون کولکه‌لیجه قبا اغاجك کسلمسون قامن اقان کورکلو صویك قوریمسون قادر تکری سنی نامرده محتاج ایتمسون . اغ التونده [آلنونده] بش کله [کلمه] دعا قلدق قبول اولسون یغشدرسون دورشدرسون کناهکزی ادی کورکلو محمده بغشلسون .

خانم هی قاکلی قوجه اوغلی قان طورالی بوینی بیان ایدر .

خانم هی اغوز زمانـنده قاکلی قوجه دیرلردی بر کربز ار واردی . یتشمش بر جلاسون اوغلی واردی . آدنه قان‌طورالی دیرلردی .

قاکلی قوجه ایدر : یارنلر اتام اولدی . من قالدم یرین یوردین طوتدم . یارنکی کون من اولم اوغلم قاله . بوندن یکرکی یوخ درکه کوزم کوررکن اوغل کل‌سنی ایوارەیم دیدی .

اوغلان ایدر : ببا چون منی ایوەریم دیرسن . مکا لایق قیز نجه اولور .

قان‌طورالی ایدر : ببا من یرمدن طورمدین اول طورمش اولا من قرەقوج اتمه بنمدین اول بنمش اولا من‌قانلو کافر ایلنه وارمدین اول‌وارمش مکا باش‌کتورمش اولا دیدی .

قاکلی قوجه ایدر : اغول سـن قیز استمزمش‌سن بر جلاسـون بهادر استمزمش‌سن [استرمش‌سن] انوك ارقاسنده ییەسن ایچەسن خوش کچەسن .

ایدر : بلی جانم بابا ایله استرم پس وارەسین بر ججی بجی تورکمان‌قیزنی الاسن نکاهندن طانیم [طانیم] اوزرینه دوشم قارنی یرتله دیدی .

قاکلی قوجه ایدر : اوغول قیز کورمك سـندن مال رزق ویرمك بندن دیدی .

بویله دیکچ ارنلر اورنی قان‌طورالی یرندن طوردی قرق یکیدن یانـه الدی ایچ اغوزی کوردی قیز بولمیادی . قایتدی کرو دوندی اولرنه کلدی .

بباسی ایدر : اوغول قیز بولدکمی .

قان‌طورالی ایدر : یقلسون اغوزاللری [ایللری] مکا یارر قیز بولمدم بابادیدی .

قاکلی قوجه ایدر : اوغول صباح وارب اویلن کلمك اولمز اویلن‌وارب‌اخشام کلمك اولمز اوغول سن ماله بجد اول‌یغ من سکا قیز ارایی کیدەیم دیدی .

قاکلی قوجه سونی قوانی اوری‌طوردی اغ صقللو پیر قوجەلر یانـه برقدی . ایچ اغوزه کیردی قیز بولمـادی . طولاندی طش اغوزه کردی بولمیادی . طولندی طرەبوزنه کلدی .

مکر طره‌بوزان تکورینك بر عظیم کورکلو محبوب قزی واردی . صاغنه صولنه
کی قوشه‌یای چکردی اتدوغی اوخ یره دوشمزدی . اول قیزك اوج جانور قالکلغی
قتانلغی واردی . (بباسی) هر کیم اول جانوری بصسه یکسه اولدرسه قیزمی اکا ویرزم
یو وعده ایلمشدی. بصامسه باشین کسردی. بویله‌لکله اوتوز ایکی کافر بکنوك اوغلنك
شی برج بدننده کسلوب باصلمش [آصیلمش] ایدی .

اول اوج جانورك بری قغـان اصلاندی [اصلاندی] . بری قره‌بوغه یدی .
ی دخی قره بوغره ایدی . بولرك هر بریسی براژدرهایدی .

بو اوتوز اکی باشکیم برجده اصلمش ایدی قغان اصلانله قره‌بغانك [بوغره‌نك]
زین کورممشلردی . انجق بوغا بوینزنده هلاك اولمشلردی .

قاکلی قوجه بوباشلری وبو جانورلری کوردی باشـنده اولن بیث [بیت] ایاغنه
برلردی [دیریلدی = ده‌ریلدی] . ایدر : واره‌یم اوغلمه طوغری خبر ویره‌یم
زی وارسه کلسون السون یوخسه اوده‌کی قیزه راضی اولسون دیدی .

آت ایاغی کولك اوزان دلی چوك اولور . قاکلی قوجه کیدرك کلدی اغوزه
قدی .

قان طورالیه خبر اولدی بباك کلدی دیدیلر .

قرقیکیدله‌بباسنه قرشوواردی الین‌اوپدی ایدر : خانم ببا مکایارر قیزبولدکمی.

ایدر : بولدم اوغول هنرك وار ایسه . دیدی .

قان طورالی ایدر : التون الچه‌می استر قاتر بسرکمی استر .

بباسی ایدر : اوغول هنر کرك هنر دیدی .

قان طورالی ایدر : ببا یلیسی قره قاضلق اوته [آته] ایرصـاله‌یم قنلو کافر الینه
ایلنه] اقین چپایم باش کسیم قان دوکیم کافره قان قوصدرایم قول قراواش کتوره‌یم
ر کوستره‌یم .

قاکلی قوجه‌ایدر : های جانم اوغول هنر دیدیکم اول‌دکل . اول قیز ایچون
ج جانور ساقلمشلر هر کیم اول اوج جانوری بصه اول‌قیزی اکا ویررلر بصوب
لدرمسه انوك باشنی کسرلر برجه اصارلر .

قان طورالی ایدر : بوسوزی سن‌مکا دیمك [دیمك == دیه‌مك] کرك ایدك

چونکه دیدك البتده وارسم کرك باشمه قاخنج یوزمه توخنج اولمسون . قادونانا بك ببا اسن قالوك دیدی .

قاکلی قوجه ایدر : کوردکمی من مکانتـدم اوغلانه قورخنج خبرلر ویره‌یم اوله‌کیم کیمته [کتمیه = کیتمیه] دونه دیدی .

قاکلی قوجه بوراده صویلمش ایدر :

اوغل
سن واره‌جق یدوك [یروك = یرك]
طولاج طولاج یوللری اولور
اتلو یاتوب ؟ [باتوب] چقامر
انوك بالچغی اولور
آله یلان سوکمز
آنوك اورمانی اولور
کوکله پهلو اوران
انوك قلعه‌سی اولور
کوز قاقوین (؟) کوکل الان
انوك کورکلسی اولور
های دیمدین باش کتورن
چلّادی [جلّادی] اولور
یغرنده قلقان اوینر
(آنوك) بباسی اولور
یا وزیرلره یلتندك قایده دونکل
اغ صقللو ببا کی قریجق اولمش انا کی بوزلتمغل
دیدی .

قانطورالی قاقدی « قاقیدی » ایدر :

نه سویلرسن نه ایدرسن جانم بابا
بوقدر ایشدن قورخن یکتمی اولور

الپ اره قورخو ویرمك عیب اولور

(انوك) دولاج یوللرنی
قادر قورسه دونله یورتم [یوریم]
اتلو یاتوب (چقاماز) [(انوك)]
باچغنه قونلر ؟ [قوملر] دوشیم
اله یلان سوکمز اورماتی

چقمق چقوب اوده ادرم [اورم]
کوکله پهلو اورن قلعه‌لرین
قادر قورسه یپام یقام
کوز قچو بن (؟) کوکل الن
کورکلو سنك بوینن اوپم
یغرننده قلقان اوینر بباسنك
قادر قورسه باشن کسیم

یا (وارم) یا وارمیم یا کلم یا کلیم
یا قره بغرانك کوکسی التنده قالم
ویا بوغانك بوینوزنده ایلشم
یاقغان اصلانك قیناغنده دیدلم
یاوارم یاوارمیم یا کلم یا کلیم
ینه کورنجه بك بابا خاتون اناسی [انا اسن] قالدك [قالوك]
دیدی .

کوردلرکه ناموس‌ایچون یکلمز ایتدیلر : اوغول اوغروك اچق اولسون صاغ اسن واروب کله‌سن دیدلر .

اتا سنك انا سنك اللرین اوپدی قرق یکیدن یاننه برقدی یدی کون یدی کیجه یورتدی‌لر کافرك سرحدنه ایردیلر چادر دکدیلر . یوکرك آتن یوکردوب قان طورالی کورزین کوکه اتار اینوب یره دشمدین قروار طوتر

هی قرق اشم قرق یولداشم
یوکرك اولسه یارشم [یار شسم]
کوجلو اولسه کورشسم
حق تعالی عنایت ایلسه
اوچ جانوری اولدرسم
کوزلر سروری صاری طونلی
سلجان خاتونی السم
اتام انام ایونه دونسم
هی قرق اشم قرق یولداشم
قرقکوزه قربان اولسون منم باشم

دیو سویلردی .

بونلر بو سوزده ایکن مکر خانم تکوره خبر واردی اغوزدن قان طورالی دیرلر بریکت وار ایمش قیزك دلیو « دیلیو = دیله‌یو » کلی یورر دیدیلر .

کافرلر یدی اغاج یر قرشو کلدیلر نیه کلدیکوز یکت یکل [دیکل] دیدیلر . ویرشمکه الشماغه کلدك دیدیلر .

عزت حرمت ایلدیلر اق چادر دکدلر اله قالی دوشدیلر اغجه قیونی قردیلر یدی‌یللق آل شراب ایچوردلر الوبن بونلری تکوره کتوردیلر .

تکور تخت اوزرنده اوترمشدی یوز « یاوز » کافر ایچن کینمشدی یدی قات میدانی طولندی کلدی .

مکر قیز میدانده بر کوشك یاپدرمش ایدی جمیع یاننده اولن قیزلر آل کیمشلردی کندو صاری کیمش ایدی یوقاریدن تماشا ایدردی .

قان‌طورالی کلدی قاره شایقه‌لو [قاره شاپقه‌لو] تکوره سلام ویردی . تکور علیك الدی . اله قالی دوشدیلر . اوتوردی .

تکور ایدر : یکت نه یردن کلورسین .

قان طورالی یرندن طوری کلدی **ایول ایول یوردی اغ النی اچدی اغ بیلکلرینی صغادی . ایتدیکم :**

قرشو يتان قره طاغكى اشماغه كلمشم
اقين دلى صويكى كيچمكه كلمشم
طاراتوكه [اتكوكه] كيك قولتغكه صغنو كلمشم
تكرى بيورغيله پيغمبر قوليله قيزوكى الماغه كلمشم

ديدى .

تكور ايدر : بو يكيدك سوزى يوكرك اكر الندە هنرى وار ايسه . ديدى .

تكور ايدر : بو يكيدى انادن طوغمه صويك .

صويدلر . قانطورالى التونلو انجه كتان بزنى بيلنه صاردى .

قاطورالى [قانطورالى‌يى] آلوب ميدانه كتورديلر .

قانطورالى جمال وكمال اياسى يكت ايدى اغوزده دورت يكت نقابله كزردى .

برى قانطورالى برى قره‌چكور واوغلى قرق قنوق وبوز ايغرلو بيرك .

قانطورالى نقابن سريدى .

قيزكوشكدن بقاردى . طارقلنى بوشلدى كديسى ماولدى اوصل () اولمش طنه كبى اغزنك صوبى آقدى . يانندەكى قيزلرە ايدر: حقتعالى اتامك كوكلنه رحمت ايلسه كابن كسوب منى اول يكيده ويرسه بونك كبى يكت حيف اولەكه جانورلر الندە هلاك اولا ديدى .

بومحلده دمور زنجيرله بوغابى كتورديلر . بوغا ديزن چوكدى . بوينزيله بر مرمر طاشى يوغردى پينر كبى دتدى .

كافرلر ايدر : شمدى يكيدى اتار يقار سرده پرتاز؟ [صيردە پرتماز] يقلسون اغوز اللرى قرق يكت بر بك اوغليله بر قيزدن اوترى اولمك نولور . ديديلر .

بونى ايشديجك قرق يكت اغلشدلر .

قان طورالى صاغنه بقدى قرق يكيدن اغلر كوردى . صولنه بقدى ايله كوردى .

ايدر: هى قرق اشوم قرق يولداشم نيه اغلرسز قورلجه قبوزم كتورك اوكك منى ديدى .

بوراده قرق يكت قان طورالى [قان طورالى‌يى] اوكمشلر كورەلم خانم نجه اوكمشلر ايدر :

سلطانم قان طورالى
قالقو بنى يركدن طورمدكمى

يلليسى قره‌قاضلق اتوك بنمدكمى
ار قوميايى (*) اله طاغى
اوليو بن قوشليوبن [قوشلامدكمى]
باباكك اغ بان ايشكنده
قراوشلر اينك صغار كورمديكى
بوغه بوغه ديدكلرى
قره اينك بوزاغسى دكليدر [دكلى]
الپ ارنلر قريمندن قيورردى ؟ [قيوررمى] [(اولور)]
صارى طونلو سلجان خاتون كوشكدن باقر
كيمه باقسه عشقله اوده ياقر
قان طورالى صارى طونلى قيز عشقنه بر [(بر)] هو ديدى
ديدى .

(قان‌طورالى) مره بوغا كزى قپو [قيو = قويو] ويرك كلسون ديدى . بغانك زنجيرن آلديلر صالى ويرديلر . بوينزى الماس جدا كبى قان طورالينك اوزرينه سوردى .

قان طورالى ادى كوركلو محمده صلوات كتوردى بغانك النه بر يمروق ايلا اورديكم بغايى كوتى اوزرينه چوكردى النه يومروغن طيادى سوردى ميدانك باشنه چقردى . چوق چالشدلر نه بوغه يكر نه قان طورالى يكر . كوت كوت بوغا صولمغه باشلدى اغزى كوپكلندى .

قان طورالى ايدر : بودنيايى ارنلر عقلله بولمشلردر بونك اوكندن صچرايه‌يم نه هنرم وارسه اردندن كوستره‌يم ديدى . ادى كوركلو محمده صلوات كتوردى بوغانك اوكندن صاولدى .

بغا بينوزى اوزرنه دكلدى .

قويروغندن اوچ كره كتورب يره صالدى سوككلرى خرد اولدى . بصدى بوغزلدى . بچاق چقرب دريسنى يوزدى ايتن ميدانده قويب دريسنى تكورك اوكنه كتورب ايدر : طكله قيزكى مكا ويره‌سن ديدى .

تکور ایدر : مره قیزی ویرك شهردن سورك چقسون کتسون دیدی .

تکورك قرداشی اوغلی واردی ایدر : جانورلر سروری اصلان‌در انکله دخی اوین کوسترسون . قیزی اندن صکره ویرلوم دیدی .

واردیلر اصلانی چقردیلر میدانه کتوردیلر .

اصلان چقردی میدانده نه قدرآت وارسه قان قاشندی .

یکتلری ایدر : بوغادن قورتلدی اصلاندن نجه قورتله دیدلر اغلشدلر .

قان طورالی یکتلرن اغلر کوردی ایدر : ماره الچه قپوزم اله الوك منی اوکلك صاری طونلو قیز عشقنه براصلاندن دونیمی دیدی .

یولداشلر بوراده صویلمش کوره‌لم خانم نه صویلمش ایدر :

سلطانم‌قان طورالی
اغجه‌سازلر ایچنده ـ صاری کونلر کورین ـ (٭)
طایلر بصان اوك طمرین دلوبن قان صورن
قره‌پولاد اوز قیلجدن قایتمین
اغجه توزلو قتی یایدن درسنمین (٭)
اغ‌یلکلو اوتکون اوخدن قایقمین (٭)
جانورلر سروری قغان اصلان قران
اله کوبك ایته کندوزین طلادرمی
الپ یکتلر صواش کونی قریمندن قیوررمی [(دیدیلر)]
صاری طونلی سلجان خاتون کوشکدن بقار
کمه باقسه عشقله اوده یاقر

صاری طونلی قیز عشقنه برهو دیدی .

قان‌طورالی مره کافر اصلانکی قویوویر کلسون‌دیدی . قره‌پولاد اوزقیلجم یوق‌کم قرواشدغمی دم اکی بچیدم سکا صغندم‌جومردلرجومردی غنی‌تکری‌مدد دیدی.

اصلانی قیوویردیلر سوردی‌کلدی .

قان طورالی برکپنکی قپاغنه (؟) [قلپاغنه] طولادی اصلانك پنچه‌سنه صونی ویردی ادی کورکلو محمده صلوات کتوردی اصلانك الین [التن] کوزدوب بر یومرق ایله

اوردیکم یمرق چکەسنه طوقندی اواتدی سوکسنندن « سوکسونندن » طوتدی بیلن
اوزدی اندن کتورب یره اوردی خرد اولدی .

تکور اوکنه کلدی اتدی : یارن قیزکی مکا ویرکل دیدی .

تکور ایدر: قزی کتورك ویروك بو یکیدی کوزم کوردی کوکلم سودی کرك
طورسون کرك کیتسون دیدی .

ینه قرطاشی‌اوغلی ایدر: جانورلرسرهنکی دوەدر انوکله دخی اویونن‌اویناسوز
[دیدی] اندن صکره قیزی ویره‌وز دیدی .

چون‌عنایت تکریدن اولدی بکوك پاشانك‌همتی قان‌طورالیه اولدی تکوردوەنك
اغزین یدی یردن باغلك دیدی . حسود کافرلر بغلمادلر یولرین صیرب صالی‌ویردلر .

قان‌طورالی قزلر [فیرلار] دوەنك قولتغندن کیرر فرلر چقار .

سرخوش یکت‌هم‌اکی‌جانورله صواشمشدی طایندن[طاییندی] دشدی «دوشدی» .
التی جلاد اکسەسنه کلدیلر یالك قیلج طوتدلر .
بوراده یولداشلری صویلمش * کورەلم خانم نه صویلمش :

قالقوبنی قان طورالی یرکدن طوری کلدك
یلیسی قره قاضلق اتك بطون بندك
الاکوزلو یکتلر یانکه الدك
ازحوییلی (*) اله طاغی دونن اشدك
اقندلی صوین دونن کچدی [کچدك]
قانلو کافر ایلنه دونن کیردك
قره بوغه کلدوکنده خردخاش ایلدك
قنان اصلان کلدوکنده بیلنی بوکدك
قره بوغره کلدوکنده نه کچدك
قره قره طاغلردن خبر اشا
قنلو قنلو صولردن خبر کیجه [کچه]
قالن اغوز ایلنه خبر واره
قاکلی قوجه اوغلی قان‌طورالی تمش دیەلر

قره بوغا كلدوكنده قلچاتمش (٭)
قغان اصلان كلدوكنده بيلن بوكمش
قره بغرا كلدوكنده نه كيجكمش ديدلر
اولو كچى «كيچى» قالميه سوز ايدنه
قرى قوجه قالميه قو ايدنه
اغ صقاللو بباك يكلو [بوكلو] اوله
قريجق اولمش اناك قان ياش دركه [دوكه]
خانم قالقونى يركدن طورمز اولسك
التى جلاد اكسكده «اكسه كده» يالك قيلج طوتر
غافللجه كوركلو باشك كسر
اشغادن يوقارى بقمزميسك
قرشوكه الا قاز كلدى شاهنك اتمزمسن [آتمازميسن]
صارى طونلو سلجان خاتون اشارت ايدر كورمزمى‌سن
سنى دوه يوزندن زبون اولور ديديلر بلمزميسن
صارى طونلو سلجان خاتون كوشكدن بقاره [باقار]
كمسه [كيمه] بقر [باقسه] عشقله اوده يقار
صارى طونلو قيز عشقنه بر هو ديدى .

قان‌طورالى اورو طوردى ايدر : مره بن بو دوه‌نك بورننه ياپشجق اول‌قيز سوزله [سوزيله] ياپشدى ديرلر يارين اغوز ايلنه خبر واره دوه النده قالمشدى قيزقورتردى ديه‌لر. مره‌قوجلجه‌قپوزم چالوك اوكك منى يرادان‌قادر تكريه «تكرى‌يه» صغندم بز [بر] بغرادن دونه‌يمى انشاءالله بونك دخى باشن كسيم ديدى .

يكتلرى قان‌طورالى [قان‌طورالى‌يى] اوكپ صويلمش كوره‌لم خانم نه صويلمش :

قاب قيالر باشنده يوا «يووا» طوتن
قادر اولو تكريه يقين اوچان
مانجلغى اغر طاشدن غزلدايوب قتى اينان
ادى [آرى] كولك اوردوكين [اوردكين] شاقيوب الان

— قیا اویکه دیب یوررکن طرنوب اوزن — (*)
قارنجغی آج اولسه قالقوب اوچان
جمله قوشلر سلطانی چال قره‌قوش
قنادیله صقسغانه کندوزین شاقدرمی
الب یکتلر قریش کونی قریمندن قیررمی « قایپررمی »
[دیدلر] .

صاری طونلی سلجان خاتون کوشکدن بقار
کمه بقسه عشقله اوده یقار
صاری طونلی قیز عشقنه بر هو دیدی .

قان‌طورالی ادی کورکلی محمده صلوات کتوردی دوه‌یه بر دپمه اوردی دوه باغردی. بر دخی اوردی دوه‌ایاغی اوزرینه طوریمدی یقلدی . بصوب اکی یردن بوغزلدی ارقاسندن اکی قایش چقردی . تکورك اوکنه برقدی ایدر : اقیزجلرك [اقینجیلرك] ترکشی باغی اوزنکوسی‌قایشی اوزلور دکمکه« دیکمکه» کرك اولوردیدی.

تکور ایدر: والله بویکیدی کوزم کوردی کوکلم سودی دیدی . قرق‌یرده اوتاق دکدردی قرق یرده قیزل الا کردك دکدردی .

قان‌طورالیله قزی کتوروب کردکه قویدیلر
اوزان کلدی یلتمه (*) چالدی
اغوز یکیدنك اویکنی قاپردی [قاباردی] قیلجن چیقردی یری چالدی کرتدی. ایتدیکم یر کبی کرتلاین طوپرق کبی صاورلین قیلجمه طوغرانین اوخمه سانجلین اوغلم طوغماسون طوغرسه‌اون کونه‌وارمسون بك‌بابامك قادین انامك یوزین‌کورمدین بو کردکه کیررسم دیدی .

ایونی چوزدی قیتبابن بوزلتدی قره‌قوچن کشنتدی دون قاتدی کوچدی .
یدی کون یدی کجه « کیجه » یورتدی اغوزك سرحدینه چقدی چادر دکدی.
قان‌طورالی ایدر :

هی قرق اشوم قرق یولداشم
قربان اولسون سزه منم باشم

حق تعالی یول ویردی واردم اول اوج جانوری اولدردم صاری طونلی سلجان خاتونی الدم کلدم خبر ایلك بابام مکا قرشو کلسون دیدی .

قان طورالی بقدی کوردی بو قوندغی یرده قوغی قشلاری « قوشلری » طرنالر « طورنالر » طراجلر ککلکلر اوچرلر . صوق صوق صولر . چایرلر . چمنلر.

سلجان خاتون بو یری کورکلو کوردی بکندی .

دوشدلر عشرته مشغول اولدیلر یدیلر ایچدیلر .

اول زمانده اغوز یکتلرنه نه قضا کلسه ایخودن کلوردی .

قان طورالینك ایخوسی کلدی اویودی . اویورکن قیز ایدر : منم مجبلرم چوقدر ناکاه الغارله کلسون طوتوبن یکیدم اولدرمسونلر انجه یوزلی من کلنی « کلینی » طوتب اتام انام ایونه ایلتمسونلر دیدی . قان طورالینك اتی ایچون [ایچن] طوتدی کیدردی کندو دخی ایچن طوتدی کیندی سکوسن الله الدی بریوکسك یره چقدی کوزلدی.

مکر خانم تکور پشیمان اولدی . اوج جانور اولدردکیچون بر قیزجغزمی الدی کتدی دیدی . ایچن قره طونلی کوك دمورلی التی یوز کافر سچدی . کیجه کندز یورتدلر نکاهندن یتدیلر .

قیز حاضر ایدی . بقدی کوردی . ایلغار یتدی قان طورالینك اوزرنه کلدی .

صویلمش کوره لم خانم نه صویلمش ایدر :

غافل اولمه قره باشك قالدر یکت
اله قیمه کورکلو کوزك اچغل یکت
قارولرك دن اغ اللرك بغلنمدین
اغ النون [آلنك] قره یره دپلمدین
غافلله کورکلو باشك کسلمدبن
الجه قانك یر یوزینه دوکلمدین
یاغی یتدی دشمن ایردی
نه یاتورسن قالقغل (یکت)
قاب قیالر اوینامدین یر اوبرلدی
قری بکلر اولمدین ایل بوشالدی
قرجشوبن اوغرشوبن طاغدن ایندی

یصانوبن اوزروکه یغی یتدی
یتاجق یرمی بولدك یورتمی بولدك نولدی سگا

دیو چاغردی .

قان‌طورالی سرمددی [سرمردی] اویاندی اوروطوردی ایدر : نه سویلرسن کورکلم دیدی .

ایدر : یکیدم اوزرکه یغی کلدی . اویارمق بندن صواش بزه هنر کوسترمك سندن دیدی .

قان‌طورالی کوزین اچدی قپاقلرن قالدردی کوردی کلن « کلین » آت اوزرنده کینمش سکوسی النده .

یر [بر] اویدی ایدر : آمنا وصدقنا مقصودمز حق‌تعالی درکاهنده‌حاصل‌اولدی دیوب اری صودن ابدست الدی اغ النی یره قودی اکی رکعت نماز قلدی : اتنه بندی ادی کورکلو محمده صلوات کتوردی . قره طونلو کافره آت صالدی قرشو واردی .

سلجان خاتون آت اویناتدی قان‌طورالی‌نك اوکنه کچدی .

قان‌طورالی ایدر : کورکلم قنده کیدرسن دیدی .

ایدر : بك یکت باش اسن اولسه یورك [بورك] بولنمزمی اولور بو کلن کافر چوق کافردر صواشلم دوکشلم اولنمز اولسون ددی [دری — دیری] قلانمز اودایه کلسون دیدی .

بوراده سلجان خاتون ات صالدی قریمن بصدی قجانك قوومدی امان‌دینی اولدرمدی ایله صاندی‌کیم یغی بصلدی قلحك [قلجنك — قیلیجنك] بالچغی‌قان اودایه کلدی . قان‌طورالی [قان‌طورالی‌یی] بولمیادی .

اول محلده قان طورالینك بباسی اناسی چیقه کلدی .

کوردیلرکم بوکلن [کلین] کشینك قیلجی‌نك بالچغی قانلو اوغلی کورنمز . خبر صوردلر کورەلم نجه صوردلر .

اناسی ایدر :

اتام [انام] کشی قیزم کشی
اله طکله یرکدن طوری کلدك

اوغلی [اوغلمی] طوتدردوكمی
غافلله كوركلو باشن كسدردكمی
قادین‌انا بك ببا دیو بوزلتدكمی
سن كلورسن بربكوم [بكم] كورنمز بغرم ینار
اغز دلدن برقاج كلمه خبر مكا
قره‌باشم قربان‌اولسون‌كلین‌سكا

دیدی) .

قیز بلدی‌كم قین اناسی قین اتاسی‌در . قامجیله اشارت قیلوب اوده‌یه اووه‌یه] دوشك نه‌یرده اینرقریشون[قاریشور] توز وارسه ونه‌یرده قرغه‌قوزغون ینارسه انده استیلوم دیدی .

اتنه مهموز اوردی بر یوكسك یره چقدی‌كوزلدی كوردی‌كم بردره‌نك ایجنده توز ه دریلور كاه ظاغلور . اوزرینه كلدی كوردی‌كم قان طورالینك اتی اوخلامشلر وزنك قپاغن اوخشامشلر [اوخلامشلر] یوزینی قان بوریمش طورمز قانن سیلر . فرلر اوشر . قیلجن یالین‌ایلر كافری اوكنه قاتوب قوار .

سلجان خاتون بونی بویله كوردی ایچنه اود دشدی . بربولك‌قازه شاهین‌كرمش ی كافره آت صالدی براوجندن قروب كافری اول براوجنه چقدی .

قان طورالی بقدی كوردی‌كم بركمسنه یاغمی [یاغمی‌یی] اوكنه قاتمش قوار سلجان دوكن بلمدی قاقدی . بوراده صویلمش كوره‌لم خانم نه صویلمش ایدر :

قلقوبنی یرندن طورن
یكت نه یكت سن
یلیسی قره قاضیلق اتنه بینن
یكت نه یكت سن
غافللوجه باشلر كسن
دستورسزجه منم یاغمه كیرن
یكت نه یكت سن
دستورسزجه یاغیه كرمك

بزم ایلده عیب اولور
مره یوری طوغان قوش اولوبن اوچیمی
صقالکله بوغازکدن طوتایمی
غافللوجه‌سنك باشك من کسایمی
الجه قانك یریوزنه توکینمی
قره‌باشك ترکیه اصایمی
مره قضاسی یتمش
یکت نه یکت سن

قایده دونکل دیدی .

سلجان خاتون بوواده صویلمش کوره‌لم خانم نه صویلمش ایدر :

هی یکیدم بك یکیدم
قیتبانلر [قیتباتده] (قزل دوه‌لر)
طورمندن دونرمی اولور
قره‌قوجده قاضلق آتلر
قولچغن [قولونجغن] دپرمی اولور
اغا یلده اغجه قیون
قوزیجغن سوسرمی اولور
الپ یکتلر بك یکتلر
کورکلوسنه قیارمی اولور

یکیدم **بك** یکیدم بویاغنك براوجن [اوجی] مکا براوجی سکا دیدی .

قان طورالی بلدوکم بویاغی [یاغی‌یی] بصوباً « باصوبن » طاغیدن سلجان خاتوندر . برطرفنه دخی کندو کردی قیلج طرتوب یوردی کافرباشین کسدی یاغی بصلدی دشمن صندی .

سلجان خاتون قان طورالی [طورالی‌یی] آت اردنه الدی چقدی .

کیدرك قان طورالینك فکرنه بوکلدیکم :

قالقوبنی سلجان خاتون طوردوغکده
یلیسی قره قاضلق اتوك بیندککده
ببامك اغ بان ایشکنه دوشدوککده

اغوزك اله كوزلى قزى كلنى بيلدقده [بوبلادقده]
هركشى سوزين سويلدكده
سن اوراده طوراسن اوكيا سن [اوكونەسن]
قان طورالى زبون اولدى
آت اردنه الدم چقدم ديەسن
كوزم دوندى كوكلم كتدى
اولدررم سنى

ديدى .

سلجان خاتون حال نيدوكين بيلوب صويلمش كورەلم خانم نه صويلمش ايدر :

بك يكت
اوكنرسه ار اوكسون اصلاندر
اوكنمكلك عورتلره بهتاندر
اوكنمكله عورت ار اولماز
اله يورغان ايچنده سنكله طولشمادم
طتلو دماغ طتوبنى صورمشدم [صوروشمدم]
ال دواغم التنده سويلشمدم
تيز سودك تيز اوصندك
قوات اوغلى قوات
قادر الله بلورمن سكا
مونسم يارم قيمه مكا

ديدى .

قان طورالى ايدر : يوق البتده اولدرسم كركدر ديدى .

قيزقاقدى ايدر : مره قوات اوغلى قوات من اساغەقولپه ياپشورم سن يوقارى قولپەياپشورسن مره قوات اوغلى اوخكلەمى قيلجكلەمى كلبروسويلشلم ديدى . اتن دپدى ر يوكسك يره چقدى صدقدن طقسان اوخن يره دوكدى اكى اوخك دەمرنن چقردى برين كزلدى برين النه الدى دمرنلو اوخله اتماغه قيامدى . ايدر : يكت ت اوخكى .

قان طورالی ایدر : قیزلرك یولی اولدر [اوّلدر] اوّل‌سن آت دیدی .
قیزبراوخله قان‌طورالی[قان‌طورالی‌یه]اتدی شویله‌کم باشنده اولن بت‌ایاغنه‌ایندی.
ابلرو کلب سلجان خاتونی قوجقلیب بارشمشلر صورشمشلر .
قان‌طورالی صویلمش کوره‌لم خانم نه صویلمش ایدر :

یلاب یلاب یلابین انجه طونلم
ـ یر بصمیوب یوزین ـ (؟)
قار اوزرینه قان طممش کبی قیزل یکا قلم
قوشه‌بادم‌دار اغوزلوم
قلم‌جی‌لر چالدغی قره قاشلم
قورمسی قرق‌طوتم قره‌صاچلم
اصلان اورغی سلطان قزی
اولدرمکه سنی قیارمدم
اوز جانمه قیام
من ساکه قیمیم
من سنی صناردم

دیدی .

سلجان خاتون دخی بوراده صویلمش کوره‌لم خانم نه صویلمش ایدر :

قلقو بنی یرمدن طورر ایدم
یلیسی قره قاضلق اتومه بناردم
ببامك اغ بان اوندن چقاردم
ارقوبیلی اله طاغی اولریدم
اله کیك صقن [صغن] کیك قوار ایدم
طریانده [طرتانده] بر اوخله نملردم [نیلودم]
دم‌نسوز اوخله یکت سنی صنار ایدم
اولدرمکه یکیدم من سنی قیارمدم

دیدی .

اراغندن طتوبن يقيندن كلشدلر   كزلو يقاطتوبن ييلشدلر   طتلو دماغ ويروبن سورشدلر   اغ بوز اتلر بينوبن يورتشدلر   بك باباسی یانه ايرشدلر .

باسی اوغلنجوغن كوردی   اللهه شكرلر ايلدی   اوغليله كلينيله قا كلی قوجه غوزه كردی .   كوك الا كوركلو چمنه چادر دكدی   اتدن ايغردن بغرا قيوندن نوج قرددی   دكون ايتدی   قالن اغوز بكلرين اغرلدی .

التونلجه كونلكن دكوب قانطورالی كردكنه كيروب مردانه مقصودنه ايرشدی .

ددم قورقوت كلوب شادلق چالدی بوی بويلدی   صوی صويلدی   غازی ارنلر اشنه نه كلدوكين سويلدی .

امدی قنی ديدكم بك ارنلر   دنيا منم دينلر   اجل الدی یر كزلدی   فانی دنيا كمه قالدی   كلمی كيدملی دنيا صوك اوجی اولمالی [اولوملی] دنيا . اجل كلدوكنده ری ايماندن ايرمسون   قادر سنی نامرده محتاج ايتمسون   الله ويرن اميدك اوزلمسون .
اغ النوكده بش كلمه دعا قلدق   قبول اولسون   امين دينلر ديذار كورسون غشدرسون   دورشدرسون   كناهكزی ادی كوركلو محمد مصطفايه بغشلسون .

خانم هی قاضی‌لق قوجه اوغلی يكنك بونی [بوينی] بيان ايدر .

خانم هی   قامغان اوغلی خان بايندر   يريندن طورمشدی   قره‌بيرك اوزرنه آغ ان ايون دكمشدی   اله صيوان كوك يوزنه استمشدی [اشتمشدی]   بيك يرده ايپك حاليجه‌سی دوشنمشدی   ايچ اغوز بكلری صحبته ديرلمشدی   يمه ايچمه ايدی .

قاضلق قوجه ديرلردی   بركشی وار ايدی   بايندر خانك وزيری ايدی . شرابك يسّی[ايتيسی] باشنه چقدی   قبا ديزك اوزرينه چوكدی . بايندرخاندن اقين ديلدی .
بايندر خان دستور ويردی   نره‌يه دلرسك وار ديدی .

قاضلق قوجه ايش كورمش   ايش [ايشه] يارر آدم ايدی . يرار قوجه‌لرين يانته جمع ايلدی   يادينی يراغيله يوله كردی .   چوق طاغلر دره دپه كچدی . كونلرده بر كون دزمرد قلعه‌سنه كلدی   قره‌دكز كنارنده ايدی   اكا ايروبن قوندلر .

اول قلعه‌نك بر تكوری وار ایدی ادینه ارشون اوغلی دیرك تكور دیرلردی
اول كافرك التمش ارشون قامتی‌واردی التمش بطان [بطمان] كرز صالردی قتی محكم
یای چكردی .
قاضلق قوجه قلعه‌یه یتدوكنلین جنكه باشلدی .
پس اول تكور قلعه‌دن طاشره چقدی . میدانه كردی . اردیلدی .
قاضلق قوجه انی كوردكنلین یل كبی یتدی یلم كبی یاپشدی كافرك اكسه‌سینه بر
قیلج اوردی ذره قدر كسدره‌مدی .
نوبت كافره دكدی . اول التمش بتمان كورزله قاضلق قوجه‌یه دپره طوتپ چالدی .
یالان دنیا باشنه طار اولدی . ددك كبی قان شورلدی .
قاضیلق قوجه [قوجه‌یی] قارملیب طوتب قلعه‌یه قویدیلر .
یكتلری طورمیب قاچدلر .
قاضیلق قوجه تمام اون التی ییل حصارده طتساق اولدی .
صكره امن دیرلردی بر كشی التی‌كره واروب حصاری الیمدی .
مكرخانم قاضیلق قوجه طتساق اولدوغی‌وقت براوغلانجغی واردی بریاشنده‌یدی .
اون بش یاشـنه كردی یكت اولدی . بباسین اولدی بیلوردی . یصاغ ایلمشلردی
طتساق اولدغن اوغلاندن ساقلرلردی .
اول اوغلانك ادنه یكنك دیرلردی .
كونلرده بر كون یكنك اوتورب بكلر ایله صحبت ایدركن قره كونه اوغلی بداغیله
اوزدشمدی بربرینه سوز اتشدلر .
بوداق ایدر : بونده لاف اوروب نیدرسن چونكه اردیلرسین واروب ببا كی
قورترسـكانه [قورترسكا = قورتارسكه = قورترسـه‌نه] اون یلدر
طتساق‌در دیدی .
یكنك بوخبری ایشدجك یوركی‌اوینادی قره‌بغری صارصلدی . قالقدی بایندر
خانك نظرنه واردی یوز یره قودی ایدر :
الان صباح صپا یرده دیكلنده اغ بان اولی اطلسه یاپلنده كوك صیوانلی توله‌توله
چكلنده شهباز اتلی چاغروبن داد ویرنده یرله (*) چاوشلی یاغ توكلنده بول نعمتلو
قالمش یكت ارخاسی بزه مسكین اومودی تركستانك‌دركی تولوقوشك یاورسی امت

صوينك اصلانی قره‌جغك قپلانی دولتلوخان مددمکا لشکر ویر منی ببام طتساق اولدغی قلعه‌یه کوندر دیدی .

بایندرخان بویوردی : یکرمی دورت سانجق بکی کلسون دیدی .

اوّل دمور دروندنده‌بك‌اولن قرغوسکو اوجنده‌ار بوکردن غریمه یتدوکنده کیمسن‌دیو صورمین قیان‌سلجك اوغلی‌دلی‌طونداز سنکله‌بله « بیله » وارسون دیدی.

ایغر کوزلر (*) یوزدورن اللی یدی قلعه‌نك کلیدن الن ایلك قوجه اوغلی دولك اورن بله وارسون دیدی .

قوشه‌برجدن‌تاین اوقی اکلنمین بغرنجی‌اوغلی‌ایلالمش سنکله‌بله وارسون دیدی.

اوچ کره یغی کورمسه قان اغلین طوغسون اوغلی رستم بله وارسون دیدی .

اژدهالر اعزندن ادم الن دلو اورن بله وارسون .

یرك براوجندن براوجنه یتم دین صوغان صاری بله وارسون .

صالمقله اوغوز ارنلری دوکنسه اولمز . بایندرخان یکرمی دورت بهادر سنجاق بکنی یکتله یولداشلغه بیله قوشدی .

بکلر جمع اولوب یراقلرین کوردلر « کوردیلر »

مکر اول کیجه یکنك دوش کوردی دوشن یولداشلرینه صویلدی . کوره‌لم خانم نه سویلدی ایدر :

بکلر غافللوجه قره‌باشم کوزم ایخوده ایکن دوش کوردی آله کوزم آچوبن دنیا کوردم آغ بوز اتلر چاپدرر الینلر (؟) [الپلر] کوردم آغ اشقلی الپلری یاتمه [یاتمه] صالدم آغ صقللو دده قورقوتدن اوکت الدم اله یاتن قره طاغلری اشدم ایلرو یتان قره‌دکیزه کیردم کمی‌یاپوب کوملکم چقردم یلکن‌قوردم ایلرو یاتن‌دکیزی دلدم لچدم اوتکی‌قره‌طاغك بریاننده التی [آلنی] باشی بالقر برارکوردم . قالقوبنی یرمدن اروطوردم قرغودللو اوز سکومی‌قاتدم (؟) [قایدم] قرشولیو اول‌اره واردوم قرشوسندن اول اری صنجتوم وقت دکدم (؟) [قتی دوکدم] کوز اوجیله اول اره باقدم دایم امن‌ایمش . انی‌بلدم دوندم اول‌اره‌سلام ویردم اغوزاللرنده [ایللرنده] کیمسن دیدم . قابقلرن قالدرب یوزومه بقدی اوغل یکنك قنده کیدرسن دیدی سویلدی . من‌ایتدم دزمرد قلعه‌سنه کیده‌رم ببام‌انده طتساق ایمش‌دیدم . بوراده طایم مکا سویلدی ایدر :

يتوكمده ييل يتمزدی یدی اورغونم
یکی [يدی] يايرك [بايرك] قوردنه بكزردی یکتلرم
یدی کشیله قرولردی منم يايم
قاين طالی یلکومدن صوم التونلو منم اوخم
ييل اسدی یغمور یغدی یوکی قوپدی
یدی قاتله واردم
اول قلعه‌یی الیمادم کرو دوندم
مندن دخی ار قویمياسن [قویمیه‌سن]
یکتلکوم [یکنکم] دون

دیدی . یکتك [یکنك] دوشنده طايسنه صويلمش ايدر :

قلقونی يركدن طوردغکده
اله کوزلو بك يكتلری یانکه صالمدك
ادی بللو بکلرله سن يورتمادك
بش اقچه‌لو علوفه‌جیلر يولداش اتدك
انوكچون اول قلعه [قلعه‌یی] سن الیمادوك

دیمش . یکنك کنه ايدر :

کسه کسه یمکه يحنی يخشی
کسر کونده بر چشمه يوكروك بخشی
دايم كلدوكنده طورسه دولت يخشی
بلدوكن اونتمسه عقل يخشی
قريمندن دونمسه قاچمسه ارلك يخشی

دیدی .

بو دوشنی یکنك يولداشلرنه حکایت ايلدی .
مکر طايسی امن اول اراده يقين ايدی .
جمله بکلرله يولداش اولوب کتديلر تا کدزمرد قلعه‌سنه يتدلر [(چون الوب کتدلر)] قوندلر .

چونکه کافرلر بونلری کوردیلر ارشون اوغلی دیرك تکوره خبر ویردیلر .
اول ملعون دخی قلعه‌دن طاشی [طاشره] کلوب بونلره مقابل اولدی . اردلدی «دیله‌دی» .

قیان سلجك اوغلی دلی طونداز یرندن طوری کلدی التمش طوتام سور جداسن قولتق قصرب اول کافری قرشوسندن سوسم دیدی سوسمدی .

کافر تکور قارملیب ضرب ایتدی سکوسن چکدی الندن الدی اول التمش بتمان کورز ایله طونداری دیره طوتب چالدی . کیك دنیا باشنه طار اولدی قاضلق اتن دوندردی قایده دوندی بلمز .

دولك اورن التی یرلو چوماغیله اتدپوب کلوب یوقاریدن اشغه کافری قتی‌اوردی آلیمدی

تکور قارملیب الندن چوماغن آلدی . اتی [آنی] دخی کرز ایله اوردی .
اول دخی قاضاق اتن دوندردی قایده دوندی .

خانم یکرمی درت سنجاق بکی تکور الده زبون [زبون] اولدی .

پس قاضلق قوجه اوغلی یکنك تازه یکت چك یرادن اللهه صغندی بی‌زوال معبودی اوکدی ایدر :

یوجه‌لردن یوجه‌سن
کمسه بیلمز نیجه‌سن
عزیز تنکری
انادن طوغمدك
سن آتدن « آتادن » اولمدك
کمسه رزقن یمدوك
کمسه‌یه کوج ایتمدك
قمو یرده احدسن
الله صمدسن
ادمه سن تاج اوردك
شیطانه لعنت قلدك

بر صوچدن اوتوری
درکاهدن [درکاهکدن] سوردك
نمرود کوکه اوخ اتدی
قرنی یارق بالغی قرشو طوتدك
ـ اولولغکه حدّك ـ [اولولقده حدّك یوق]
سنك بویك قدّك یوق
یا جسمله جدّك یق
اوردغن اولتمیان [اولالتمیان] اولو تکری
بصدوغن بلورتمین بللوتکری
کوتر دوکن کرکه یتورن کو رکلو تکری
قاقدوغن قهر ایدن قهار تکری
برلکوکه صقندم [صغندم] چلایم [چلابم] قادر تکری
مدد سندن
قره طونلو کافره آتد یرم
ایشدمی [ایشومی = ایشمی] سن اوکار

دیدی . همان آت صالدی یبل کبی یتدی یلم کبی یاپشدی .

کافرك چکننه بر قیلج اوردی کیمنی کچمنی طوغرادی التی پرمق درکلکی زخم یرشدردی. قره قانی شورلدی قره صغری صوقمانی طلوقان اولدی قره یاشی[باشی] بوکلدی بوکلو اولدی همان دوندی قلعیه قاچدی .

یکنك اردندن یتدی حصار قپوسنه کرمشکن قره پولات اوز قلیجه [قلیجله] اکسه‌سنه ایله چالدی‌کم باشی طوب کبی یره دوشدی .

اندن یکنك اتن دوندردی لشکره کلدی .

طتساق اولن قاضلق قوجه صالی‌ویرمشلر چقوب کلدی های بك یکتلر کافری کیم اولدردی دیو صویلمش کوره‌لم خانم نه صویلمش ایدر :

قیتبانك مایه‌سنی یوکلو قودم
ترمیدر مایه‌میدر انی بلسم

قره ایلوم قیونی یوکلو قودم
قوجمیدر قیونمیدر انی بلسم
اله کوزلو کورکلو حلالم یوکلو قودم
ارککمیدر قیزمیدر انی بلسم
مره بك یکتلو خبر مکا
یرادانك عشقنه

دیدی .

یکلنك [یکنك] بوراده صویلمش کورهلم خانم نه صویلمش ایدر :

قیتبانك مایهسنی
یوکلو قودك نر اولدی
قره ایللو قیونکی
یوکلی قودك قوج اولدی
اله کوزلو کورکلو حلالك
یوکلو قودك اصلان اولدی

دیدی .

یکنك بباسیله کورشدی . الدن [آندن] قالن « قالان » بکلر کورشدی .
پس بر اغودن [اغوردن] بکلر حصاره یوریش اتدیلر یغمالدیلر
بباسیلهیکنك کزلو یقاطوتبن ییلشدلر اکیحسرت بربرینه بولشدیلر ایسوزبرك [یرك] قوردی کبی اولشدلر . تکریه « تکرییه » شکرلر قیلدلر .
قلعهنك کلیساسن یقوب یرنه مسجد یاپدلر . عزیز تکری ادنه قودته [قودبه = خطبه] اوقتدلر
قوشك اله قانی قماشك اروسنی قیزك کوکچکنی طقوزلامه چرغاب چوقه بایندرخانه نجیك [پنجیك] چقردلر . باقیسن غازیلره بخش اتدلر . دوندلر اولرنه کلدیلر .
ددم قورقوت کلوبن بوی بویلدی صویصویلدی بو اعوزنامه یکنکك اولسون دیدی .
یوم ویرهین خانم یرلر [یرلو] قره طغلاروك یقلمسون کولکهلیحه قبا اغاجك

کسلمسون اغ صقللو بباك یری اوچمق اولسون اغ برچکلو اناك یری بهشت اولسو
اخر صوکی اری ایماندن ایرمسون اغ النوکده بش کلمه دعا قلدك [قلدق = قیلدق
قبول اولسون کناهکزی ادی کورکلو محمد مصطفا یوزی صوینه باغشلسون .

خانم هی بساط دپه کوزی اولدردکی توبی [بوینی] بیان ایدر .

خانم هی مکر خانم برکون اغوز اوتوررکن اوستنه بنی [یغی] کلدی دو
ایچنده اورکدی کوچدی .

قچوب کیدرکن اروز قوجه‌نك اوغلنجنی دوشمش . بر اصلان بولب کوترمش
بسلمش .

اغوز کنه آیامله [ایّامله] کلوب یوردنه قوندی .

اغوز خانك ایلقجسی « ایلقی‌جی‌سی » کلوب خبر کتیردی ایدر : خانم سازد
براصلان چقر ات [اون] اورر ایول ایول یوریشی ادم کبی ات بصوبن قان‌سمورر

اروز ایدر: خانم اورکدکز [اورکدوککز] وقتین دوشن‌منم اوغلنجغم‌در بلکه‌دید
بکلر بندیلر اصلان یتاغی اورربنه کلدیلر اصلانی قالدرب اوغلانی طوتدلر .
اروز اوغلانی الوب ایونه کتوردی . شادیلق اتدیلر یمه ایچمه اولدی .
امّا اوغلانی نقدر کتوردلرسه طورمدی کرو اصلان یتاغنه واردی .
کرو طوتب کاتوردلر . ددم قورقود کلدی ایدر : اوغلانم سن‌انسانسن حیوا
مصاحب اولمغل کل یخشی آت بین یخشی یکتلریله [یکتلرله] اش یورت دیدی .
اولو قرداشك آدی قیان سلجکدر سنك ادك بساط اولسون ادکی من ویردم یاشو
الله ویرسون دیدی .

اغوز بر کون بیلایه کوچدی . اروزك برچوبانی واردی . ادنه قوکور قوج
صاری چوبان دیرلردی . اغوزك اوکنجه بوندن اوّل کمسنه کوچمزدی اوزون‌بکا
دیمکله مشهور بر بیکار واردی اول بکاره پرّیلر قونمشدی نکاهندن قیون اورکد
چوبان‌ارکجه قاقدی ایلرو واردی کوردی‌کم پرّی‌قیزلری‌قنات‌قناده بغلامشلر اوچرلر

چوبان کینکنی اوزرلرنه آتدی پرّی قیزینك برنی طوتدی طمع ایدوب درحال جماع ایلدی . قیون اورکمکه باشلدی چوبان قیزینك [قیونك] اوکنه سکرتدی پرّی قیزی قنات اوروب اوچدی ایدر : چوبان ییل تمام اولیجق منده امانتك وار کل ال دیدی . امّا اغوزك باشنه زوال کتوردك دیدی .

چوبانك ایچنه قورخو دشدی امّا قیزك دردندن بکزی صارردی .

زمانله اغوز کنه ییلایه کوچدی چوبان کنه بوکاره کلدی کنه قیون اورکدی.
چوبان ایلرو واردی کوردیکم بر یغانق یاتور یلدز [یلدر] یلدر یلدرر .

پرّی قیزی کلدی ایدر : چوبان امانتك کل‌ال امّا اغوزك باشنه زوال کتوردك دیدی .

چوبان بویغانیی [یغانیی] کورجك عبرت الدی کرو دوندی صپان طاشنه طوتدی. اوردقجه بیودی . چوبان یغانیی قودی قاچدی قیون اردنه دوشدی .

مکر اولدم بایندر خان بکلریله سیرانه یتمشلردی بوبیکارك اوزرنه کلدیلر کوردلرکم برعبرت نسنه یاتور باشی کوتی بلورسیز . چوره الدیلر ایتدی [ایندی] بریکت بونی دپدی دپدکچه بیودی . برقاچ یکت دخی ایندیلر دپدلر دپدکلرنجه بیودی . اروز قوجه دخی اینوب دپلری [دپدی] مهموزی طوقندی بویغانق یارلدی ایچندن براوغلان چقدی . کودەسی ادم دپەسنده برکوزی وار .

اررز الدی بواوغلانی اتا کنه صاردی . ایدر : خانم مونی مکا ویرك اوغلم بساطله بشلیاین [بسلیەین] دیدی .

بایندرخان سنك اولسون دیدی .

اروز دپەکوزی الدی ایونه کتوردی بیودی [بیوردی] بر دایه کلدی امجکنی اغزنه ویردی برصوردی اولانجه سودین الدی اکی صوردی قانن الدی اوج صوردی جان‌الدی . برقاچ دایه کتوردیلر هلاك اتدی .

کوردیلر اولمز . سود ایله بسلیالم دیدیلر . کونده برقزان سود یتمزدی .

بسلدیلربیودی کزر اولدی اوغلنجقلرله اوینار اولدی. اوغلانجقلرك کیمنوك بورنن کیمنك قولاغن یمکەبشلدی الحاصلی اوردی بونك اوجندن قتی ایچیندلر عاجز قالدیلر آروزه شکایت ایدوب اغلشدیلر .

ازور دپەکوزی دوکدی سوکدی یصاقایلدی اسلمدی . اخر ایوندن‌قودی.

دپه کوزك پری انه‌سی کلوب اوغلنك پرماغنه بر یوزك کچوردی اوغل سکا اوخ باتمسن تنوکی قیلج کسمسون دیدی .

دپه کوز اغوزدن چقدی بریوجه طاغه‌واردی یول کسدی اد[آد] الدی بویك حرامی اولدی .

اوزرینه برقاچ ادم کوندردیلر . اوخ اتدلر باتمدی قیلج اوردیلر کسمدی سکویله صانجدیلر ایلدی . چوبان چولق قالمدی هپ یدی اغوزدن دخی ادم یمکه باشلدی . اغوز یغلوب اوزرنه واردی .

دپه کوز کوروب قاقدی براغاجی یرندن قوپردی اتوب اللی التمش ادم هلاك ایلدی . الپلر باشی قزانه ضرب اوردی دنیا باشـنه طار اولدی . قزانك قرداشی قره‌کونه دپه‌کوزالنده زبون‌اولدی . دوزان اوغلی‌الپ رستم شهید اولدی . اوشون قوجه اوغلی‌کبی پهلوان النده شهید اولدی . آروق جاندن اکی قرنداشی (؟) [قرنداش] دپه‌کوز النده هلاك اولدی . دمور طونلی مماق النده هلاك اولدی . بیغی قانلو بکدز امن انك النده زبون اولدی . اغ صقللو اروز قوجیه « قوجه‌یه » قان قصـدردی « قوصدوردی » اوغلی قیان سلجوکك اودی یارلدی .

اغوز دپه‌کوزه کار قیلمدی اورکدی قاچدی . دپه‌کوز چوزب [چویروب] اوکن‌الدی اغوزی صالی‌ویرمدی کرو یرنه قوندردی .

الحاصل اغوز یدی‌کره اورکدی دپه‌کوز اوکن الوب یدی کره یرنه کتوردی . اغوز دپه‌کوز النده تمـام زبون اولدی واردلر دده قورقوتی چغردلر انوکله طانشدلر کلوك کسیم کسلوم دیدلر .

ددم قورقودی دپه‌کوزه کوندردلر کلدی سلام ویردی ایدر : اوغل دپه‌کوز اغوز الوکده زبون اولدی بوکلدی ایاغك طپراغنه منی صالدیلر سکا کسیم ویره‌لم دیرلر دیدی .

دپه‌کوز ایدر : کونده التمش ادم ویرك یمکه دیدی .

دده قورقود ایدر : بو وجهله سن ادم قومز دوکدرسن « دوکه‌دیوسـین = توکه‌تیرسك » دیدی . امّا کونده اکی ادم ایله بشیوز قیون ویره‌لم دیدی .

دده قورقود بویله دیکج دپه‌کوز ایدر : خوش اویله اولسون اوت‌منم [وهم] مکا اکی ادم ویرك یمکوم بنم پیشورسون من‌ییایم دیدی .

دده قورقود دوندی اغوزه کلدی ایدر : یوکلو قوجه ایله یپاغلو قوجه [قوجه‌یی] دپه کوزه ویروك آشن پیشورسون دیدی . وهم کونده اکی ادم ایله پشیوز قیون استدی دیدی .

بونلر دخی راضی اولدی دورت اوغلی اولن برین ویردی اوچی قالدی اوچ اولن برین ویروب اکی قالدی اکی اولن برین ویردی بری قالدی .

قاپق قان دیرلر بر کشی وار ایدی اکی اوغلی وار ایدی بر اوغلی [اوغلنی] ویروب بری قالمش ایدی کرو نوبت طولانب اکا کلمشدی .

اناسی فریاد ایدوب اغلدی زارلق ایلدی .

مکر خانم اروز اوغلی بساط غزایه کتمش ایدی اول محلده کلدی .

قریجق ایدر : بساط شمدی اقین کلدی وارین «واره‌ین» بولیکی «بولای که=اوله که» مکا براسیر ویریدی « ویره‌یدی = ویره‌ایدی » اوغلانجغم قورتریدم دیدی .

بساط التونلو کونلکن تکوب اوتورر ایکن کوردیلرکه برخاتون کشی کلور. کلدی ایچرو بساطه کردی « کیردی » سلام ویردی اغلدی ایدر : آوجنه صغمیان ـ الوکلو اونلی اردیل ـ (٭) تکه بینوزندن قتی یایلی ایچ اغوزده طاش اغوزده ادی بللو آروز اوغلی خانم بساط مکامدد دیدی . ارادیلی

بساط ایدر : نه‌دلرسن « دیلرسن ».

قریجق ایدر : یالنجی دنیه یوزنده بر ار قوپدی یایلمده اغوز ایلین قوندرمدی یایلقده قره پولاد اوز قیلجلر کسن قلنی کسدرمدی قرغو اجدا [جدا] اویناردلر ایلدره‌مدی قاین اوخی اتنلر کار قلمدی الپلر باشی قزانه برضرب اوردی قرداشی قره کونه النده زبون اولدی بیغی قانلو بکدز امن النده زبون اولدی اغ سقللو بباك اروزه قان قوصدردی میدان یوزنده قرداشك قیان سلجك اودی صندی « صیندی » جان ویردی قالن اغوز بکلرین دخی کیمنی زبون ایدوب کیمنی شهید ایلدی یدی قاتله اغوزی یرندن سوردی کسم دیدی کسدی کونده اکی ادم بش یوز قیون استدی یوکلو قوجه ایله یپاغلو قوجه [قوجه‌یی] اکا خذمتکار ویردلر دورت اوغلی اولن برین‌ویردی اوچ اولن برین ویردی اکی اولن برین ویردی اکی‌اوغلانجغم واردی برین ویردم بری قالدی چورلدی نوبت کرومکا کلدی انی دخی‌استرلر خانم مکامدد دیدی .

بساطك قرانكلو كوزلری یاشله طولدی . قرندشیچون صویلمش كوره‌لم خاتـ
نه صویلمش ایدر :

قرك یرده تكلمش اوتاخلرك
او ظالم یقدردی اوله قرداش
یوكروك اولان اتلروك تاوله‌سندن
اوظالم سجدردی اوله قرداش
بسرك [(یسرك)] دوه‌لرك قطارندن
اوظالم ایردی اوله قرداش
شولنكده قودوغك قیونك
او ظالم قردی اوله‌قرداش
كونجمله كتوردكك كلنجوكك
او ظالم سندن ایردی اوله قرداش
اغ سقللو ببامی
اوغول دیو اغلتدك اوله قرداش
اغچه یوزلو انامی
(اوغول دیو) صیزلتدك اوله قرداش
قرشویتان قره طاغم یوكسكی قرطاش
اقندلی كوركلی صویمك طشقونی قرداش
كوجلی بیلم قوتّی
قرانكو كوزلرومك ایدنی قرداش
قرداشمدن ایرلدم

دیو چوقاغلدی زارلق قلدی. اول خاتون كشیه براسیر ویردی . واراوغلـ
قورتار دیدی .

خاتون الدی كلدی اوغلی یرنه ویردی . هم‌اوغلك كلدی دیواروزه‌موشتلدی
ارزو سوندی‌قالن اغوز بكلرایله بساطه قرشوكلدی.
بساط بباسنك الن اوپدی اغلشدلر یوزلشدلر .

اناسنك ايونه كلدى . اناسى قرشو كلدى اوغلنجوغنى قوچدى . بساط اناسنك الين اوپدى كورشدلر يوزلشدلر .

اغوز بكلرى ديرلدى يمه‌لر ايچمه‌لر اولدى .

بساط ايدر : بكلر قرداش اغزينه [اغرينه = اوغرينه = اوغورينه] دپه كوز ايله بولشورم نه بيوررسز ديدى .

قزان بك بوراده صويلمش كوره‌لم خانم نجه صويلمش ايدر :

قره اورن قوپدى دپه كوز
عرش (؟) يوزنده چوردم اليمادم . بساط
قره قپلان قوپدى دپه كوز
قره قره طاغلرده چوردم اليمادم . بساط
قغان اصلان قوپدى دپه كوز
قلك « قالك = قالين » سازلرده چوردم اليمادم . بساط
ار اولسك يك اولسك
مره‌من قزانجه اولمياسن . بساط [(ديدى)]
اغ صقللو ببا كى اغلتمغل
اغ برچكلو انا كى بوزلتمغل

(ديدى) .

بساط ايدر : البتده واررم .

قزان ايدر : سن بيلورسن .

بباسى اغلدى ايدر : اوغول اوجاغم استوز قومه كرم ايله وارمه ديدى .

بساط ايدر: يوغ اغ سقاللو عزيز بابا واررم ديدى. اسلمدى بيلكندن بر طوتام اوخ چقردى بيلنه صوقدى قيلجن حمايل قوشندى يا ين قاروسنه برقدى اتكلرين وردى « قيويردى » بباسنك اناسنك النى اوپدى حلاللشدى خوش قالوك ديدى . بازوسنه

دپه كوز اولدوغى صلاخانه قياسنه كلدى كوردى دپه كوز كونه قرشو ارخاسن يرمش يالكوز . چكدى بيلندن بر اوخ چقردى دپه كوزك بغرينه بر اوخ اوردى اوخ كچمدى پاره‌لندى . بر دخى اتدى اول دخى پاره پاره اولدى .

دپه کوز قوجه‌لره ایتدی بویرك سککی « سی‌نه‌گی » بزی اوشندردی دیدی .

بساط بر دخی اتدی اول دخی پاره‌لندی بر پاره‌سی دپه کوزك اوکنه دوشدی .

دپه کوز صچرادی بقدی بساط [بساطی] کوردی الین النه چالدی قاص‌قاص کلدی « کولدی » قوجه‌لره ایدر : اغوزدن ینه بزه طرفنده قودی [قوزی] کلدی دیدی بساطی اوکنه قاتدی طوتدی بوغزدن صالندردی یتاغنه کتوردی اروکنك [ادوکنك] قونجنه صوقدی ایدر : مره قوجه‌لر اکندو وقتی مونی مکا چویره‌سز بیام دیدی . ینه اویدی « اویودی»

بساطك خنجری واردی اروکنی [ادوکنی] یاردی ایچندن چقدی ایدر : مره قوجه‌لر مونك اولومی ندن‌در .

ایتدیلر بلمزز اتا [امّا] کوزندن غیری یرده ات‌یوقدر دیدلر .

بساط دپه کوزك باشی اوجنه کلدی قپاق قالدردی باقدی کوردی‌کم کوزی اتدر.

ایدر : مره قوجه‌لر سوکلکی (') اوچاغه [اوجاغه] قوك قزسون دیدی .

سوکلکی اوجاغه برقدلر قزدی .

بساط النه الدی ادی کورکلو محمده صلوات کتوردی سوکلکی دپه کوزك کوزنه ایله باصدی‌کیم دپه کوزك کوزی هلاك اولدی . شویله نعره اوردی هیقردی‌کم طاغ وطاش یانکولندی [یانقولندی] .

بساط صچرادی قیون ایچنه مغاره‌یه دشدی .

دپه کوز بلدی‌کم بساط مغاره‌ده‌در . مغاره‌نك قپوسن الوب برایاغن قپونك بریانه برین دخی بر یانه قودی ایدر : مره قیون باشلری ارکج بر بر کل‌کیج [کج]دیدی.

بر بر کلوب کچدی . هر برینك باشلرین صغدی « صیغادی »

توفلجق‌لر طوتلجقدر (') دولتم صغار (') قوچ کل‌کچ دیدی .

برقوچ یرندن قالقدی کزنوب‌سوندی .

دفع (') بساط قوجی بصوب بوغزلدی دریسنی یوزدی قویرغیله باشنی دریدن ایرمدی ایچنه کردی . بساط دپه کوزك اوکنه کلدی .

دپه کوزده بلدی‌کم بساط دری ایچنده‌در ایدر : ای صغار قوچ منم نیره‌دن‌هلاك اولجاغم بیلدك شویله چلایم سنی مغاره دیوارنه کم قویرغك مغاره [مغاره‌یی] یغلسون « یاغلاسون » دیدی .

بساط قوچك باشني دپه كوزك النه صوندی دپه كوز بوینزندن برك طوتدی قالدریجق بینوز دریله الندہ قالدی .

بساط دپه كوزك بودی اراسندن صچریوب چقدی.

دپه كوز بینوزی كوترب یره چالدی ایدر : اوغلان قورتلدكمی .

بساط ایدر : تكرم قورتردی

دپه كوز ایدر : مره اوغلان ال شول برماغندهكی [برماغمدهكی] یوزكی برماغكه طاق سكا اوخ وقیلج كار ایلمسون

بساط الدی یوزكی برماغنه كچوردی.

دپه كوز ایدر : اوغلان یوزكی الوب طاقدكمی .

بساط ایدر : طقندم .

دپه كوز بساطك اوزرنه قودی خنجرله چالدی كسدی (صاندی) .

(بساط) صچرادی كیك یرده طوردی . كوردیكم یوزك كینه دپه كوزك اياغی التنده یاتور .

دپه كوز ایدر : قورتلدكمی .

بساط ایدر : تكرم قورتردی .

دپه كوز ایدر : اوغلان شول كنبدی كوردكمی.

(بساط) ایدر كوردم .

دپه كوز ایدر : منم خزینم « خزینهم » وار اول قوجهلر الماسونلر وار مهرلردی [مهرله . دیدی]

بساط كنبد ایچنه كردی كوردیكم التون اقچه یغلمش بقارق كندوزین اونتدی .

دپه كوز كنبدك قپوسن الدی ایدر ؟ كنبده كردكمی .

بساط ایدر ؟ كردم .

دپه كوز ایدر : شویله چلایمكه كنبدله طارطغان اولهسن دیدی .

بساط دلینه «دیلنه» بوكلدیكم لااله الاالله محمّدرسول‌الله دیدی هماندم كنبد یارلدی یدی یردن قپو اچلدی . برندن طاشره كلدی .

دپه كوز كنبده الین صوقدی ایله قاچدیكم [صارصدیكیم] كنبدزیروزبر اولدی.

دپه كوز ایدر : اوغلان قورتلدكمی.

بساط ایدر : تکرم قورتردی دیدی .

دپه‌کوز ایدر : سکا اولم یوغیمش . شول مغاره‌یی کوردکمی .

بساط ایدر : کوردم .

(دپه‌کوز) ایدر : انده اکی قیلیج‌وار بری قنلو « قینلو » بری قنسوز «قینسوز».
اول قنسوز کسر منم باشمی وار کتور منم باشمی کس دیدی .

بساط مغاره قپوسنه واردی کوردی بر قنسوز قیلیج طورمز اینر چقر .

بساط ایدر : من موکا بی‌تکلف یاپشمایم دیوب کندو قلجن جخردی طوتدی .
اکی پاره بولدی واردی بر اغاج کتوردی قیلجه طوتدی انی دخی ایکی‌پاره‌ایلدی.
پس‌یایی‌النه‌آلدی اوخله اول‌قیلیج اصلن زنجیری اوردی قیلج یره‌دشدی‌کوملدی.
کندو قیلجن قیننه صوقدی . بلچاغندن اول قیلجن [قیلجك] برك طوتدی .

کلدی ایدر : مره دپه‌کوز نجه‌سن دیدی .

دپه‌کوز ایدر : مره اوغلان دخی اولمدکمی .

بساط ایدر : تکرم قورتردی .

دپه‌کوز ایدر : سکا اولم یوغیمش دیدی .

چاغروب دپه‌کوز صویلمش کوره‌لم نه صویلمش ایدر :

کوزم کوزم یالکوز کوزم
سن یالکوز کوزله من اغوزی صندرمشدم
اله کوزدن ایردك یکت منی
طتلو جاندن ایرسن قادر سنی
ایله کم من‌چکرم کوز بوکونی « بوکنی »
هج یکیده ویرمسون قادر تکری کوز بوکونی

دیدی .

دپه‌کوز کنه ایدر :

فلارده (؟) [قلارده = قالارده] قوپارده یکت یرك نه یردر قرانکو دون‌ایجنده
یول ازسك اوموك نه‌در قبا علم کوترن خانکوز کیم قریش کونی اوکدین (دپز
الپکوزکیم) اغ سقللو ببالك ادی نه‌در الب ارن اردن ادین باشورمق [یاشورمق]
عیب اولور ادك نه‌در یکت دیکل مکا دیدی .

بساط دپه کوزه صویلمش کوره‌لم خانم نه‌صویلمش :

فلارده [قلارده] قوپارده یرم کون اورتاج قرکو دون ایچره یول ازسم اموم «اوموم» الله قیا عالم [قبا علم] کوترن خانمز بایندر خان قریش کونی اوکدین دین الیمز سالور اوغلی قزان اتام ادین صورر اولسک قبا اغاج انام ادین دیرسک قغان اصلان منم ادم صوررسك آروز اوغلی بساطدر دیدی .

دپه کوز ایدر : امدی قرداشلر [قرداشنز] قیمه مکا دیدی .

بساط ایدر :

مره‌قوات اغ سقاللو ببامی اغلتمش‌سن
قریجق اغ برچکلو انامی بوزلتمش‌سن
قرنداشم قیانی اولدرمشسن
اغجه یوزلو ینکه‌می طول ایلمش‌سن
الا کوزلو بیکلرین اوکسوز قومش‌سن
قورمیم سنی
قره‌پولاد اوز قیلجم طارتمینجه
قفالو یورکلو باشك کسمینجه
الجه قانك یر یوزینه توکمینجه
قرداشم قیانك قانن المینجه
قومزم دیدی .

دپه کوز دخی بوراده صویلمش ایدر:

قالقوبنی یرمدن طورم دیردم
قالن اغوز بکلرندن عهدم بوزام دیردم
یکیدن طوغانن قیرم دیردم
برکز ادم اتنه طویم دیردم
قالن اغوز بکلری اوزرمه یغلوب کله دیردم
قچوبنی صلاخانه قیاسنه کرم دیردم
اغرمانجلق طاشن اتام دیردم
اینوب طاش باشمه دوشین [دوشبن] اولم دیردم

الا کوزدن ایردك یکت منی
طتو جاندن ایرسون قادر سنی

دیدی .

دپه‌کوز بردخی صویلمش ایدر :

اغ صقللو قوجه‌لری . چوق اغلتمشم
اغ صقالی قریشی طوتدی اولا . کوزم سنی
اغ برچکلو قریجقلری . چوق اغلتمشم
کوزی یاشی طوتدی اولا . کوزم سنی
یکاغی [یکاغی] قاررمش یکتجکلری . چوق یمشم
یکتلك‌لری طوتدی اولا . کوزم سنی
الجوکزی قنالی قزجغزلری . چوق یمشم
قارشچولری طوتدی اولا . کوزم سنی
ایله کم چکرم من کوز بکونی
هج یکیده ویرمسون قادر تکری کوز بوکنی
کوزم کوزم ای کوزم یالکوز کوزم

دیدی .

بساط قاقیب یرندن طوری کلدی بغرا کبی دپه کوزی دزی اوزرینه چوکردی دپه کوزك کندوقلجیله بوینی‌اوردی. دلدی یای‌کریشن طاقدی سوربی سوربی مغاره قپوسنه کلدی .

بوکلی [یوکلی] قوجه ایله بیاغلو قوجه [قوجه‌پی] اغوزه موشتجی کوندردی . اغ بوز اتلر بینوبن یوریشدیلر . قالن اغوز اللرنه خبر کلدی . ات اغزلو اروز قوجه اونه‌چپار کلدی اناسنه‌بساطك سونج ویردی موشتلق اوغلك دپه کوزی دپلدی‌دیدی قالن اغوز بکلری یتدلر صلاخانه قیاسنه کلدیلر دپه‌کوزك باشنی‌اورتیه‌کتوردیلر. ددم‌قورقود کلوبن‌شادلق‌چالدی غازی‌ارنلر باشنه‌نه کلدی‌کن ایدی دیردی[ویردی] هم بساط [بساطه] آلیش [القیش] ویردی :

قره طاغه ایتدوککده [ایندوککده] ایشت [آشوت] ویرسون

قانلو قانلو صولردن کیچت [کچوت] ویرسون

بدی)] .

ارلکله قرداشك قانن الدك

قالن اغوز بکلرنی [بکلرین] بوکدن قورتردك

قادر الله یوزك اغ ایتسون . بساط

.

اولم وقتی کلدوکنده اری ایماندن ایرمسون کناهلری ادی کورکلو محمد مصطفایه

سون .

خانم‌هی بکك [بکل] اوغلی امرانك « امرانك » بوینی بیان ایدر

نام‌غان اوغلی‌خان‌بایندر یرندن‌طورمشدی اغ بان ایونی قره‌یرك اوزرنه دکدرمشدی

وان کوك یوزینه‌استمشدی [اشتمشدی] بیك یرده ایپك خالیجه‌سی دوشتمشدی .

یج اغوز طاش اغوز بکلری یغناق اولمشیدی

لقوز تومن کرجستانك خراجی کلدی برات برقیلج برچوماق کتوردیلر .

یندرخان قتی سخت اولدی .

دم قورقود کلدی شادلق چالدی خانم نیه سخت اولورسن دیدی

بدر : نجه سخت اولمیام هربیل التون اقچــه کلوردی یکیده [یکیدلره] بکله

ه] ویرردك خاطرلری خوش اولوردی شمدی بونی کیمه ویررکم [ویره‌لم‌کم]

ی خوش اولا دیدی .

ده قورقود ایدر : خانم بونك اوجنی دخی بریکیده ویره‌لم دیدی . اغوز ایلنه

اولسون دیدی .

بان بایندر . کیمه ویره‌لم دیدی . صاغنه صولنه بقدی کمســه راضی اولمدی .

بکل] دیرلردی بریکت واردی اکا بقدی ایدر : سن نه‌دیرسن

کل راضی اولدی قالقدی یر اوپدی .

دم قورقود همت قیلجن بیلنه بغلدی چوماغی اموزنه برقدی یاپی قاروسـنه

ی .

شهباز ایغرلی [ایغرنی] چکدردی بوده [بطون] بندی خصمنی قومنی ایر
ایونی چوردی اغوزدن کوچ ایلدی . بردهیه کنجهیه واروب وطن طوتدی طن
تومن کرجستان اغزنه واروب قوندی قراوللق ایلدی یاد کافر کلسه باشن اغو
ارمغان کوندردی [کوندرردی] .

بلده [یلده = ییلده] برکره بایندرخان دیوانه واردی. ینه بایندر خاندن
کلدی تیز کلهسن دیو . پس بکل کلدی پیش‌کش چکدی بایندرخانك الین اوپدی
خان دخی بکلی قونقلدی یخشیات یخشی قفتان وافر خرجلق ویردی اوچ ک
تمام اغرلدی . اوچ کون دخی بکلی اوشکار اتیله قونقلیهلم بکار دیدی .
او چغرتدلر .

چون آو یراغی اولدی کم اتن اوکر کم قلجن . کم چکوب اوخ اتماغن اوکر
سالور قزان نه اتن اوکدی نه کندین اوکدی اما بکلرك هنرین سویلدی .
اوچیوز التمش التی الپ آوه بنسه قنلوکیك اوزرینه یوریش اولسه بکل نه و
[یای] قورردی نه اوخ اتردی همان یایی بلکندن « بیلیکندن » چیقرردی بغا
صفتك [صغنك] بوینه اتردی چکوب طورغرردی ارق اولسه قلاغن دلردی او
بللو اولسون دیو اما سموز اولسه بوغازلردی [(ارق اولسه قلاغن دلردی اوده
اولسون دیو اما سموز اولسه بوغازلردی)] اکر بکلرکیك السه قلاغی دلوك اولسه ب
سونجیدر (*) دیو بکله کوندررلردی .

قزان بك ایدر : برهنر اتکمیدر ارکمیدر .
خانم ارکدر دیدلر .

خان ایدر : یوق آت اشلمسه آر [ار] اوکنمز هنر اتکدر دیدی .
بوسوز بکلهخوش کلمدی . بکل ایدر : الپلر ایچنده بزی قوصقنمزدن بالحغه [باج
باتوردك دیدی . بایندر خانك یخشیسن [یخشیشن = بخششن] اوکنه دوکدی
کوسدی دیواندن چقدی . آتن چکدلر اله کوزلو یکتلرین الوب ایونه کلدی .
اوغلنجقلری قرشو کلدی اوخشمدی . اغ یوزلو خاتونه سویلدی .
خاتون بوراده صویلمش کورهلم خانم نه صویلمش ایدر :

التون تختم ایاسی بکم یکت
کوز اچوبن کوردکم

کوکل ویروب سودوکم
قلقوبنی یرکدن طوری کلدك
اله کوزلو یکتلرك یانکه صالدك
ار قوبیلی اله طاغدن دونن اشدك
اقدیلی کورکلو صودن دونن کیچدك
اغ انلو بایندر خانك دیوانه دونن واردك
(الا کوزلو) بکلرله یدوك ایچدك
قوملو قومیله کا کشدمی (*)
غریب باشك غوغاده قالدمی
قنی خانم
التوکده یخشی اتك یوق
النوکده (؟) [اکنوکده] التون اشق جبه‌سی [جبه‌ك] یوق
الا کوزلو بیکلروك اوخشامزسن
اغجه یوزلو کورکلوکله سویلشمزسن
ندر حالك

ی .

بکل صویلش کوره‌لم خانم نه صویلش ایدر :
قلقوبنی یرمدن طوری کلدم
بلیسی [یلیسی] قره قاضلق اتی [اتم] بطون بندم
ارقوبیلی اله طاغدن دونن اشدم
اقدلی کورکلی صوبی دلوب دونن کچدم
اغ انلو بایندرك دیوانه چپار واردم
الا کوزلو بکلرله یدم ایچدم
قوملو قومیله کورکلو کوردم
خانمزك نظری بزدن دونمش کوردم
ایلی کونی کوچرك « کوچورك »

طقوز تومن كرجستانه كيدەلم
اغوزه عاصى اولدم بللو بيلوك

ديدى .

خاتون ايدر : يكيدم بك يكيدم پادشاهلر تكرينك كولكەسيدر پادشاه عاصى اولنك ايشى راست كلمز ارى كوكلده پاس اولسه شراب اچار سن كيدەلى ارقورى يتان الا طاغلرك اولنمش‌در آوه بنكل كوكلك اچلسون ديدى .

بكل كوردى خاتون كشينك عقلى كلجسى « كەلەجى‌سى » ايودر . قاضلق چكدروب بطون بندى آوه كتدى .

آو آوليو كزركن اوكندن برپارەلو [يارەلو] كيك چقدى . بكل بوكا ات صالغانك اردندن ايردى ياى كريشن بوينه اتدى . بغا اچمشدى (٭) كندوبى بر يردن اتدى . بكل‌ات جلاويسن يكمدى « يكيمدى = يكەمدى » بله اوچدى . اويلغى قيايه طوقدى صندى « صيندى » .

بكل ارو طوردى اغلدى ايدر : اولو اوغلم اولو قرداشم يوق . همان بلك كزچيقروب اتنك تركيلرنى طوتدى اوردى قفتانى التندن اياغى‌يرك [برك] صرآت [آته] وار قوتيله (بيندى) اتنك يليسنه دشدى اوجيلردن ايرو . دلبن بوغازنه كچدى . اوردوسنى [اوردوسى] اوجنه كلدى .

اوغلنجوغى امران بهادر بباسنه قرشو كلدى كوردى بكزى صاررمش دلبندى بوغازنه كچمش . يولداشلرنى صورب اوغلان بوراده صويلمش كورەلم نه صويلمش (ايدر) :

قالقوبنى يركدن طورى كلدك
يليسى قره قاضلق اتك بطون بندك
ارقورى يتان اله طاغلر اتكينه آوه واردك
قره طونلو كافرلره اوغرادكمى
الا كوزلو يكتلرك قردردكمى
اغز دلدن برقاچ كلمه خبر مكا
قره باشم قربان اولسون اغام سكا

ديدى .

بکل اوغلنه صویلمش کوره‌لم خانم نه صویلمش ایدر :

اوغل ای اوغل
قالقوبنی یرمدن طوری کلدم
قره طاغلر اوکنه اوه بندم
قره طونلو کافرلره اوغرامدم
الا کوزلو یکتلرم قردرمدم
صاغ‌در اسن‌در یکتلرم

اوغل قایرمه . اوج کوندر قوشلغم [خوشلغم] یوخ . اوغلات اوزرندن منی‌قاپ دوشکمه چقار دیدی.

اصلان انکی « ئه‌نیکی » ینه اصلاندر . اتاسی [اتاسنی] ات اوزرندن قروادی طوتدی دوشکنه چقردی جبّه‌سن اوزرینه یوریدی [بوریدی] قپوسن اورتدی .

بو یکا ـ یکت بکل ـ [بکلك یکتلری] کوردلرکم آو بوزلمش . هر بری اولو اونه کلدی .

بکا [بکل] بیش کون اولدی دیوانه چقمدی اپاغنك صندوغنی کمسیه دیمدی برکیجه دوشکنده قتی‌قتی اکلدی « ایکله‌دی » آه ایتدی .

خاتونی ایتدی : بك یکیدم قلابه‌لق یاغی کلسه قاتمز ایدك بطوکه « بوطکه » الا اوخ طوخنسه اکلمز ایدك کشی قوینده یتان حلالنه سرّین دیمزمی اولور نه‌در حالك دیدی . بکل ایدر : کورکلم اتدن دشدم اپاغم صندی دیدی . عورت الن الینه چالدی قراوشه سویلدی . قراوش چقوب قپوچیه سویلدی . اوتوز اکی‌دیشدن چقان بتون اوردویه یابلدی : بکل آتدن دوشمش اپاغی صنمش دیو .

مکر کافرك جاسوسی واردی بوخبری ایشدب واردی تکوره خبر ویردی .

تکورایدر : قالقوبنی یروکزدن اروطورك یاتوریرده بك‌یکلی [بکلی] طوتك اغ اللرین قاروسندن بغلك غافللوجه کورکلو باشن کسك الجه قانن یر یوزنه دوکك الین کونن جاپك [چاپك] قزین کلینن یسیر ایدك دیدی .

مکر بکلکده « بکلك‌ده = بکل‌ك‌ده » انده جاسوسی حاضردی بکله‌خبر کوندردی ایدر : باش‌یراغن ایلك اوزرکزه یغی‌کلور دیدی .

بکل یوقرو باقدی . کوك اراق یرقانی دیدی . اوغلنجوغن یانـه کتورب صویلمش کورەلم خانم نه صویلمش ایدر :

اوغل اوغل ای اوغول
قرانکولجه کوزلرم ایدنی اوغول
کوجلو بیلوم قوتی اوغل
کور آخر نلر اولدی
نلر قوپدی منم باشمه [منم باشمه نلر قوپدی] [(دیدی)]

قلقوبنی اوغل یرمدن طوری کلدم
بوینی صنسون ال ایغری بطون بندم
آو اولیوب قوش قوشلیوب کزرکن
بوکلدی سرجدی منی یره چالدی
صاغ ایلوغم صندی
منم قره باشمه نلر کلدی

قرەقره طاغلردن خبر اشمش
قنلو قنلو صولردن خبر کچمش
دمور قاپو دروندندن خبر وارمش
الجه اتلو شوکلی ملك قتی پوسمش
پوسدوغندن قره طاغلره طومان دشمش
یاتدوغی یرده بك بکلی طوتك دیمش
قاروسندناغ اللرینبغلك دیمش
قان الاجه اوردسنی چابك دیمش
اغجه یوزلو قیزنی کلننی یسیر ایلك دیمش

قالقوبنی اوغل یرکدن طوری کلکل
یلیسی قاره قاضلق اتوك بطون بنکل
ارقوری یتان الا طاغی دونن اشغل

اغ اتلو بایندر خانك دیوانه دونن وارغل
اغزدلدن بایندره سلام ویركل
بكلر بكی اولان قزانك الن اوپكل
اغ سقللو ببام بوكلو دیكل
البتده والبتده قزان بك
مكا یتشسون دیدی دیكل
كلمز اولسك مملكت بوزلب خراب اولور
قیزم كلنوم اسیر كتدی بللو بلكل

دیدی .

بوراده اوغلان بباسنه صویلمش كوره‌لم خانم نه صویلمش ایدر :

ببا نه سویلرسن نه ایدرسن
بغرمله یوركیم نه طاغلرسن

قالقوبنی یرمدن طورمغم چوق
یلیسی قره قاضلق اتومه بنمكوم چوق

ار قوبیلی الا طاغی
اولیوبن اشماغم یوق
اغ اتلو بایندرك
دوانه وارمغم یوق
قزان كیمدر من انوك
الن [النی] اوپمكم یوق

التوكده‌غی ال ایغری مكا ویركل
قان‌درلدی چایدریم سنك‌ایچون
اكنی بك دمور طونك مكا ویركل
یكی یقا دكدره‌یم سنوكیچون
قره پولاد اوز قیلجك مكا ویركل

غافللوجه باشلر کسیم سنکیچون
قرغو طالی سکوکی مکا ویرکل
کوکسندن ار صانجه‌یم سنك ایچون
اغ یلکلو اوتکون اوخك مکا ویرکل
اردن اره کچوره‌یم سنك ایچون
الا کوزلو اوج یوز یکیدك مکا ویرکل
یولداشلغه دین محمد یولنه دوریشیم سنکچون

دیدی .

بکل ایدر : اولیم اغزك ایچون اوغول اوله‌کم منم کچمش کونمی اکدرتمیه‌سن دیدی مره کایم کتورك اوغلم کیسون ال ایغرم کتورك اوغلم بنسون ایل اورکمدین اوغلم میدانه وارسون کرسون دیدی .

اوغلانی طونتدلر . اتاسیله اناسیله کلدی کورشدی اللرین اوپدی . اوج یوز یکیدی یاننه برقدی میدانه واردی .

ال ایغر قچنکم یغی قوخوسن السه ایاغن یره دوکردی توزی کوکه چقردی.

کافرلر ایدر : بو ات بکلکدر بز قچارز .

تکور ایدر : مره اوکات کورك بو کلن بکلسه سزدن اوکدن من قچارم دیدی.

کوزجی کوزلدی کوردی کم: آت بکلك بکل اوزرنده دکل امابر قوش دکلو اوغلان در.

کلوب تکوره خبر ویردی ایدر: ات یراق وایشق بکلك بکل ایچنده دکل دیدی.

تکور ایدر: یوزادم سچلوب طراقه چاتلدك «چاتلادك» اوغلانی قورقودك اوغلان قوش یورکلو اولور میدانی قور قچار دیدی .

یوزکافر سچلوب اوغلانك اوزرنه کلش اوغلانه کافر صویلمش کوره‌لم نه صویلمش ایدر:

اوغلان اوغلان ای اوغلان
حرام زاده اوغلان
التنده ال ایغری ارق اوغلان
قره پولاد اوز قیلجی کدك اوغلان
الندەکی سکوسی صنق اوغلان

اغ توزلو يابى كيده (¹)اوغلان
بلكنده طقسان اوقى سيرك اوغلان
ياننده‌غى يولداشلرى چپلاق اوغلان
قرانكولجه كوزلرى چونكه اوغلان

شوكلى ملك سكا قاتى پوصدى ميدانده‌كى شول اوغلانى طوتك قاروسندن اغ اللرين بغلك غافللوجه كوركلو باشن كسك الجه قانن ير يوزنه توكك ديدى .
اغ سقللو بباك وارسه اغلتمغل اغ برچكلو اناك وارسه بوزلتمغل .

يالكوز يكت آلب اولمز
يوشن ديى برك اولمز

قداسى يتمش قوات اوغلى قوات قايده دون بورادن ديدى .
اوغلان دخى بوراده صويلمش كوره‌لم نه صويلمش ايدر:

هرزه مرزه سويله مره ايتم كافر

آلتمده آل ايغرم نه‌بكنمزسن
سنى كوردى اوينار
اكنمده‌كى دمور طونم چكنم قصار
قره پولاد اوز قيلجوم قين طوغرر
قرغى طالى شكوم [سكوم] نه بكنمزسن
كوكسن [كوكسك] دلوب كوكه پرلار
اغجه توزلو قتى يايم زارى ايكلر
صندقده [صدقده] اوخم كيشن دلر
يانمده يكتلرم صواش ديلر
الپ اره قورقو ويرمك عيب اولور
برو كلكل مره كافردريشلم

ديدى .
كافر ايدر : اغوزك عارسزى تركمانك دلوسنه بكزر باغه [باقه — باق آ] شوكه «شوكا» ديدى.

تکور ایدر : وارك صورك اوغلان بکلك نسیدر « نه‌سیدر » دیدی .
کافر کلوب اوغلانه صویلش کوره‌لم نجه صویلمش ایدر :

التوکده‌غی آل ایغری بلورز
بکلکدر بکل قتی [قنی]
قره پولاد اوز قیلجك
بکلکدر بکل قنی
اکنوکده‌غی دمور طونك
بکلکدر بکل قنی
یانکده‌غی یکنلر [یکتلر]
بیلکدر [بکلکدر] بکل قنی

اکر بکل بونده ایمشسه کیجه‌یدکن « کیجه‌یه‌دکین » جنك ایدیدك انجه‌یوزلو[توزلو] قتی یای‌لر طارتشیدق اغ یلکلر [یلکلو] اوتکن اوخلر اتشیدق سن بکلکنه‌سی‌سن اوغلان دیکل‌مزه دیدی .

بکل اوغلی بوراده صویلمش کوره‌لم نه صویلمش ایدر : مره کافر سن منی‌بلزمسین اغ التلو بایندر خانك بکلر بکیسی سالور قزان قر طاشی قره‌کونه چپار یتدی دونه بلز دولك اورن دودن (؟) [دوزن] اوغلی الپ رستم بوز اتلو بیرك بك بکلوك اونده « ئه‌ونده » ایچرلردی سندن جاسوس کلدی . التنده‌غی ال ایغره بکل منی بندردی قره پولاد اوزقیلجن قوت ویردی قرغوطالی سکوسن همت ویردی یانندغی‌اوچیوز یکیدین مکا یولداشلغه قوشدی . من بکلك اوغلیم مره کافر بروکل‌دوکشلم دیدی.

کافر تکور ایدر : قتلان مره قوات اوغلی من سکا واریم دیدی .
التی پرلی کرزنی اله الدی اوغلانك اوزرنه سوردی.
اوغلان قلقانی کرزه قرشو طوتدی .
یوقرودن اشاغه کافر اوغلانی قتی اوردی قلقانن او اتدی توغلغاسنی یوغردی قپاقلرن صیردی .
اوغلانی الیمادی .
کرزله دوکشدلر قره پولاد اوز قیلجیله [قیلجله] طارتشدلر سرپه سرپه (؟)

میدانده قیلج لشدیلر چکیلری (؟) طوغرندی قیلجلری اواندی . بربرین الیمادی .

قرغوطالی سکولر ایله قریشدلر میدانده بغا کبی سوسشدلر کوکسلری دلندی سکولری صندی . بربرین الیمادیلر .

ات اوزرندن ایکیسی قروشدلر طرتشدلر .

کافرك کوجی زیاده اوغلان‌زبون‌اولدی الله‌تعالی‌یه یلواروب‌صویلمش کوره‌لم‌نجه صویلمش ایدر :

یوجه‌لردن یوجه‌سن
یوجه تکری
کمسه بلمز نجه‌سن
کورکلو تکری

سن ادمه تاج‌اوردك شیطانه لعنت قلدك بر صوجدن اوتری درکاهدن سوردك ابراهیمی طوندردك (؟) [طوتدردك] ـ خانم کونه چولغادك ـ (؟) کوترب اوده‌اتدردك اودی بستان قلدك برلکوکه صغندم عزیز الله خوجم (؟) مکا مدد دیدی .

کافر ایدر : اوغلان الندوکسه تکرکه‌می « تنکری‌که‌می » یلواررسن سنك بر تکرك وارسه منم یتمش اکی پتخانم وار دیدی .

اوغلان ایدر : یاعاصی ملعون سن پوتلروکه یلواررسك من عالملری یوقدن وار ایدن اللهمه صغندم دیدی .

حق‌تعالی جبرائیله بیوردی‌کم یا جبرائیل وارشول قولومه قرق ارجه قوت ویردم دیدی .

اوغلان کافری کوتردی یره اوردی . بورنندن قانی ددك کبی شورلدی . صچرایوب شاهین کبی کافرك بوغازین اله الدی .

کافر ایدر : یکت امان سزوك دینه نه دیرلر دینوکه کردم دیدی .

برمق کوتروب شهادت کتوروب مسلمان اولدی .

قالان کافرلر بیلوب میدانی صالوب قاچدی .

اقنجی‌لر کافرك الین کونن اوروب قیزن کلینین اسیر اتدیلر .

اوغلان بباسنه موشتجی کوندردی قریمم الدم دیدی .

اغ سقللو بباسی قرشو کلدی اوغلنك بوینی قوچدی . دونب اولرنه کلدیلر .

قرشـو یاتن قره طـاغدن اوغلانه ییلاق ویردی . قره قوجی یوکرك اتدن تاوله ویردی . اغجه یوزلو اوغلنـه اغجه قیون شـولن ویردی . الا کوزلو اوغلنه آل دواخلو کلن الدی .

اغ النلو بایندر خانه نجیك چقردی اوغلن الدی بایندر خانك دیوانه واردی ال اوپدی

پادشاه قزان اوغلی اوروزك صاغ یاننه اکا یر کوستردی جبه جوغه [چوخه] چرغاب کیوردی .

ددم قورقود کلوبن شاذلق چالدی بواغوز نامه [نامه‌یی] دزدی قوشـدی بکل اوغلی امرانك اولسون دیدی . غازی‌لر باشنه نه کلدوکن سویلدی .

یوم ویره‌ین خانم یرلو قره طاغلرك یقلمسون کولکه‌لیجه قبا اغاجك کسلمسون الله ویرن امیدك اوزلمسون کوناهکزی ادی کورکلو محمده باغشلسون .

خانم هی اوشون قوجه اوغلی شکرك [سکرکك] بوینی بیان ایدر

اغوز زماننده اوشون قوجه دیرلر بر کشی واردی عمرنده اکی اوغلی واردی . اولواوغلنك ادی اکرك ایدی بهادر دلو یخشی یکت ایدی. بایندر خانك دیوانه قچن استسه وارر کلوردی . بکلر بکی اولن قزان دیوانده بوکا هج قپو باجه یوغدی. بکلری بصوب قزان اوکنده اوتورردی کمسیه التفات ایلمزدی .

مکر خانم بر کون بکلری بصـوب اوتوریجق ترس اوزامش دیرلردی اغوزده بریکت واردی ایدر : مره اوشون قوجه اوغلی بو اوتورن بکلر هر بری‌اوتردوغی یری قلجیله اتمکیله الوبدر . مره سن باشومی[باش‌می] کسدك قانمی توكدك اجمی طویردك یالنجغی [یالنجقمی] طونتدك دیدی .

اکرك ایدر : مره ترس اوزامش باش کسوب قان توکمك هنرمی‌در دیدی .

ایدر : بلی هنردر یا .

ترس اوزامشك سوزی اکرکه کار ایلدی طوردی قزان بکدن اقین دیلدی . اقین ویردی .

چغرتدی اقنجی دیرلدی اوج یوز صای (*) جدالو یکت بونك یانه جمع اولدی
میخانه‌ده بش کون یمه ایچمه اولدی .
اندن شروکون اوجندن کوکجه دکیزه دکن ایل چاپدی غلبه طیوم اولدی .
یولی النجه قلعه‌سنه اوغرامشدی . قره تکور اوراده بر قوری یاپدرمشدی
وچاردن قاز تاوق یوردن کیك طاوشن بو حولیه طولدرب اغوز یکتلرنه بونی
.ام ایتمشدی .
اوشون قوجه اوغلنك (یولی) بو قوریه اوغرادی قورنك قپوسن اواتدلر صغن
کیك قاز تاوق قردلر یدیلر ایچدلر اتلرینك ایرلرن الدلر کیم‌لرن چقردلر .
مکره قره تکورك جاسوسی واردی بونلری کوردی کلوب ایدر : مرّه اوغوزدن
. بولك اتلی کلدی قورونك قپوسن اواتدلر اتلرنك ایرن الوب کیملرن چقردلر
ره نه طوررسز دیدی .
التی یوز قره طونلو کافر بونلرك اوزرنه قیولدلر یکتلری قردلر اکرکی طوتدلر
نجه قلعه‌سنه زندانه برقدیلر
قره قره طاغلردن خبر اشدی قنلو قنلو صولردن خبر کچدی قالن اغوز ایللرنه
بر واردی اوشون قوجه‌نك اغ بان ایوی اوکنده شیون قوپدی قازه بکزر قزی
نی اغ چقرب قره کیدی اوشون قوجه اوغل اوغل دیو انجه یوزلو اناسیله اغلشدلر
زلشدلر .

ایکولو اولالور قیرقالو [قبرقالو = قابورغه‌لو] بویور. مکر خانم اوشون قوجه‌نك
ی اوغلی سکرك ایو بهادر الپ دلو یکت قوپدی .
برکون یولی بردرنکه اوغرادی قوندلر یمك ایچمك اتدیلر . سکرك مست اولدی
مره اياق یولنه چقدی کوردی کم ـ اوکسز اوغلان برقزانی ـ (*) چکشور . مره
دکز دیو برشیله [شبله = شاپلا = شاپلاق = توقات] برنه برشبله برینه اوردی .
ـ اسکی طوتك بنی ـ (*) اوکسز اوغلانك دلی اجی اولور . بری ایدر : مرّه مرّم
کسوزلکمز یتمزمی بزی نیه اوررسن هنرك وار ایسه قرطشك النجه قلعه‌سنده اسیردر
انی قورتر دیدی .
سکرك ایتدی : مره قرداشمك ادی ندر .

ایتدی : اکرکدر .

ایتدی: امدی اکرکه سکرك یراشور قرداشم صاغمش قیورمزم قرداش‌سز اغوزده طورمزم قرانکولو کوزم ایدنی قرداش دیو اغلادی . ایچرو صحبه‌کردی دستور دیلدی بکلره خوش قالوك دیدی .

آتن چکدلر بندی . چاپدی اتاسنك اونه کلدی . آتندن ایندی اناسنك دیلن ارادی . سکرك بوراده صویلش کورەلم خانم نه صویلش ایدر : قلقوبنی اتا [انا] یرمدن طوردی [طوردم] یلیسی قره قاضاق اتمه بطون بندم ارقوری یتان الا طاغ اتکنه واردم قنلو اغوز ایللرنده درنك وار ایمش انده واردم یمك ایچمك اراسنده اغ بوز اتلو برچپارکلدی چوق زمانمش اکرك دیرلر بریکت‌طوتساغمش قادرتکری یول ویرمش چقوب کلمش اولوکیچی‌قالمدی اول یکیده قرشو کتدی انامنده وارینی نه دیرسین دیدی .

اناسی بوراده صویلش کورەلم خانم نه‌صویلمش ایدر :

اغزك ایچون اولیم اوغل
دلوك ایچون اولیم اوغل
قرشو یتان قره طاغك
یقلمش ایدی یوجلدی اخر
اقندلی کورکلو صویك
صوغلمشدی چاغلدی اخر
قبا اغاجده طال بوداغك
قوریمشدی یشارب کوکردی اخر

قالن اغوز بکلری ایزنه وارســەسن وارغل اول یکیده یتدوککده اغ بوز اتك اوزرندن یره اینکل ال قاوشوب [قاوشرب] اول یکیده سلام ویرکل الین اوپب بوینن قوچغل قرەطاغم یوکسکی قرطاش‌دیکل نه طوررسن اوغول یورتغل دیدی .

اوغلان اتاسنه [اناسنه] صویلش کورەلم نه صویلش‌ایدر : انا اغزك قوریسون انا دیلك چوریسون منم‌خود قرداشم وارمش قایورسم [قایورمسم] اولمزقرداش سوز اغوزده طورسم اولمز انا حق تکری حق اولمسیدی قرەپولاد اوز قیلجم طوتایدم

[طرتايدم] غافللوجه كوركلو باشك كسيدم الجه قانك يريوزنه توكيدم اناظالم انا ديدى.
بباسى ايدر : يكلش خبردر اوغل قچن كيدن سنك اغاك دكل اردر (؟)
[آيرى‌در] اغ صقللو من بباكى اغلتمغل قريجق اولمش انكى «اناكى» بوزلتمغل ديدى.
اوغلان بوراده صويلمش ايدر :

اوچيوز التمش الت [آلتى] الپ آوه بنسه
قنلوكيك اوزرينه غوغا قوپسه
قرداشلو يكتلر قالقر قوپر اولور

قرداش‌سز مسكين يكت اكسه‌سنه يمرق طوقنسه
اغليوبن دورت‌يانه بقر اولور
اله كوزدن اجى ياشن دوكر اولور

الاكوزلو اوغلكزى كورنجه
بيك بابا خاتون انا اسن قالوك

ديدى.
اتا انا يكلمش [يكلش] خبردر كتمه اوغل ديدلر.
اوغلان‌ايدر : منى يولمدن ايرمك اغام طوتلان قلعه‌يه وارمينجه اغامك‌اولوسن
دريسن بلمينجه اولديسه قانن المانجه قالن اغوز ايلنه كلكم «كليكم» يوخ ديدى.
اتا انا اغلشوب قزانه ادم صالديلر. اوغلان قرداشين اكدى كيدر بزه نه‌اوكت
ويررسن ديدلر.
قزان ايدر : اياغنه ات طوشاغن اورك ديدى
ياوقلسى واردى تيز دوكن «دوكون» ديرنك ايتدلر آتدن آيغردن دوه‌دن
بغرا قيوندن قوج قردردلر اوغلان [اوغلانى] كردكه قويدلر. قيزله ايكسى بردوشكه
چقديلر.
اوغلان قيلجن چقردى قيزله كندو ارانسه برقدى.
قيز ايدر : قيلجك كيدر يكت مراد وير مراد ال صارللم ديدى.
اوغلان ايدر؟ مره قوات قزى من قليجمه طوغرنايم اوخمه صانجليم اوغلم

طوغمسون طوغرہ اون یاشنه وارمسون اغامك یوزین کورمینجه اولمش ایسه قانن المایجه بو کردکه کیرسم دیدی .

ارو طوری [طوردی] تاوله‌دن بر شهباز ات چخردی ایرلدی کیمن کیدی دیزجك قاروجق بغلندی . ایدر : قیز سن مکا بر ییل بقغل بر ییلده کلمزسم اکی ییل بقغل اکی ییلده کلمزسم اوچ ییل بقغل کلمزسم اول وقت منم اولدکمی بله‌سن ایغر ایغرم [آتم] بوغزلیوب اشوم ویرکل کوزك کمی طوترسه کوکلك کمی سورسه اکا وارغل دیدی .

قیز بوراده صویلمش کوره‌لم خانم نه صویلمش ایدر : یکیدم من سکا بر ییل بقام بر ییلده کلمزسك اکی ییل بقام اکی ییلده کلمزسك اوچ دورت ییل بقام دورت ییلده کلمزسك بش ییل التی ییل بقام التی یول ایردنه چادر دکم کلاندن کیدندن خبر صورم خیر خبر کتورنه ات طون ویرم قفتانلر کیدورم شر خبر کتورنك باشن کسم ارکك سککی « سککی — سی‌نه‌کی » اوزرومه قوندرمیم مراد ویر مراد ال اندن کیت یکیدم دیدی .

اوغلان ایدر : مره قوات قزی اغام باشنه اند ایچمشم دونمکم یوح دیدی .

قیز ایدر : قدمی قوتسز کلن « کلین » دیجه اودسز کلن دیسونلر [دیمسونلر] قین اتامه قین انامه ایده‌یم دیدی . صویلمش قیز ایدر :

انامدن یکرك قین انا
اتامدن یکرك قین اتا
قیتبانك بغراسی اورکدی کیدر
صردانلر [صروانلر] اوکن الدی دوندرمز [دوندرمز]
قره‌قوچ ایغرك اورلدی [اورکدی] کیدر
القچی‌لر « ایلقی جیلر » اوکن الدی دوندرمز
اغا یلك قوجلری اورکدی کیدر
چوبان اولن [اوکن] الدی دوندرمز
اله کوزلو اوغلك قرداشنی [قرداشن] اکدی کیدر
انجه یوزلو کلوك [کلین] دوندرمز
سزه معلوم اولسون دیدی .

اتا انا اه ایتدیلر یرلرندن قالقدیلر اوغول کتمه دیو کوردلر چاره اولمدی .
البتده اول اغام طوتلن قلعه‌یه وارمینجه اولمزم دیدی .
اتاسی اناسی یورت اوغول اغورك اچوق اولسون صاغاسن واروب کله‌سن کله‌جکك وارسه دیدلر .
اتاسنك اناسنك الین اوپدی قره قوچ اتنه صچریوب بندی . دون قاتدی یورت ایلدی اوخ [اوج] کون دونلی کونلی یورتدی . دره شام اوچندن[اوجندن] کچدی . اول قرداشی طوتلن قوریه کلدی .
کوردی کم ایلقچی کافرلر یوند کودرلر . قیلج چکوب التنی [التی] کافر دپلدی طولباز اوروب یوندلری اورکتدی کتوروب اول قوریه قویدی .
دون‌قاتمش اوخ [اوج] کون دونلی یورتمش یکت قرانکولی کوزلرنی ایچو المش یکت اتنك چلبرنی بیلکنه بغلدی یاتدی اویدی .
مکر کافرك جاسوسی واردی . کلوب تکوره ایدر : اغوزدن بر دلو یکت کلدی القچی‌لری اولدردی یوندلری اورکتدی کاتوروب قوریه قویدی .
تکور ایدر : یراقلو التمش ادم سچك وارسونلر طوتب کتورسنلر دیدی .
التمش یرقلو ادم سچدلر . واردلر . نکاهندن التمش دمر طونلو کافر اوغلانك اوزرینه کلدیلر .
کایم قیلجدسندن ات چقرمه سندن مکر یکت ایغر بینردی خانم آت قلاغی ساق اولور چکوبنی اوغلانی اویردی «اویاردی» .
اوغلان کوردی کم برالای‌اتلو کلور صچردی ادی کورکلو محمده صلوات کتوردی اتنه بندی قره طونلو کافره قیلج اوردی بصدی قلعه‌یه قویدی .
ینه ایچوسن یکمیوب یرنه واروب یاتدی ایودی . کنه اتنوك چلبرین بیلکنه کچوردی .
کافرلر صاغ اولنلری قچارق تکوره کلدیلر .
تکور ایدر : تو یوزکزه التمش کشی بر اوغلانی طوتامدیکوز دیدی .
بو کره یوز کافر اوغلانك اوزرینه کلدیلر . ایغر ینه اوغلانی اویاردی .
کوردی کافرلر الای بغلمش کلورلر . اوغلان طوردی اتنه بندی ادی کورکلو محمده صلوات کتوردی کافره قلیج قویدی بصدی قلعه‌یه طقدی .

اتی دوندردی کنه منزلنه کلدی ایخوسن یکمدی « یکیمدی » کرو یاتدی اویدی
اتنك چلبرین ینه بیلکنه کچوردی .
بو کره ات اوغلانك بیلکندن بوشندی قچدی .
کافرلر ینه تکوره کلدیلر .
تکور ایدر : بو قاتله اوج یوز وارك دیدی .
کافرلر ایدر : وارمزز کرکمز کسر هپومزن قرر دیدلر .
تکور ایدر : یا نجه ایلك کرك . وارك اول طتساق یکیدی چقرك کتورك
دیه کن کوینی (؟) سوسکن برنار (؟) آت ویرك طون ویرك دیدی .
کلدلر اکرکه ایتدیلر : یکت سکا تکور همت ایلدی . شونده بر دلو یکت
یولجی نك یولقجی نك چوبانك چولغك اتمکین الور طوت اول دلویی اولدر « ئولدور
سنی قیوویره لم وار کیت دیدلر .
خوش اولا دیدی .
اکرکی زنداندن چقردلر ساچی [ساچنی] سقالنی یولدلر « یولودیلر » برات برقلی
ویردیلر. اوجیوز کافر اکا یولداشلغه ویردلر .
اوغلانك اوزرنه کلدیلر. اوج یوز کافر کیك یرده طوردیلر .
اکرك ایدر : قنی اول دلو یکت .
ارقدن « ایراقدن » کوستردیلر .
اکرك ایدر : کلوك وارەلم [(دیدی)] طوتلم (دیدی)
کافرلر ایدر : تکوردن بویرق سکا اولدی سن وار دیدیلر .
اکرك ایدر : اوشده اویور کلوك وارالم دیدی .
کافرلرایدر : های نه اویمق « اویومق » قولتغی التندن بقار قلقار بزه کیك یازو
طار کوسترر دیدلر .
اکرك ایدر : امدی من ورایم الین ایاغن بغلیایم اندن سز کلەسز دیدی
صحرادی کافرلراراسندن چقدی آت سوروب بویکیدك اوزرینه کلدی . اتندن ایند
چلبرنی بر طاله ایلشدردی . بقدی کوردی کم آیوك اون دوردنه بکزر بر محبوب ا
کوزلو کنج یکت برچق «بورجاق» برچق درلمش اویور. کلاندن کیدندن خبری یو

طولندی باشی اوجنه کلدی کوردی‌کم بیلنده قپوزی وار چقروب النه الدی . صویلمش کوره‌لم خانم نه صویلمش ایدر :

قالقوبنی یرندن طوران ((یکت))
یلیسی قره قاضلق اتن بینن
ارقوییلی الا طاغدن دونن‌اشان
اقندلی کورکلی صوبی دلوب کچن
قارپلغه « قریپلغه = غریبلکه » کلن یاتورمی اولور
نجلین قاروسندن اغ اللرین
بغلدوبن طکوز طامنده یاتورمی اولور .
اغ سقللو بباسنی اغ برچکلو اناسنی
اغلدوبن بوزلدورمی اولور

نیه یاتورسن یکت
غافل اولمه کورکلو باشك قالدر یکت
الا کوزك اچقل یکت
قادر ویرن طتلو جانك ایخو المش یکت
قاروسندن قوللرکی بغلتمغل
اغ سقللو بباکی قریجق اناکی اغلتمغل
نه یکت‌سن قالن اغوز الندن کلن یکت
یاره‌دن حقیچون طوری‌کلکل
دورت یانکی کافر بغلدی بللو بلکل

دیدی .
اوغلان سرمردی اروطوردی . قیلجنك بلچاغنه یاپشدی‌کم بونی چریه . کوردی‌کم النده قپوز وار . ایدر : مره کافر ددم قورقود قپوزی حرمتینه چالمادم دیدی . اکر الوکده قپوز اولمسیدی اغام باشیجون سنی ایکی پاره قلوردم دیدی . چکدی قپوزی الندن الدی .
اوغلان بوراده صویلمش کوره‌لم خانم نه صویلمش (ایدر) :

الان صباح يرمدن طوردوغم قرطاش ايچون
اغ بوز اتلو بوزلتمشم قرطاش ايچون
قلعه كوزده طتساق وارميدر كافر ديكل مكا
قره باشم قربان اولسون كافر سكا

ديدى .

اولو قرداشى اكرك بوراده صويلمش كوره‌لم خانم نه صويلمش ايدر :

اغزك ايچون اوليم قرداش
دلوك ايچون اوليم قرداش

قلارده قويرده يرك صورر اولسم نه‌يردر قره كردون ايچنده يول [(ارسك)]
ازسك اومك نه‌در .

قبا عالم [علم] كوترن خانلر [خانكز] كيم غوغا كونى اوكدين دين الكوز كيم يكت‌سك [سنك] بباك كيم الپ ار اردن ادين يشورمق عيب اولور ادك نه در يكت ديدى .

بر دخى سويلمش ايدر :

قيتبانم كودنده صروانم‌ميسن [صروانم‌ميسن]
قره‌كوچم [قره قوجم] كودنده القچم‌مى‌سن
اغايلم كودنده چوبانم‌ميسن
ـ قلاغمده شرشيز ـ (*) نايبم‌مى‌سن
بيشلكده [بشكده] قويب كتدكم قرداشجغم‌مى‌سن
يكت ديكل مكا
قره باشم قربان اولسون بكون سكا

ديدى .

سكرك بوراده اولو قرداشنه صويلدى ايدر : قره كردون ايچنده يول آزسم اومم الله قبا علم كوترن خانمز بايندرخان قريش‌كونى اوكدين دير [دين] المز [البمز] سالورقزان بابام‌ادين صوررسك اوشون قوجه منم‌ادم صوررراولسك‌ـسكرك قرداشم وارمش ادى اكرك ديدى .

بردخی صویلدی ایدر :

قیتبانده [قیتبانك] کودنده صروانکم
قره قوجك کودنده القجی‌کم
بشکده قویب کتدکك قرداشکم

دیدی .

اولو قرداشی اکرك بوراده صویلمش کوره‌لم خانم نجه صویلمش ایدر :

اغزکیجون اولیم قرداش
دلوك ایچون اولیم قرداش
ارمی اولدك یکتمی اولدك قرداش
قریبلغه قرداشك استیو سنمی کلدك قرداش

(دیدی) .

قلقونی اکی قرداش قوجه قوجه کورشدلر . اکرك‌کچی قرداشك بوینن اوپدی سکرك دخی اغاسنك الین اوپدی .

قرشو یقادن کافرلر باقشورلر ایدرلر : کورشدلر . اولامی بولیکه « بولای‌که» بزم‌که [بزمکی] یکه دیدیلر .

کوردیلرکم قوچشـدلر کورشدلر قاضلق اتلر بنشـدلر . قره طونلو کافره آت صالدیلر . قلیج یورتدیلر. کافری بصدلر قردیلر قلعیه دوکدلر . کلوب ینه اول قوریه کردلر . یوندلری طاشره چقردیلر . طاولنباز اورب یوندلری اوکلرینه براقدلر .

دده‌شام صوینی دبوب کیچدیلر دون قاتدلر اغوزك سرحدنه یتدلر .

قنلو کافر الذدن قرطاشجوغن طوتوب الدی اغ سقللو بباسنه موشتجی کوندردی بابام مکا قرشو کلسون دیدی .

اوشون قوجه‌یه چپار کلدی . موشتلق کوزك آدین [آیدین] . اغوللرك ایکیسی ده صاغ اسن کلدی دیدلر .

قوجه ایشدوب شـاد اولدی کومبر کومبر داوللر چالندی التون توج یورلر بورولر] اغرلدی [اوررولدی] .

اول‌کون الابارکاه اوتاقلر دکلدی. اتدن‌ایغردن دوه‌دن بغرا قیوندن قوچ‌قیرلدی .

قوجه بك اوغللرنه قرشو كلدى اتدن ايندى اوغلنلريله قوجه قوجه كورشدى خوشمسز اسنمسز اوغللر ديدى . كونلكى [دونلكى] التونلجه اوداسنه كلديلر . شادلق يمك ايچمك اولدى . اولو اوغلنه دخى كوركلو كلين كتوردى . اكى قرداش بربرنه صاغدج اولدلر كردكلرنه چاپوب دشـدلر مراده مقصوده ايرشدلر .

ددم قورقود كلوبن بوى بويلدى صوى صويلدى .

اول اخر اوزون ياشك اوجى اولم اولم وقتى كلدوكنده ارى ايماندن ايرمسون كناهكوزى محمد مصطفا يوزى صوينه بغشلسون آمين دينلر ديدار كورسون .

خانم هى سالور قزان طتساق اولوب اوغلى اروز چقردغى بويى بيان ايدر

مكر خانم طره بوزان تكورى بكلربكى اولن خان قزانه برشاهين كوندرمشدى . بركيجه ييوب اوتورركن شاهنجى باشنه ايدر : مره صباح شاهنلرى آل خلوتجه آوه بينالم ديدى . اركن بنديلر آو يرينه وارديلر كورديلر برسورى قاز اوتورر . قزان شاهنى صالدى اليمادى . شاهين پروازه اغدى كوزلديلر شاهين طومانز قلعه‌سنه ايندى .

قزان غايت سخت اولدى شاهينك اردنه دشدى دره دپه اشدى كافر ايلنه كلدى كيدركن قزانك قرانكولو كوزنى ايچو الدى .

بكلر ايتديلر : خانم دونه‌لم .

قزان ايدر : برز دخى ايلرو واره‌لم ديدى . بقدى برقلعه كوردى .

ايدر : بكلر كلوك يتالم ديدى . قزانى كوججك اولم طوتدى اويدى «اويودى» مكر خانم اغوز بكلرى يدى كون اويوردى انوكيجون كوججك اولم ديرلردى

مكر اول كون طوماتن قلعه‌سنك تكورى اوه بنمشدى . جاسوس كلدى ايدر : بربولك اتلو كلدى ايچنده بكلرى ياتدى [ياتدى] اويدى .

تكور ادم صالدى كم ايدوكن بيلوك ديدى .

كلنلر بلدی‌کم بونلر اغوز ارنلرندن‌در . کلوب تکوره خبر ویردیلر .
تکور دخی همان چریسنی دیردی بونلرك اوزرینه کلدی .

قزانك بكلری باقدلر کوردیلرکم یغی کلور . ایتدیلر قزانی بر اغوز [براغور] کیدرسه‌وز ایونده بزی قوارلر . یکرکی بودرکی بونده قریلاوز دیدلر .

کافری قرشـولدلر جنك ایتدیلر . (کافرلر) قزانك اوزرنه یکرمی بش بکنی شهید ایتدیلر .

قزانك اوزرنه دوشدلر اویدوغی یرده طوتدیلر الین ایاغن برك بغلدیلر بر عربیه یوکلتدیلر عربه‌یه محکم اورغانله صاردلر عربه [عربه‌یی] چکدلر یوریو ویردیلر .

کیدرکن عربه قیجردسـندن قزان اونیـاتدی [اویاندی] کرتدی [کرینْدی] بو النده‌کی اورغانلری هب قیردی عربه‌نك اوزرنه اوتوردی الین النـه چالدی قاص قاص کلدی « کولدی » .

کافرلر ایدرلر : که [نه] کولرسن .

قزان ایدر : مره کافرلر بو عربه‌یی پیشکم [بشیکم] صاندم سزی یامری یومرو طادم « دادیم » دایم « دایه‌م » صاندم دیدی

هله قزانی کتوردلر طومانن قلعه‌سنده بر قیویه برقدیلر قیونك اغزنه بردکرمن طاشی قودیلر یمکنی صوینی دکرمن طاشی دلوکندن ویررلردی .

بر کون تکورك عورتی ایدر: ورایِن قزانی کوره‌یِن نه حاللر [نه حاللو] کشیدر بونجه ادملره ضرب اوررمش دیدی

خاتون کلوب زندانجیه قیویی اچدردی چاغردی ایدر : قزان بك نه‌در حالك درلکك « دیرلکك » یر التنده‌می خوشدر یوخسه یر یوزنده‌می خوشدر هم شمدی نه یرسن نه ایچرسن ونیه بینرسن دیدی .

قزان ایدر: اولولرکه اش ویردکك وقت اللرندن الورم هم اولولرکزك یورغاسنه بینر وکاهللرین یده‌رم دیدی .

تکور عورتی ایدر: دینك ایچون قزان بك یدی یاشنده بر قیزچوغزم اولمشدر کرم ایله اکا بنمه دیدی .

قزان ایدر : اولولروکزده اندن یورغه یوقدر هپ اکا بینرم دیدی .

عورت ایدر : وای ـ ننك اوكدن نه یر یوزنده دیرمز« دیریمز » ونه یرالتنده اولومز قورتلورمش دیدی .

کلدی تکوره ایدر: کرم ایله اول تاتاری قیودن چقار قیزچغزك بیلنی اوزره [اوزر] یر التنده قیزچوغزمه بینرمش قلان اولولرمزی جمع ایدرمش هم اولولرمز ایچون ویردوکمز اشی اللرندن چکوب الوب یر ایمش انوك الندن نه اولمز «ئولومز» نه دیرمز قورتلورمش دینك عشقنه اول اری قیودن چیقر دیدی .

تکور بکلرنی جمع ایلدی ایدر : کلوك قزانی قیودن چقاروك بزی اوکسوز [اوکسون] اغوزی صندرسون اندن صکره شرط ایلسون بزم ایلومزه باغی لغه [یاغیلغه] کلمیه دیدی .

واردیلر قزانی قیودن چقاروب کتوردیلر ایتدیلر : آند ایچ کم بزم ایلومزه بغی لغه [یغی لغه] کلمیه سن هم بزی اوك اوغوزی صندرغل سنی قیو ویرەلم وارکت « کیت » دیدیلر .

قزان ایدر : والله بالله طوغری یولی کورر ایکن اکری یولدن کلمیه ین دیدی .

ایتدیلر : والله قزان ایو اند ایچدی دیدیلر .

امدی قزان بك دی بزی اوك دیدیلر

قزان ایدر: من یر یوزنده ادم اوکمزین برادم کتوروك بنایم سزی اوکیم دیدی .

واردلر ورار [بر] کافر کتوردلر بر ایر بر اویان کتوردیلر .

کافرك ارخاسنه ایرصالدی اغزنه اویان اوردی قلاکنی « قولاتنی » چکدی صچردی ارقاسنه بندی اوکچەسن اوکچەسنه قاقدی قپورغاسن قارننه قاوشوردی اویان چکدی اغزین ایردی « آیردی » کافری اولدردی چوکدی اوزرینه اوتوردی ایدر: مره کافرلر قپوزم کتورك سزی اوکەین دیدی .

واردلر قپوزی کتوردیلر النه الوب بوراده صویلمش کورەلم خانم نه صویلمش ایدر:

بیك بیك اردن یکی کوردمسه اویونم دیدم
یکرمی بیك اریکی کوردمسه بیلامدم(*)

اوتوز بيك اريغى كوردمسه اونه صيدم « صايدم »
قرق بيك اريغى كوردمسه قيا « قيه » باقدم
اللى بيك ار كوردمسه ال ويرمدم
التمش بيك ار كوردمسه ايتشمدم (١)
سكسان بيك ار كوردمسه سكسنمدم (٢)
طقسان بيك يغى كوردمسه طوناتمدم (٣)
يوز بيك ار كوردمسه يوزم دونمدم
يوزى دونمز قيلجم اله الدم
محمّدك دينى عشقنه قيلج اوردم
اغ ميدانده يومرى باشى طوپچه كسدم
انده دخى ارم بكم ديو اوكنمدم
اوكونن ارنلرى خوش كورمدم

الوكه كرمش ايكن مره كافر اولدر منى
قره قيلجك صال بوينمه كس باشم
قلجكدن صپارم يوق
كندو اصلم كندو كوكم صمغم يوق

ديدى .

برصوى دخى صويلمش ايدر :

يوكسك يوكسك قره طاغدن طاش يوالنسه
قبا اوكچم اويلغم قرشو طوتان قزان اريدم
ـ فرعون شيشلر يوكليب يردن چقسه ـ (٤)
قبا اوكچمله پرچين قلان قزان اريدم
قبا قبا بكلر اوغلى غوغا قلسه
قامچي صالوب تكدورن قزان اريدم

يوجه طغلاری طومان طورسه [بوروسه]
قره‌بوساریق دلی قوپسه
قره قوچمك قلاغی کورنمز اولسه
قایری (؟) [قاریپ = غریپ] ارن قلاغزسیز یول یا کلسه
قلاغزسیز یول بشارت [بشارن] قزان اریدم

یدی باشلو اژدرهایه یتوب‌واردم
هبتندن صول کوزم یشاردی
هی کوزم نامرد کوزم موخنث کوزم
بریلاندن نه وارکه قورخدك دیدم
انده دخی ادم بکم دیو اوکنمدم
اوکونن ارنلری خوش کورمدم

الوکه کرمشکن مره کافر اولدر منی
یتور [بتور = بیتیر] منی
صال قلجك کس باشم
قلجکدن صبارم یوق
کندو اصلم کندو کوکم صباغم یوق
اغوز ارنلری طوررکن سنی اوکمکم یوق

دیدی .
قزان بردخی صویلمش :

ارقیج قیرده ییقانر غمان [عملن] دکیزنده
صرب یرلرده بایلمش [یایلمش] کافر شهری
صاغه صوله چربندی اورر یوزکجلری
صو دبنده دونر بخریلری [بحریلری]
تکری‌منم دیو صو دیبنده چغر شور عاصی‌لری
اوکن قویب ترسین اوقور قزی کلنی

التون آشق اوینر صنجدانك (*) بکلری
التی قاتله اغوز واردی الیمادی اول قلعه‌یی
التی باش ارله من قزان واردم
التی کونه قومادم انی الدم
کلیساسن یقوب یرنه
مسجد یاپدم باك بکلاتدم
قیزنی کلننی
اغ کوکسمده اویناتدم
بکلرین قول ایتدم
اندەدخی ارم بکم دیو اوکنمدم
اوکونن ارنلری خوش کورمدم
الوکه کرمشکن مره کافر اولدر منی
یتور منی
قیلجکدن صپارم یوق
کندو اصلم کندو کوکم صغوم یوق

دیدی .

قزان کنه صویلمش ایدر :

ارقیبج قیزده دوندردکم
مره کافر سنك بباك
شققنه امرندوکم
سنك قیزك کلنوك

اغجه قلا سرملوده ات اویناتدم
اتله قارون ایلنه چاپقون یتدم
اق حصار قلعه‌سنك برجن یقدم
اغ اقچه کتوردیلر پولدر دیدم
قزیل التون کتوردیلر بقردر دیدم

اله کوزلو قیزن کلینن کتوردیلر الدنمدم
کلیساسنی یقدم مسجد یاپدم
التونی کومشی یغمالتدم

انده دخی ارم بکم دیو اوکونمدم
اوکونلری خوش کورمدم

الوکه کیرمشکن مره کافر اولدر منی
یتور منی
کندو اصلم کوکم صمغم یوق
سنی اوکمکوم یوق

دیدی .

قزان بك بوراده بر دخی صویلمش ایدر :

اق قیانك قپلانلك ارککنده یر [بر] کوکم وار
اورتاج قیرده سزك کیکلر کوز طورغرمیه
اق سازك اصلانلده یر [بر] کوکم وار
قاز الاجه یوندکی طورغرمیه
ازوای (؟) قورد اتوکی [انوکی] ارککنده یر [بر] کوکم وار
اغجه بکل (؟) [یوکلو] تومن قیونك کژدرمیه [کزدرمیه]
اغ صنقور قوشی ارککنده یر [بر] کوکم وار
اله اوردك قره قازوك اوچورمیه

قالن اغوز الده « ایلنده » بر اوغلم وار اوروزادلو
بر قز طاشم وارقره کونهادلو
بکیدن [یکیدن — یکیدن] طوغانکی درکورمیه‌لر

الوکه کیرمشکن مره کافر اولدر منی
یتور منی

قليجكدن صپارم يوخ
كندو اصلم صمغم يوخ

ديدى .

بردخى صويلمش ايدر ؟

ايت گبى كوكو ايدن چركز خرصلى
كوججك طوكز شولنلى
بر توربه صمان دوشكلى
يارم كرپج يصدقلى
يونمه اغاج تنكرلى
كوپكم كافر
اغوزى كوردكن سنى اوكا كم يوق
اندن اولدررسك مره كافر اولدر منى
اولدرمرسك قادر قورسه اولدوريم كافر سنى

ديدى .

كافرلر ايدر : بو بزى اوكمدى كلوك بونى اولدورهلم ديدلر .
كافر بكلرى ديرلدلر كلديلر . ينه ايتديلر : بونوك اوغلى وار قرداشى وار بونى اولدرمك اولمز ديدلر كتوردلر طوكز طامنه حبسه صالدلر .

آت اياغى كولك اوزان دلى چوك اولور . قزانك اولوسنى ديريسنى كمسه بلمدى .
مكر خانم قزانك براوغلانجغى واردى بويدى « بويودى » يكتجك اولدى .
بركون اتا بينوب ديوانه كلوركن بركشى ايدر : مكر سن خان قزانك اوغلى دكلسن ديدى .
اوروز قاقدى « قاقيدى » ايدر : مره قوات منم بابام بايندر خان دكلىدر .
ايتدى : يوق اول انا كك بباسىدر سنك ددكدر .
اوروز مرّه يانم بابام اولوميدر ديريميدر ديدى .
ايتدى : درىدر « ديرىدر » طومانن قلعهسنده طتساقدر ديدى .

بویله دیکج اوغلان اغلادی ملول اولدی اتی قایتدی کرو دوندی . اناسنه کلدی بوراده اناسنه صویلمش کوره‌لم خانم نه صویلمش ایدر : مره انا من‌خان (بایندر) اوغلی دکلمشم خان قزان اوغلی ایمشم مره قوات قزی مونی مکا نیچون دیمزدك انا حتی تنکری حق دکلشسه قره‌پولاد اوز قیلجوم طاریتدم [طارتیدم = طارتایدم] غافللجه کورکلو باشك کسیدم الجه قانك یریوزینه دوکیدم دیدی .

اناسی‌اغلدی‌ایدر: اوغل بباك‌صاغ‌در امّا سویله[سویلمکه] قورخودم[قورخردم] کافره واره‌سن کندوزکی اوره‌سن هلاك اوله‌سن انوکیچون سکا دیمزدم جانم اوغل دیدی . امّا عمّکه ادم صال کلسون کوره‌لم نه دیر دیدی.

ادم صالدی عمّسنی اوخدی « اوخودی » کلدی .

اوروز ایدر : من بىام طتساق اولدغی قلعیه کیدرم .

اتفاقله طانشـق قلدیلر جمیع بکاره خبر اولدی اوروز باباسنه کیدر یراغله کلوك دیدلر.

لشکر دیرلدی کلدی .

الپ اروزچادرلرین‌اچدردی جبه‌خانه‌سن‌یوکلتدی. قره کونه چری باشی‌اولدی. بوری اغردب ـ [بوری اوروب] کوچدلر یوله کردیلر .

یول اوزرنده کافرك ایاصوفیه‌سی واردی کشیشلر بکلردی غایت صرب کلیسایدی « کلیسا ایدی »

اتدن‌اینوب تاجر طونن کیدلر بازرکان صورتنده قتر « قاطر» دوه چکدیلرکلدلر. کافرلرکوردیلر : کلن‌لرتاجره بکزه‌مز قاچدلر قلعه‌یه کردلر قپولرین‌یاپدلر. برجه چقوب کیملرسز دیدلر .

بونلر ایتدی : بازرکانلرز دیدلر .

کافرلر یلان سویلرسیز دیو طاشه طوتدلر .

اوروز اتدن ایندی ایدر : های اتامك التون قدحندن شراب ایچن منی سون اتدن اینسون بونك قپوسنه برر کرز اوره‌لم دیدی .

اون التی یکت صچرایوب‌اتدن ایندیلر قلقان یاپندلر کورزلرن اموزلرینه اوردیلر قاپویه کلدیلر. کورز اوروب قپویی‌اواتدیلر ایچرو کردیلر بولدقلری کافری‌قیردیلر چقرتمدیلر مالنی یغمالدیلر . چری اوزرنه کلدیلر قوندلر .

مکر بر صغرتمجلری واردی کوردیکم قلعه‌یی الدیلر قچدی تکوره واردی ایاصوفیه الدوغن خبر ویردی نه اوتورسز اوزروکزه یغی کلدی باشکوز یراغن کورك دیدی .

تکور بکلرین جمع ایلدی بونلرله نه مدارا قلالوم دیدی .

بکلر ایتدلر : بونك مداراسی اولدرکم قزانی چیقره‌وز انلاره برابر ایده‌وز .

بو سوزی مصلحت کوردیلر . واردیلر قزانی چیقروب تکور اوکنه کتوردیلر.

تکور ایدر : قزان بك اوزرمزه یغی کلـدی بو یاغی [یاغی‌یی] اوزرمزدن ایرسك سنی قیوویره‌لم دیدی .

هم خراجه مطیع اوللم سن دخی اند ایچکم [(بو)] بزم ایله یغی‌لغه کلیه‌سن دیدیلر [دیدی] .

قزان ایدر : والله بالله طوغری یولی کوررکن اکری یولدن کلیلم [کلیم] دیدی.

کافرلر قزان ایو اند ایچدی دیو سوندلر .

تکور چریسـن دیوشروب میدانه کلدی چادر تکدردی کافر لشکری قزانك اوزرنه یغلدی قزانه کیم « که‌یم » کتوردیلر قیلچ وسکو وچوماق وسایر جنك التن کیدروب طونتدیلر .

بو محلده اغوز ارنلری الای الای کلـدی کوپر کوپر [کومبر کومبر] طـاوللر نقاره‌لر چالندی .

قزان کوردیکم لشـکر اوکنجه بر اغ بوز اتلو اغ علملو بك دمور طونلو اغوزك اوکنجه کلدی چادرین دکدردی الای بغلدی طوردی .

انوك اردنجه قره کونه کلدی الای بغلدی طوردی .

همان بوراده قزان آت میدانده [میدانه] سوردی قدیم [قریم] دیلدی .

بوز اتلو بیرك آت دپدی میدانه کردی .

قزان بوراده صویلمش کوره‌لم خانم نه صویلمش ایدر :

قالقوبنی یرندن طوران یکت
نه یکت‌سن

اكنی بك دمور طونن كين يكت
نه يكت‌سن
ادك نه‌در يكت ديكل مكا

ديدی .

بيرك بوراده صويلمش ايدر :

مره كافرسن منی بلمزمی‌سين
بارك صارك بايبورد حصارندن پارليوب اوچن
ادخلوسن ايرقلر « آيروقلر » الوركن طوتوب الان
بای بوره خان اوغلی بامسی بيرك مكا ديرلر
كل برو مره كافر دوكشلم

ديدی .

قزان بوراده برذخی صويلمش ايدر :

مره يكت اوكنجه بو چرينك براق سنجاقلو الای چقدی چادرين ايلدن اوكدين كدی اغ بوز اته بينن اول يكت نه‌يكت‌در كموك نه‌سی‌در يكت باشكيچون ديكل مكا (ديدی) .
بيرك ايدر : مره كافر كموك نه‌سی اولسه كرك بكومز قزانك اوغلی‌در ديدی .
قزان كوكلندن ايدر : الحمدلله منم اوغلانجغم بو يك ار اولمش ديدی .
بيرك مره كافر نجه بر اونی بونی صوررسن مكا ديدی . قزانك اوزرنه آت صالدی پرلو كرزنی النه الوب قزانی چالدی .
قزان كندويی بلدرمدی قروادی بيركی بيلكندن طوتدی طرتدی چوماغنی الندن الدی بيركك اكسه‌سنه برچوماغ اوردی .
بيرك ات بوينين قوچقلدی قايده دوندی .
قزان ايدر : يابيرك وار بكوكه ايت كلسون ديدی .
بونی كوردی ايلك قوجه اوغلی دونه بلمز دولك اورن ميدانه كردی .
قزان بوراده صويلمش ايدر :

الارطكله يرندن طورن يكت
نه يكتسن
بدوى اتن اوينادى كلن يكت
نه‌يكتسن
ار اردن ادين ياشورمق عيب اولور
ادك نه‌در يكت ديكل مكا

يدى .

دولك اورن ايدر : مره كافر منم ادم بلزميسن اوزادنه خورليان ايلدن‌چقان للى‌يدى قلعه‌نك كليدنى الان ايلك قوچه اوغلى دونه بلز دولك اورن مكا ديرلر ديدى كوسن النه الوب ات صالدى قزانى سانجم ديدى سانحمدى [سانجمدى=سانجيمدى] وته كچدى .

قزان ات دپدى سكوسن چكوب الندن الدى دپه‌سنه اوردى پاره پاره اولدى واندى . ايدر : مره قوات‌اوغلى بكوكه دى‌كلسون ديدى.

اول دخى قايده دوندى .

قزان ينه ار ديلدى .

دوزن اوغلى [(اوغلى)] الپ رستم ات دپدى ميدانه كردى

قزان بور اده‌كنه صويلدى ايدر :

قالقوبنى يرندن طورى كلان
قاضلق اتن بطون بنان
نه يكت سن
ادك نه‌در ديكل مكا

يدى .

الپ رستم ايدر : قالقوبنى يرندن طورى كلن اكى قرداش بيكن اولدروب ذليل زن دوزن اوغلى الپ رستم مكا ديرلر ديدى . اول دخى قزانه ات صالدى الام يدى اليمادى .

قزان بك بوكا دخی برضرب اوردی. ایدر : مره قوات‌وار بکوکه‌دی کلسون دیدی.
اول دخی دوندی.

قزان کرو ار دیلدی.

اوروزك جلاویسن عمّسی قره کونه طوتمشدی چکدی اکسوزین الندن الدی قلیجی طرتدی بباسنك اوزرنه آت صالدی طروندرمدی چیکنه قیلج ایندردی کیمنی کسدی اوموزنه دورت پرمق دکلو زخم اوردی الجه قانی بشورلدی[شورلدی] قرینه ایندی.

اروز کنه دوندی‌که بردخی چاله.

قزان بوزاده چاغرب اوغلنه صویلر کوره‌لم خانم نه صویلر ایدر :

قره‌طاغم یوکسکی اوغول
قرانکلو کوزلرم ایدنی اوغول
الپوم اوروز اصلانم اوروز
اغ صقللو بباکه قیمه اوغل

دیدی.

اوروزك شفقت طمرلری قیندی قره قیمه کوزلری قان یاش طولدی اتدن یره ایندی. اتاسنك الین اوپدی.

قزان دخی اختاری() یره ایندی اوغلنك بوینن اوپدی.

بکلر قزانله اوغلنك اوزرینه ات صالدیلر چوره الدلر جمیعسی اتدن اینوب قزانك الین اوپدیلر.

یوریوبن کافره آت صالدیلر قیلج اوردیلر. دره‌لرده ده‌لرده کافره قرغون کردی.

قلعهٔ الدلر کلیسانن یقوب مسجد یاپدیلر.

(اوروز) قانلو کافر الندن بباسنی طارتوب الدی قالن اوغوز ایلنه کلوب چقدی انجه یوزلو اناسنه مشتجی صالدی.

قازه بکزر قزی کلنی قزانه قرشو کلوب الین اوپدیلر اپاغنه دشدلر.

قزان کورکلو چمنه چادر اوتاق دکدردی. یدی کون یدی کیجه طوی دوکن ایدب یمه ایچمه اولدی.

ددم قورقود كلدى قپوز چالدى   غازى ارنلر باشنه نه كلدوكن سويلدى .
قنى اوكدكمز بك‌ارنلره [ارنلر] دنيا منم دينلر . اجل الدى ير كزلدى   فانى دنيا
كيمه قالدى. كليملو كيدملو دنيا   صوك اوجى اوللو دنيا .   اولوم وقتى كلدوكنده‌آرى
ايماندن ايرمسون   قادر سنى نامرده محتاج ايتمسون . بش‌كلمه دعا قلدق   قبول اولسون
امين امين   دينلر   ديدار كورسون   كوناهكوزى ادى كوركلو محمد مصطفا حرمتينه
بغشلسون .

خانم ايچ اوغوزه طاش‌اوغوز عاصى‌اولوب بيرك اولدكى «ئولديكى» بونى[بوينى] بيان‌ايدر.

اوج‌اوق بوز اوق يغناق اولسه قزان ايون يغمالدردى .
قزان كرو ايون يغمالتدى   اما طاش اغوز بيله بولنمادى   همين ايچ‌اغوزيغمالدى.
قچن قزان ايون يغمالنسـه [يغمالتسه] حلالنك الين الور طشره چقردى   الدن
[اندن] يغما ايدردى [ايدرلردى]
طاش اوغوز بكلرندن اوروز امن وقلان بكلر بونى ايشتديلر   ايتديلركه: باق‌باق
شمديه دكن قزانك ايون بله يغما ايدردك شمدى نچون بله اولمياوز   ديديلر .
اتفاقى جميع طاش اغوز بكلرى قزانه كلمديلر   عداوت ايلديلر .
قلباش ديرلر بر كشى واردى .   قزان ايدر :   مره قلباش بو طاش اغوز بكلرى
خانم [طايم] بله كلورلردى   شمدى نچون كلمديلر   ديدى .
قلباش ايدر :   بلزميسين نچون كلمديلر .   ايون [ايوك] يغمالتدغن [يغمالتدغك]
دم طاش اغوز بله بولنمدى   سبب اولدر   ديدى .
قزان ايدر :   عداوت باغلاديلر همى   ديدى .
قلباش ايدر :   خانم من‌ورارين انلرك دوستاغن دوشمنلكين بيلن [بيلين = بيله‌ين]
ديدى .
قزان ايدر: سن بيلورسن وار   ديدى .
قلباش بر قاچ آدم ايله بينوز [بينوب] قزانك طايسى اروزك ايونه كلدى .

آروز دخی التون کونلکن دکمشدی اوغلنلریله اوتورمشدی .

قلباش کلوب اروزه سلام ویردی : ایدر قزان بکلو اولدی البتده طایم اروز مکا کلسون دیدی قره باشم بوکلدی اوزرومه یاغی کلدی دوه‌لرم بوزلتدیلو قره قوجده قاضلق اتلرم کشتدلر قازه بکزر قیزمز کلنومز بکلو اولدی منم قره باشمه ور نلر کلدی طایم اروز کلسون دیدی .

اروز ایدر : مره قلباش اول وقتکم اوچ (اوق) بوز اوق یغناق اولسه‌اول‌وقت قزان یغما ایدردی صوچمز نه‌یدی‌که یغماده بیله اولمدق دیدی . همیشه قزانك باشنه بوکلو کلسون‌طایسی‌اروزی‌دایم‌اکا « آکه » طورسون‌بزقزانه دشمنوز بللوبیلسون دیدی.

قلباش بوراده صویلمش کوره‌لم خانم نه صویلمش ایدر : مره قوات‌قالقوبنی قزان خان یرندن طوری کلدی الا طاغده چادرین اوتاغن دکدی اوچ‌یوزالتمش‌التی الپ ارنلریانه یغناق‌اولدی یمك‌ایچمك اراسنده بکلر سنی اکدی استومزه‌یاغی[یاغی] نسنه‌کلدی من‌سنك دوستلغك دوشمنلغك صنایوکلدم قزانه‌دشمن ایمشسین بلدم‌دیدی.

قالقوب خوش قال دیوب کتدی .

اروز غایت سخت اولدی طاش اغوز بکلرنه ادم صالدی : امن کلسون الپ رستم کلسون دونه بلمز دولك اورن کلسون کرو قالن بکلر هب کلسون دیدی .

طاش (اغوز) بکلری هب یغناق اولدی .

(اروز) آله بارکاه اوتقلرین دوزه دکدی اتدن ایغردن دوه‌دن بغرا قیوندن قوچ قیزدردی [قیردردی] . طاش اغوز بکلرنه اغرلق ایدوب طویلدی . ایدر : بکلر من سزی نیه قغردم « قیغیردم » بلورمیسز .

ایتدیلر : بلمزوز .

اروز ایدر : قزان بزه قلباشی کوندرمش ایلوم کونم چاپلدی قره باشم بوکلو اولدی . طایم اروز مکا کلسون دیمش .

قلباشه ایتدم‌که : قچنکه قزان ایون یغمالدردی طاش اغوز بکلری بله‌یغمالردی. بکلر کلور قزانی سلام‌لر کیدردی .

امن ایدر : یا سن نه جواب ویردك .

آروز ایدرکه : مره قوات بز قزانه دشمنوز دیدم.

امن ایدر : ایو دیمش‌سن .

اروز ایدر : بکلر یاسز نه دیرسز .
بکلر ایدر : نه دیلوم چون سن قزانه دشمن اولدك بزده دشمنوز دیدیلر .
اروز ارایه مصحف کتوردی هب بکلر ال اورب آند ایچدلر : سنك دوستکه دوست ودشمنوکه دشمنوز دیدلر .
آروز جمله بکلری خلعتلدی .
دوندی ایدر : بکلر بیرك بزدن قیز المش‌در کویکومزدر اما قزانك ایتاغی‌در [ایناغی‌در] کلسون بزی قزانله بارشدرسون دیه‌لوم کتوره‌لم بزه مطیع اولورسه خوش اولماز ایسه بن سقالنی طوتاین سز قیلیج اشورك « اوشورك » پاره‌لك ارادن بیره‌کی کتوره‌لم اندن صکره قزانیله ایشومز خبر [خیر] اولا دیدی .
بیره‌که کاغد کوندردیلر .
بیره‌ك اوده‌سنده یکتلرله ییوب ایچردی اروزدن ادم کلدی سلام ویردی .
بیرك علیك الدی .
ایتدی : خانم اروز سزه سلام ایدر کرم‌اتسون بیرك کلسون قزانله‌بزی بارشدرسون دیر .
بیرك خوش اولا دیدی .
اتن چکدلر بندی قرقیکیدله اروزك اونه کلدی . طش‌اغوز بکلری اوتوررکن کرب سلام ویردی .
بیرکه اروز ایدر : بیلورمیسن سنی نیه قغردق .
بیرك ایدر : نیه قغر دکز .
اروز ایدر : هب‌شول اوتوران‌بکلر قزانه عاصی‌اولدق اند ایچدك . مصحف کتوردیلر سن دخی اند ایچ دیدیلر .
قزانه من‌عاصی اولمزم دیو اند ایچدی صویلدی ایدر :

من‌قزانك نعمتنی‌چوق یمشم
بلمزسم کوزومه طورسون
قره‌قوجده قاضلق اتنه چوق بلشم [بنمشم]
بلمزسم مکا تابوت اولسون

يخشى قفتانلرن چوق كيمشم
بلزسم كفنم اولسون
الهباركاه اوتاغنه چوق كرمشم
بلزسم مكا زندان اولسون
من قزاندن دونمزم بللو بلكل

ديدى .

(اروز) بيركك صقالنى طوتدى بكلر بيركه قيامدى .
بيرك اروز قاقدوغن بوراده بلدى صويلمش ايدر

اروز

مكا بوايشى ايدهجكك بلسيدم
قرهقوجده قاضلق اتومه بينردم
اكنى يرك (؟) [برك] دمور طونم كيردم
قره پولاد اوز قيلجم بيلومه بغلردم
الين باشه قونت ايشوغم اورردم
قرغوطالى التمش طوتام شكومى [سكومى] الومه الوردم
الاكوزلوبكلرى يانمه صالردم

قوات

من بو ايشى طويسم سكا بويله كلورميدم

الدايوبن ار طوتمق عورت ايشى در
عورتكدنمى اوكرندك سن بو ايشى

قوات

ديدى .

اوروز ايدر : مرههرزهمرزهسويله قانكه صوصنمه [صوصامه] كل اندايچ ديدى.
بيرك ايدر : والله من قزان اغوزنه [اغورنه] باشم قومشم قزاندن دونمزم كركسه
يوز پاره ايله ديدى .

اروز كنه قاقدی بیرکك سقالنی برك طوتدی بكلره بقدی کوردی کمسه کلمز.
اروز قره پولاد اوز قیلجن طوتوب بیرکك صاغ ایلوغن چالدی قره قانه بولشدی .
بیرکك باشی یوکلو [بوکلو] اولدی.
بكلر هب طاغلدی هرکشی اتلو اتنه بندی .
بیرکی دخی بندردیلر اردنه ادم بندرب قوچقلدلر قاچدلر بیرکی اوداسنه
یتوردلر جبه‌سن اوزرنه اورتدلر .
بیرك بوراده صویلدی ایدر :

یکتلرم بروکزدن اورو طورك
اغ بوز اتومك قیروغنی کسك
ارقوبیلی الا طاغدن دونن اشوك
اقندلی کورکلی صوبی دلوب کچوك
قزانك دیوانه چاپوب وارك
اغ چقرب قره کیوك
سن صاغ اول بیرك اولدی دیك

ایدکوز : نامرد اروز طایکدن ادم کلدی بیرکی استمش اول دخی وأرمش
هب طاش اغوز بكلری یغناق اولمش بلمدك یمه ایچمه اره‌سنده مصحف کتوردیلر .
قزانه بز عاصی اولدق اتد [اند] ایچدك کل سندخی اندایچ دیدلر . ایچمدی . من قزاندن
دونمزم دیدی.

نامرد طایك قاقدی بیرکی قلیجلدی قره‌قانه‌بولشدی بوکلو اولدی یارن قیامت
کوننده منم الوم قزان خانك یقاسنده اولسون متم [منم] قانم اروزه قورسه دیدی ؛
بر دخی صویلمش ایدر :

یکتلرم
اروز اوغلی بساط کلمدین
ایلوم کونم چالمدین
قیتبانده دوه‌لرم بوزلتمدین

قره قوجده قاضلق اتم کشنتمدین
اغچه قیونلرم مکر شمدین
اغچه یوزلو قیزم کلنم اکششمدین (؟)
اغچه یوزلی کورکلی
اروز اوغلی بساط کلوب المادین
ایلوم کونم چاپمدین
قزان مکا یتشسون
منم قانم اروزه قومسون
اغچه یوزلو کورکلی اوغلنه الی ویرسون
اخرت حقّنی حلال اتسون
بیرك پادشاهلر پادشاهی
حقّه واصل اولدی بللو بلسون

دیدی .

بیرکك بباسنه اناسنه خبر اولدی اغ ایوی اشکنده شیون قوپدی قازه‌بکزرقیزی کلنی اغ چقردی قره کیدی .

اغ یوز (بوز) اتنك قیروغن کسدلر . قرق اللی یکت قره کیوب کوك صارندلر قزان بکه کلدیلر صارقلوین یره‌اوردیلر بیرك دیو چوق اغلدیلر قزانك الین‌اوپدیلر. سن صاغ اول بیرك‌اولدی دیدلر . نامرد طایك ال‌ایلمش اوقیوبن بزی الدلر واردق طاش‌اغوز بکلری سزه عاصی‌اولمشلر بیلمدك مصحف کتوردیلر بزقزانه‌عاصی‌اولدق سن داخی بزه مطیع اول دیدلر اندایجدلر . بیرك اتمکوك بصمدی انلره مطیع اولمدی . طایك نامرد اروز قاقدی بیرکی اوتوردغی یرده قیلجلدی برایلوغن دوشردی . سن صاغ اول‌خانم بیرك حقه واصل اولدی منم قانم اروزه قومسون دیدی دیدلر .

قزان بوخبری ایشتدی دستمالن النه الوب اوکر اوکر اغلدی دیوانده زارلق قلدی . هب انده اولن بکلر اغلشدلر .

قزان واردی اوداسنه کردی یدی کون‌دیوانه چیقمدی اغلدی اوتوردی .

بکلر یغلدی دیوانه کلدی . قزانك قرداشی قره کونه ایدر : قلبـاش وار ایت : اغام قزان کلسون چقسون بریکیدر [بریکیددر] سنك اوجکدن ارامزدن اکسلدی هم وصیت ایلمش منم قانم قومیاسن الاسن دیمش . وارەلم دشمنی حقلیالوم دی دیدی .

قلباش ایدر : سن قرنداشی‌سن سن وار دیدی .

الحاصل ایکیسی بیله واردیلر قزانك اوداسنه کردلر سلام ویردلر سن صاغ اول خانم دیدلر بریکید ارامزدن اکسلدی سنك یولکده باش‌ویردی دیرم قانی الالم هم سزه اصمرلمش منم قانم السون دیمش اغلامغله نسنەمی اولور طوری کل یوقاری دیدلر .

قزان ایدر : مصلحت‌در تیز جبّه خانهٔ [جبه خانه‌یی] یوکلتسونلر هب بکلر بنسونلر دیدی .

جمیع بکلر بندی . قزانك قوکر اتن چکدلر بندی یوری [بوری] چالندی کوس اورلدی . نجه کوندز دیمدیلر یورتمه اولدی .

اروزه وجمیع طاش اغوز بکارنه خبر اولدی . اشدە قزان کلدی دیدیلر .

انلر دخی‌چری دیوب [دیرب] بوری اغزدن [براغزدن = براوغوردن] قزانه قرشو کلدیلر .

اوج اوق بوز اوق قرشولشدیلر .

اروز ایدر : منم ایچ اغوزده قریمم قزان اولسون .

امن ایدر : منم قریمم ترس اوزامش اولسون .

الپ رستم ایدر : منم قریمم اکسه قوجه اوغلی اوقچی اولسون دیدی .

هربری برقریم کوزتدی الایلر بغلندی قرشونلر [قوشونلر] دوزلدی بوریلر چالندی طاوللر دوکلدی .

اروز قوجه میدانه آت دپدی قزانه چاغرب مره قوات سن منم قریمم‌سن سن کل برو دیدی .

قزان قلقان یاپندی سکوسن النه الدی باشی‌اوزرنه چوردی ایدر : مره‌قوات موحنث‌لغیله ار اولدرمك نجه اولور من‌سکا کوسترەیم دیدی .

اروز قزانك اوزرینه آت صـالدی قزانی قیلچلدی ذره قدر کسـدرمدی [(اوته کچدی)]

نوبت قزانه دکدی التمش طوتام الا کوندرین قولتق قصدی اروزه بر کوندر اوردی کوکسندن یلایدق [یلابدق] اوته کچدی . آت اوزرندن یره صالدی قرنداشی قره کونیه اشارت ایتدی باشن کس دیدی. قره کونه اتدن ایندی اروزك باشن کسدی .

طاش اغوز بکلری بونی کورپ هپ اتدن ایندیلر قزانك ایاغنه دوشدیلر صوچلرین دلدیلر الین اوپدیلر .

قزان صوچلرن بغشلدی بیرکك قانن طایسندن الدی . اروزك ایونی چاپدردی ایلنی کوتی یغمالتدی یکت بکل [بکلره] طویم اولدی .

قزان کوك الاك [الا] چمنه چادر دکدردی اوتاغن قوردی .

ددم قورقود کلوبن شاذلق چالدی . غازی ارنلر باشنه کلدوکین ایدی ویردی .

قنی دیدکم بك ارنلر دنیا منم دینلر اجل الدی یر کزلدی فانی دنیا کیمه قالدی کلمه‌لی کیدملی دنیا صوك اوجی اوململی دنیا العاقبت اوزون یاشك اوجی اولم اخری ایرلق .

یوم ویره‌یم خانم اولم وقتی کلدوکنده اری ایماندن ایرمسون اغ سقللو بباك یری اجماغ اولسون اغ پرچکلی اناك یری بهشت اولسون قادر سنی نامرده محتاج ایتمسون اغ النوکده بیش کلمه دعا قلدق قبول اولسون امین امین دینلر دیدار کورسون یغشدوسون دورشدرسون کناهکزی محمّد مصطفایه بغشلسون خانم هی .

بیتدی

تصحیحات :

صحیفه	سطر	
٤	٢٣	(محمد) اوله‌جق . (ی) حرفی زائددر .
٨	١١	(الك) کلمه‌سنك لامی چیقمامش .
٩	١٦	(طویردی) کلمه‌سنده (یر) چیقمامش .
١٣	٢٦	(لشنك) اوله‌جق . (او) زائددر
١٥	٢٦	(چاغردین) کلمه‌سی (چاغروبن) اولمق موافقدر .
١٧	١١	(اتلو) اوله‌جق . تانك نقطه‌لری ابی چیقمامش .
١٧	١٣	(دیکج) « . یانك «
١٧	١٣	(یایلدی) « . ایکنجی یانك «
١٩	١٦	(یکت) اوله‌جق . یانك بر نقطه‌سی قالمش .
٢٠	٢٥	(کچت) « . جیم ترکیه‌نك بر نقطه‌سی قالمش .
٢١	٩	(قره‌جوغك) اوله‌جق . ابی چیقمامش .
٢١	٢٢	(طونداز) « . زانك نقطه‌سی قالمش .
٢٢	٥	« « . «
٢٢	٢٦	(یغمالمشوز) « . ابی چیقمامش .
٢٢	٨	(التی یوز) « . یانك نقطه‌لری چیقمامش
٢	٢٦	(کچیم جه) « . جیم ترکیه‌نك «
٢	١٥	(کچی) « .
٢	١	(طالین) کلمه‌سی اصلنده‌کی کبی ترتیب ایدیله‌مدی : اصلنده لامدن صوکره

سی قیصه ، اوته‌کی اوزون ایکی دیش وار . برنجی دیشك آلتنده‌کی نقطه بره‌ده بکزر ؛ ی‌یه‌ده بکزر . ایکنجی دیشك نقطه‌سی یوق . بناءً علیه تصحیح ایدیلن وجهله اوقونمق ن اولدیغی کبی (طالبنن = طال‌بی‌نان) اوقونمق‌ده ممکندر که بوده‌ها موافقدر. نصل که ٣) نجی صحیفه‌نك دردنجی سطرنده عیناً بویله یازلمشدر .

صحیفه	سطر	
		محمود کاشغری حضرتلری ایسه بوماده‌یی (تلبندی) دییه تا ایله یازییور .
٢٦	٣	(دیذارك) اوله‌جق . ذالك نقطه‌سی قالمش .
٢٦	١٩	(اولنده) » . نونك «
٢٦	٢٦	(چاب) « . جیم ترکیه‌نك «
٢٧	٢	(چقمقلوجه) اولمق دها موافقدر واقعا جیمدن صوکره بر دیش وارسه‌ده نقطه‌سزدر . (جه) اوقوندیغنه کوره ادات تصغیر اولوب معناسی‌ده اکلاشلمش اولور .
٢٧	١٤	(کوپك) اوله‌جق . باء ترکیه‌نك ایکی نقطه‌سی قالمش .
٢٨	١٩	(التمش) « . تانك بر نقطه‌سی
٢٩	٢٤	(یکا) « . یانك نقطه‌لری
٢٩	٢٤	(شادمان) « . نون ایی چیقمامش .
٣٢	٢	(بر) « . (ب) حرفی «
٣٢	٦	(قناره) « . نونك نقطه‌سی «
٣٢	١٠	(ایله) « . یا حرفی «
٣٢	١٢	(کوپرسی) « . را حرفی ایی «
٣٦	٦	(قالو) کلمه‌سی (قالق) اوقونمق‌ده ممکندر . فقط ایکنجی قافك نقطه‌سی یوقدر .
٣٧	٢٢	(ایرمسون)اوله‌جق . یانك نقطه‌لری قالمش .
٣٨	٣	(اشنمشدی) « . نون اونودولمش .
٣٨	٤	(اغوز) « . زانك نقطه‌سی قالمش .
٣٨	١٠	(ادیکج) « . یانك بر «
٣٨	١٣	(ایدر :) « . ایکی نقطه یرینه عطف جمله علامتی قونمش .
٣٩	١٥	(بنسه) کلمه‌سنك ایکنجی حرفی نون اولمق‌ده ، تا اولمق‌ده ممکندر . چونکه نقطه‌سی یاییق دوشمش بلکه بردر ؛ بلکه‌ده ایکیدر. هرنه‌ایسه ایکیسندن‌ده شیمدیلك بر معنا اکلایه‌مایورم . تتبع نتیجه‌سنده برشی اکلایه‌بیلیرسه‌م (لغتچه)ده یازه‌جغم . مع‌مافیه بویله معناسی اکلاشیله‌میان

صحیفه	سطر	
		کلمه‌لرك یا کلیش اولمسی‌ده ممکندر. بوده طوغریسك بولونمسی ، بیلنمسی ایله میدانه چیقه‌جقدر .
٤٠	٣	(باشك) اوله‌جق . بانك نقطه‌سی قالمش .
٤٠	١٥	(طوتدی) « . تانك نقطه‌لری «
٤٥	١٩	(یلاك) « . یانك نقطه‌لری ایی چیقمامش .
٤٨	٧	(نیه) « . نونك نقطه‌سی قالمش .
٤٨	٢٣	(اناسی) « . «
٤٩	٨	(قفتانی) « . برنجی نونك نقطه‌سی چیقمامش .
٤٩	١١	(یوزنه) « . واوحرفی «
٤٩	٢٣	(دیکیج) « . یانك « «
٤٩	٢٦	(باتوردی) « . بانك « .
٥٠	٢٢	(انامك) « . نونك . « .
٥٠	٢٣	(ارغیش) « . غینك « «
٥٢	٧	(خان) « . خ حرفنك « «
٥٥	١٣	(یوزلرسن) کلمه‌سنك برنجی حرفی (ب) اولمق دها موافقدر چونکه اصلنده‌کی نقطه ایکیدن زیاده بیره بکزه‌یور .
٥٥	١٤	بوده یوقاریکی کبی‌در
٥٥	٢٥	(اتلری) اوله‌جق . تانك نقطه‌لری چیقمامش
٥٦	٣	(انجه) « . غینك «
٥٧	٢	(شولنم) « . ایی «
٥٨	٢	(ایلیوکده) کلمه‌سی تصحیح ایدلمیه‌رك حالی اوزره قالمسی دها موافقدر بوصورتده همزه‌نك کسرومدی ، لامك فتحی ، یانك ضم ومدی ایله اوقونان (ایلیو) کلمه‌سیله کاف خطاب وادات ظرفدن تشکل ایتمش اولور .
٦٠	١	(مره) اوله‌جق . هاء رسمیه چیقمامش .
٦٠	٢٢	(کوك) دیه تصحیح ایدلمك لازم ایکن غفلت ایدلمشدر . یاقیشان‌ده بودر . (١١٤) نجی صحیفه‌نك (٢٥) نجی سطرینه مراجعت ایدلسون .

صحیفه	سطر	
٦٢	٦	(صیغیروانلر) کلمه‌سی زائددر .
٦٣	٤	(خاتون) اوله‌جق . تانك نقطه‌لری ایی چیقمامش .
٦٤	١٧	(بیلنه) « . نونك نقطه‌سی قالمش .
٦٤	١٨	(اوزرنه) « . »
٦٧	١٥	(قرق) اوله‌جق . برنجی قافك بر نقطه‌سی قالمش .
٦٩	١٣	(الوبن) « . بانك نقطه‌سی قالمش .
٧١	٥	(کونی) « . نون ایله‌در .
٧٢	٥	(عرفاتده) « . تا ایله .
٧٢	٦	(ببا) « . ایکنجی بانك نقطه‌سی قالمش .
٧٣	١٧	(یصلدی) اولمش . لکن طوغریسی (بصلدی) اولمالیدر .
٧٣	٢٦	(طویلیایم) اوله‌جق . اوچ یا ایله .
٧٥	٢٢	(نائب) کلمه‌سی نسخهٔ اصلیه‌ده شویله یازلمش : (ب) دن اول بر دیش وار . بونك آلتنده ایکی نقطه ، اوستنده (عین بترا) وار . فقط او یولده دیزلمسی ممکن اوله‌مدیغندن بوراده‌کی کبی دیزلمشدر .
٧٨	٥	(دیردم) اوله‌حق . (م) حرفی چیقمامش .
٧٩	٩	(جوشن) « . نونك نقطه‌سی قالمش .
٧٩	١٥	(کوزین) « . »
٨١	٩	(انام) « . میم چیقمامش .
٨١	١١	(قربان) « . قافك نقطه‌سی »
٨٥	٢١	(یتدی) « . همزه زائددر .
٨٧	٢٠	(منم) « . نونك نقطه‌سی قالمش .
٨٨	١	(دیدی) « . ایکی دال ایله .
٨٩	١٦	(اورنی) « . نون ایله .

برده بو کلمه‌دن صوکره‌کی نقطه یا کلیش قونولمش . چونکه بو عباره بر جمله دکل بلکه مابعدینك صفتی‌در . اصل طوغریسی (ادمی‌لر اورنی دلی دومرول) طرزنده وصل ایله یازلمق‌در .

صحیفه	سطر	
٩٠	١٧	(ایلمکاو) اوله‌جق . ایکنجی لامك اوجی چیقمامش .
٩٠	١٨	(ایله) « . همزه قالمش
٩٠	١٦	(باقی) « . قاف اوجسز اوله‌جقدی .
٩١	٥	(دلی دومروله) عباره‌سی طوغری‌ایسه بوندن‌صوکره (سویله) ه‌-ی کلملیدی . ویاخود برشی علاوه ایدلمیه‌جك ایسه هاء رسمیه‌سز (دلی دومرول) اولملیدی .
٩٧	٢٠	(قان) اوله‌جق . قافك برنقطه‌سی قالمش .
٩٨	٩	(چقامز) « . زانك «
١٠٢	١٨	(چالشدیلر) « . یانك نقطه‌لری چیقمامش .
١٠٤	٣	(ایتدی) « . «
١٠٤	٢١	(قغان) « . قافدن صوکره غین معجمه ایله .
١٠٥	٣	(دیه‌لر) « . ماضی دکل التزامیدر .
١٠٦	٦	(دیدلر) کلمه‌سنك اشارتی یاکلیشدر . طوغریسی شویله‌در : [(دیدلر)]
١٠٧	١١	(کندو) کلمه‌سنده (و) حرفی بتیشك کبی اولمش .
١٠٨	٨	(قپاقلرن) اوله‌جق . ای چیقمامش .
١٠٨	١٩	(قچانن) « . ایکی نون ایله .
١٠٩	١٧	(کوردی) « . ماضیٔ شهودی‌در .
١١٠	٢١	(بصوباً) کلمه‌سی اساسنده بویله‌در . نون یرینه تنوین یازلمش . اسکی کتابلرده بویله املا پك چوقدر . هله (مقدمهٔ ازنیقی) باشدن صوکه قدر بویله‌در . (دیوان‌لغات‌الترك) ده‌ده بعض کلمه‌لر بوطرزده یازلمشدر.
١١١	١١	(اوکنسون) اوله‌جق . برنجی نونك نقطه‌سی قالمش .
١١١	٢٣	(اشاغه) « . شینك نقطه‌لری ای چیقمامش .
١١٢	٣	(ایلرو) « . یانك «
١١٢	٦	سطرك صوکنه شو اشارت علاوه ایدلمك لازم ایدی ([...])
١١٣	٦	(مردانه) اوله‌جق .
١١٤	٦	(قاضلق) « . برنجی قافك برنقطه‌سی قالمش .

صحیفه	سطر	
۱۱٤	۲٦	(یرله) کلمه‌سی اساسنده اویله یازلمش که ایکنجی حرفك هم را ، هم واو اوقونمسی ممکندر .
۱۱٥	۱۳	(یولداشلغه) اوله‌جق . شینك نقطه‌لری چیقمامش .
۱۱٥	۲۱	(بالقر) « . (با) ای چیقمامش .
۱۱٦	۱	(یتوکمده) کلمه‌سنده‌کی تانك شده‌سی ای «
۱۱٦	۱۸	(سر) اوله‌جق . سین ای «
۱۱۸	۱۸	(ایرشدردی) « . همزه قالمش .
۱۱۹	۱۲	(قودك) « . قافك نقطه‌لری «
۱۱۹	۲٦	(کولکلیجه) « . جیمك نقطه‌سی «
۱۲۰	۱۳	(اوزرینه) « . زانك «
۱۲۱	۲	(اورکمکه) « . میم ای «
۱۲۱	۱۷	(اروز) « . اوچنجی حرف (و) در .
۱۲۳	٦	(قاپق) « . باء ترکیه‌نك نقطه‌لری ای چیقمامش .
۱۲٥	۲۰	(اسوز) کلمه‌سنده‌کی سینك شده‌سی ای چیقمامش .
۱۲٦	۲۳	(دفع) کلمه‌سنك طوغریسی (دفعی) اولمق ممکندر که اسکی اثرلرده مستعملدر.
۱۳۲	۱۱	(کندین) اوله‌جق . کافك قولی قیرلمش .
۱۳۳	۱۹	(اتن) « . نونك نقطه‌سی قالمش
۱۳٦	۱	(اوغلنجوغن) « . برنجی غینك نقطه‌سی قالمش .
۱۳۸	۲۲	(اوغلان) « . غین ای چیقمامش
۱٤۰	۱۰	(بکلك) « . لام «
۱٤۲	٦	(چوخه) یرنده (چوغه) اولمقده ممکندر . چونکه بعض کتابلرده بویله‌ده کوردیکم واردر .
۱٤۲	۱۳	(برکشی) اوله‌جق . باء موحده ایله
۱٤۲	۱۸	(اوشون) « . برنجی واو ای چیقمامش .
۱٤۲	۲۲	(ایدر) « . یانك نقطه‌لری «
۱٤۳	۹	(مکر) « . صوکنده‌کی هاء رسمیه زائددر .

صحيفه	سطر	
۱٤٦	۱٤	(يوخ) اولەجـق . (خ) حرفنك نقطەسی چيقمامش .
۱٤٧	۱٥	(نكاهندن) « . برنجی نونك نقطەسی بيوجك اولمش .
۱٥٤	۲	(سنك) « . (س) حرفی ايی چيقمامش .
۱٥٤	۲۳	(واردیلر) « . (ی) « « «
۱٥٤	۲٥	(كوردمسه) « . (ر) « « «
۱٥٦	٧	(هيتندن) « . (ی) « « «
۱٥٧	۸	(كوكسمده) « . (د) « « «
۱٥۹	۱۳	(اولدرمزسك) « . (ز) حرفنك نقطەسی چيقمامش .
۱٦۲	۸	(ادخلوسن) « . نونك نقطەسی ايی چيقمامش .
۱٦۲	۱٤	(دكدی) « . (د) حرفی چيقمامش .
۱٦۳	۲۲	(ديدی) « . كاف حرفی فضلەدر .
۱٦٦	٥	(كور) « . كاف حرفی قالمش .
۱٦٦	۲۰	(قلباشی) « . قافك نقطەلری چيقمامش .
۱٦۸	۲۳	(صوصنمه) كلمەسنك طوغری ، مستعمل اولديغنه صوكرەدن واقف اولدم . حتی (نسيمی) نك شعرندە وار : بيت : قراقشلرك يايندن بكا كيرپكك آتر اوق / الا كوزلرك مكر كم ينه قانمه صوصندی / بناءعليه تصحيحی زائد قاليور.
۱٦۹	۸	(يروكزدن) اولەجق . يانك نقطەلری ايی چيقمامش .
۱٧۰	٥	(المادين) « . « « «
۱٧۰	۱۹	(بيلمدك) « . (ب) حرفی « «
۱٧۱	٦	(ديدلر) « . يانك نقطەلری ايی چيقمامش .
۱٧٦	۱	(تلبردی) اولەجق . دوردنجی حرفی (ر) در ديوان لغات ترك ـ جلد ثانی ـ صحيفه (۱۳٦)

فهرست : [١]

صحیفه	
٣	صوكره‌دن عثمانلیلر زماننده دده قورقوده دائر بر محرر مجهول طرفندن علاوه ایدلمش اولان مقدمه‌جك [٢]
٣	دده‌قورقودك حكیمانه دورت مقاله‌سی
٥	اوزان طرفندن قادینلرك دورت قسمه تقسیمی
٦	درسه‌خان اوغلی بقاج خان حكایه‌سی
٢١	سالور قزانك ئه‌وینك یغمالانماسی حكایه‌سی
٣٨	بای بوره بك [٣] اوغلی بامسی بیرك حكایه‌سی
٦٧	قزان بك اوغلی اوروز بكك اسیر اولمسی حكایه‌سی
٨٧	دوخه قوجه اوغلی دلی دومرول حكایه‌سی
٩٦	قاكلی قوجه اوغلی قان طورالی حكایه‌سی
١١٣	قاضی‌لق قوجه اوغلی یكنك حكایه‌سی
١٢٠	دپه كوز حكایه‌سی
١٣١	بكل اوغلی امران حكایه‌سی
١٤٢	اوشون قوجه اوغلی سكرك حكایه‌سی
١٥٢	سالور قزانك اسیر اولمسی حكایه‌سی
١٦٥	ایچ اغوزه طاش اغوزك عاصی اولمسی حكایه‌سی

[١] اصلنده فهرست یوق ایدی . طرف عاجزانه‌مدن علاوه‌در .

[٢] مقدمه‌نك صوكره‌دن باشقه‌سی طرفندن یازلمش اولمسنه دائر برصراحت یوقسه‌ده بر چوق كتابلرده بوكبی علاوه ایدلمش مقدمه‌لر كوردیكم جهتله بوفكره ذاهب اولیورم .

[٣] اصلنده (بای) كلمه‌سنك یرنده (قام) لفظی وارسه‌ده حكایه ایچنده هپ (بای) یازلمش اولدیغندن طوغریسی بویله‌در ظن ایدیورم .

كتابك مستنسخ ومصححی : معلم رفعت

اثرك طبعنده اتخاذ ايديلن اشارتلر

(٘) اوست طرفنده‌كى بيتيشيك كلمه‌نك معناسنك آكلاشيله‌ماديغنى بيان ايدر .

ـــ (٘) اوست طرفنده ايكى چيزكى آراسنده‌كى عباره‌نك معناسنك آكلاشيله‌ماديغنى بيان ايدر.

[ ] اوست طرفنده‌كى كلمه‌نك قطعياً ياكليش اولديغنى وطوغريسنك نه اولمسى لازم كلديكنى كوسترير.

(؟) [ ] اوست طرفنده‌كى كلمه‌نك ياكليش اولمق احتماليله طوغريسنك نه اولمسى ممكن اولديغنى كوسترير.

( ) سباق وسياق قرينه‌سيله اساس نسخه‌يه علاوه‌سى لازم كلن عباره‌يى كوسترير .

([...]) سباق وسياق قرينه‌سيله اساس نسخه‌يه علاوه‌سى لازم فقط تعيين ايديله‌مين عباره‌يى آكيركلا.
نقطه‌نك عددى علاوه‌سى لازم كلن كلمه‌نك عددينه تابعدر .

[( )] اساس نسخه‌ده موجود اولديغى حالده زائد عد ايديلن كلمه‌يى بيلديرر .

« » اوست طرفنده‌كى كلمه‌نك دها ايى اوقونان املاسنى بيلديرر .

طبعه اساس اولان نسخه ، « دره‌سد » كتبخانه‌سنده‌كى نسخهٔ اصليه‌سندن استنساخاً برلين كتبخانهٔ قراليسنده موجود نسخه‌دن فوطوغرافله آلديرلمشدر . اثر حقنده كتابيات معلوماتنى حاوى بر مقدمه ايله متنده‌كى لغتلرى محتوى بر لغتچه ايكنجى قسم اوله‌رق نشر ايديله‌جكدر .

C/8h
viii/63

Dede Korkut
Kitāb-i Dede Ḳorḳūd

3 1761 09623193 1

PL
248
D45K4
1913